



ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod poștal 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220;
Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro



HOTĂRÂRE
privind aprobarea Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale
pentru perioada 2019-2024

Consiliul Județean Botoșani, întrunit în ședință ordinară la data de 19.12.2018,
urmăre a adresei nr. 26755 din 23.11.2018 a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, înregistrată la Consiliul Județean Botoșani cu nr. 16833 din 26.11.2018,

analizând Expunerea de motive a președintelui Consiliului Județean Botoșani nr. 17383 din 04.12.2018 privind aprobarea *Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2019-2024*

văzând:

- Raportul de specialitate al Direcției Juridică, Administrație Publică Locală nr. 17384 din 04.12.2018

- Raportul de avizare al Comisiei pentru activități economice, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat al județului, servicii publice și agricultură;

- Raportul de avizare al Comisiei pentru învățământ, sănătate, familie, muncă și protecție socială, culte, activități social-culturale, sportive, tineret și de agrement;

- Raportul de avizare al Comisiei pentru administrația publică locală, juridică, disciplină, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, cooperare și parteneriate;

- Avizul Comisiei Județene privind Incluziunea Socială Botoșani nr. 15864 din 15.11.2018;

- Hotărârea nr. 5 din 22.11.2018 a Colegiului Director al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani privind avizarea Proiectului Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2019-2024;

în conformitate cu art. 117 alin. (1) și (2) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, art. 4, art. 15 alin 4 lit. c) și art. 16 alin. (3) lit. d) din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal;

în temeiul art. 91 alin. (1) lit. f) și art. 97 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările ulterioare,

h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. Se aprobă **Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2019-2024**, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Președintele Consiliului Județean Botoșani, prin direcțiile din cadrul aparatului de specialitate, și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

PREȘEDINTE,
Costică Macaleți



CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR AL JUDEȚULUI,
Marcel – Stelică Bejenariu

Botoșani,
Nr. 190 din 19.12.2018



R O M Â N I A
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod poștal 710236. Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220;
Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

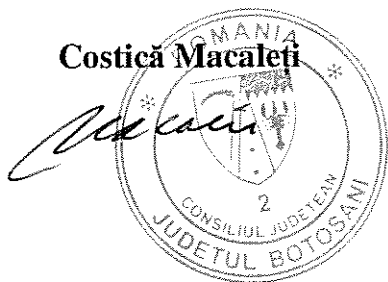


Anexă
la Hotărârea nr. 190 din 19.12.2018
(Nr. pagini = 192)

**Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale
pentru perioada 2019-2024**

PREȘEDINTE,

Costică Macalefi



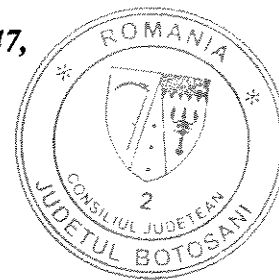
CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR AL JUDEȚULUI,
Marcel – Stelică Bejenariu

CONSILIUL JUDEȚEAN BOTOȘANI
DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI

Botoșani, strada Maxim Gorki nr.4 ,tel: 0231537993, fax:0231511047,

e-mail:dgaspcbt@yahoo.com

www.dgaspcbt.ro



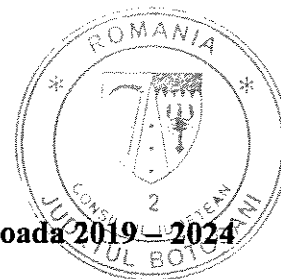
STRATEGIA JUDEȚEANĂ
DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE

JUDEȚUL BOTOȘANI

2019-2024

1. INTRODUCERE

1.1.CONTEXTUL STRATEGIC



Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2019 – 2024 continuă și dezvoltă demersul inițiat de actualele strategii județene :

- ✓ Strategia Județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului pentru perioada 2014 – 2020, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 25 din 27.02.2014
- ✓ Strategia Județeană privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități pentru perioada 2014 -2020, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 26 din 27.02.2014.

Astfel, direcțiile de acțiune și obiectivele Strategiei sunt ancorate în contextul social local, al județului Botoșani și au fost corelate cu documentele programatice de la nivel național, european și regional – la care România a aderat.

- Programul de guvernare: 2018 -2020;
- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului;
- Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități;
- Convenției ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor;
- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul);
- Strategia Europa 2020 – o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii;
- Strategia Europeană 2010 -2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere;
- Strategia Consiliului Europei pentru drepturile copilului (2016-2021);
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2015 -2020);
- Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016 – 2020 precum și Planul operațional privind implementarea Strategiei naționale „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016 – 2020;
- Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020, precum și Planul operațional de implementare pentru perioada 2014-2016;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 și Planul operațional privind implementarea strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și prevenirea și combaterii violenței domestice 2018-2021;
- Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015–2020.

Strategia Europa 2020 reprezintă strategia UE de creștere economică pentru următorii ani. Aceasta permite UE să devină o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Uniunea a stabilit cinci obiective majore privind ocuparea forței de muncă, inovarea, educația, incluziunea socială și mediul/energia care urmează să fie îndeplinite.

Conform *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2015 - 2020)*, obiectivul Guvernului României este ca toți cetățenii să aibă oportunități egale de a

participa în societate, să fie apreciați și valorizați, să trăiască în demnitate, iar nevoile lor elementare să fie satisfăcute și diferențele respectate. În acest context, incluziunea socială a grupurilor vulnerabile și reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu 580.000, până în anul 2020, față de anul 2008, conform țintei asumate de România în vederea îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020 - este un deziderat principal.



1.2.METODOLOGIE

Elaborată în conformitate cu *Legea Asistenței Sociale 292/2011* (publicată în M.Of. al României, nr. 905 din 20 decembrie 2011) respectiv *Hotărârea de Guvern nr. 797/2017* pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal – cu modificările ulterioare, **Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale Botoșani** își propune să contureze **arhitectura unui sistem de servicii sociale unitar, coerent, care să asigure incluziunea socială a unora dintre cele mai vulnerabile categorii de populație din județul Botoșani: copii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, victime ale violenței în familie**

Reforma în domeniul serviciilor sociale necesită viziune și consecvența politicilor publice, dar și rețele de parteneriat mult mai diversificate decât în prezent.

Pentru a crea premisele inovării serviciilor sociale și dezvoltării rețelei de servicii existente prin accesarea unor surse de finanțare extrabugetare, prevederile Strategiei sunt aliniate și cu prioritățile tematice ale programelor de finanțare¹ anunțate pentru perioada 2014-2020, precum și cu recomandările formulate de Coaliția ONG uri pentru Fonduri Structurale.

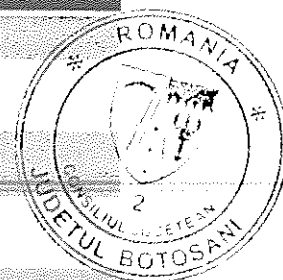
În scopul elaborării Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale pentru perioada 2019 -2024 (5 ani) a fost definit și implementat un demers calitativ, considerat a fi cel mai potrivit pentru îmbunătățirea situației sociale a grupurilor vulnerabile de la nivel județean. Procesul de elaborare a Strategiei a inclus o componentă de evaluare a sistemului de asistență socială și protecția copilului, o etapă de consultare a serviciilor din cadrul DGASPC, a furnizorilor publici și privați de servicii sociale, a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor respectiv asociațiile profesionale din județul Botoșani.

Astfel, în data de 07 august 2018, a fost organizată la DGASPC Botoșani o *Întâlnire de consultare*, la care au fost invitate să participe 12 organizații reprezentative ale beneficiarilor și asociații profesionale (au fost prezente 10 persoane din 6 organizații) iar în 09 august 2018, a fost organizată la DGASPC Botoșani o *Întâlnire de consultare*, la care au fost invitați să participe furnizori publici și privați din județul Botoșani (conform Registrului național al furnizorilor de servicii sociale au fost trimise peste 100 de invitații) - au fost prezente 20 persoane din 17 instituții publice și private – furnizori de servicii sociale. Ambele Întâlniri de consultare s-au desfășurat într-un mediu participativ, constructiv, s-au prezentat obiective pentru noua strategie. Moderarea celor două activități a fost realizată de către un reprezentant din cadrul DGASPC Botoșani. În cadrul acestor activități s-a prezentat și Harta serviciilor sociale – Județul Botoșani (actualizată la luna august 2018).

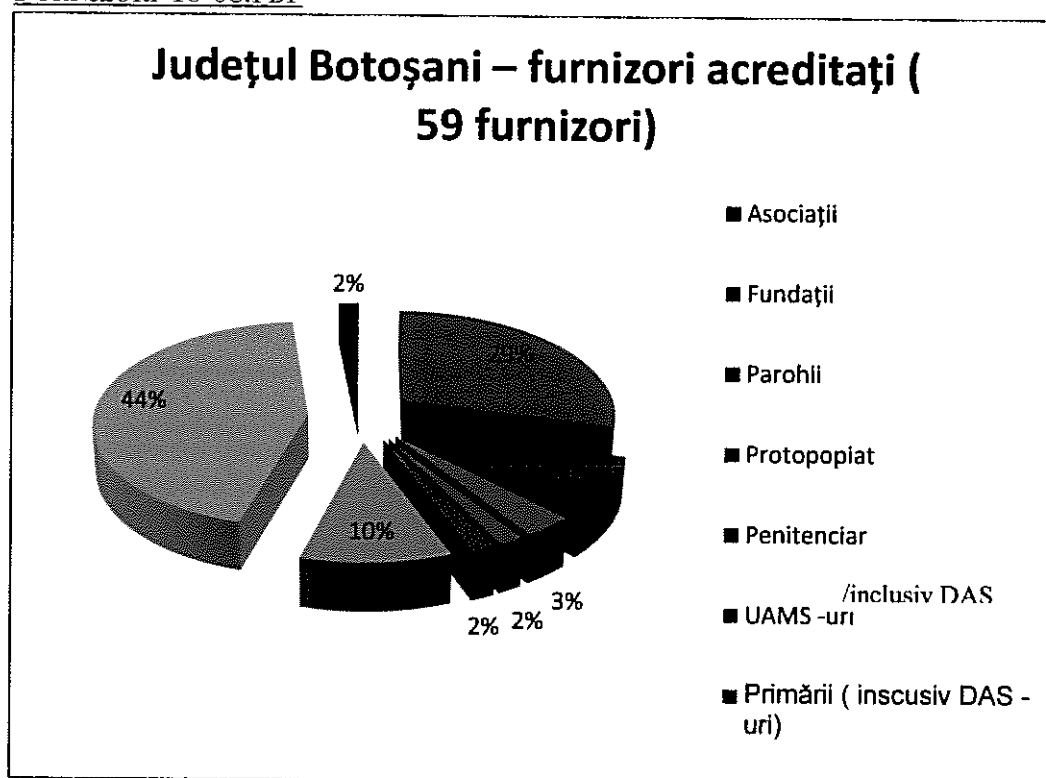
¹ *Acordul de parteneriat pentru exercițiul financiar 2014-2020 între România și Comisia Europeană; Mecanismul Financiar al SEE 2014-2021- Fondul ONG în România; Coaliția ONG uri pentru Fonduri Structurale - Nevoi de finanțare 2014-2020*

FURNIZORII DE SERVICII SOCIALE ACREDITAȚI DIN JUDEȚUL BOTOȘANI (ULTIMA ACTUALIZARE A REGISTRULUI: AUGUST 2018)

Nr crt	Categoria de furnizori acreditați	Județul	Numărul
1	Asociații	Botoșani	17
2	Fundații	Botoșani	5
3	Parohii	Botoșani	2
4	Protopopiat	Botoșani	1
5	Penitenciar	Botoșani	1
6	UAMS -uri	Botoșani	6
7	Primări (Inscusiv DAS - uri)	Botoșani	26
8	DGASPC	Botoșani	1
	total		59

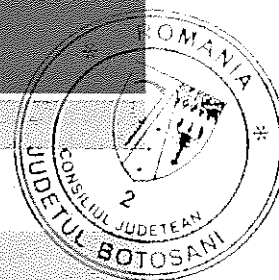


[HTTP://WWW.MMUNCII.RO/J33/IMAGES/DOCUMENTE/FAMILIE/2018/10072018-FURNIZORI-10-08.PDF](http://www.mmuncii.ro/J33/IMAGES/DOCUMENTE/FAMILIE/2018/10072018-FURNIZORI-10-08.PDF)

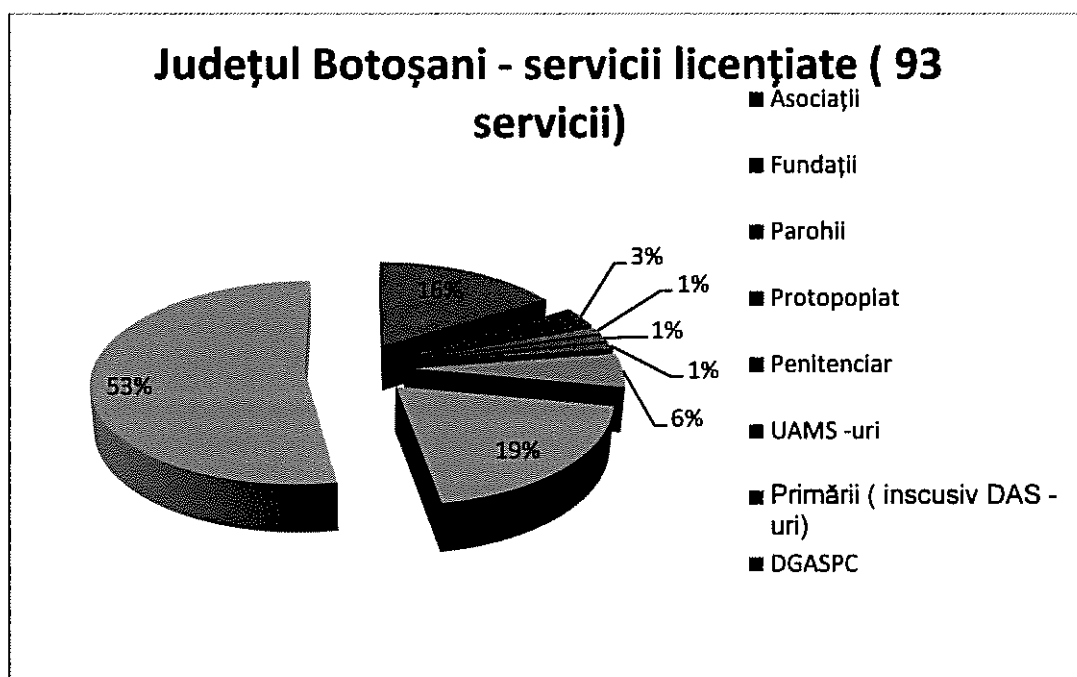


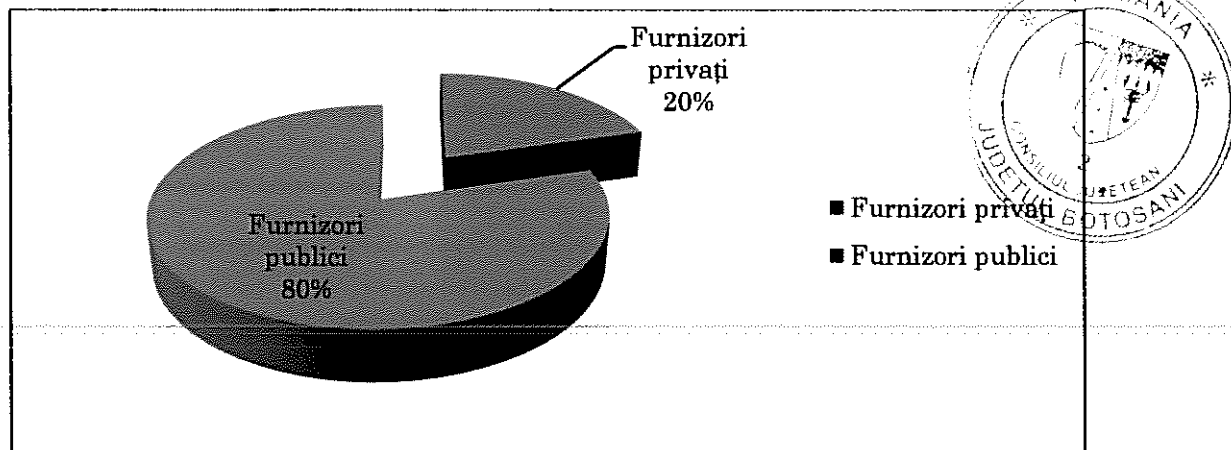
JUDEȚUL BOTOȘANI – SERVICII LICENȚIATE (ULTIMA ACTUALIZARE A REGISTRULUI: AUGUST 2018)

Nr crt	Categoria de furnizori acreditați	Județul	Numărul de servicii licențiate	
1	Asociații	Botoșani	15	
2	Fundații	Botoșani	3	
3	Parohii	Botoșani	1	
4	Protopopiat	Botoșani	1	
5	Penitenciar	Botoșani	1	
6	UAMS -uri	Botoșani	5	
7	Primării (inclusiv DAS -uri)	Botoșani	18	10 + 8 (DAS -uri)
8	DGASPC	Botoșani	49	
	total		93	



[HTTP://WWW.MMUNCII.RO/J33/IMAGES/DOCUMENTE/FAMILIE/2018/10072018-FURNIZORI-10-08.PDF](http://www.mmuncii.ro/j33/images/documente/familie/2018/10072018-FURNIZORI-10-08.PDF)





Tot în cadrul procesului consultativ, au fost formulate și trimise către autoritățile locale (78 de APL-uri) solicitări privind transmiterea Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale (așa cum prevede legislația în domeniu). Urmare acestui demers a urmat etapa de evaluare a documentelor strategice existente la nivelul fiecărei localități.

Centralizarea informațiilor de la autoritățile publice locale reflectă următoarea situație:

- au răspuns solicitării un nr de 22 autorități publice locale
- 17 primării au transmis Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale sau capitolul privind serviciile sociale/incluziunea socială din cadrul Strategiei de dezvoltare a comunei (Dorohoi, Cristinești, Curtești, Dângeni, Drăgușeni, Leorda, Manoleasa, Mileanca, Mihălășeni, Ripiceni, Românești, Trușești, Ungureni, Unțeni, Vorniceni, Vlăsinești, Vf. Câmpului);
- 5 primării au transmis faptul că în prezent nu există o Strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale;
- nu au răspuns solicitării un nr de 58 autorități publice locale.

Serviciile de specialitate și unitățile rezidențiale și de zi din structura DGASPC Botoșani au formulat și transmis propuneri utile pentru stabilirea obiectivelor operaționale aferente perioadei 2019 -2024.

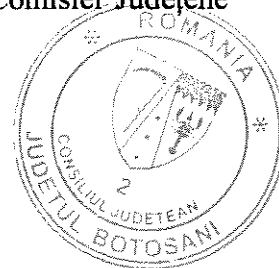
Obiectivele și activitățile propuse în această Strategie au avut la bază și o evaluare detaliată a principalelor evoluții privind sistemul de asistență socială și protecția copilului pentru perioada 2014 – prezent. Metoda utilizată pentru realizarea acestei evaluări a fost analiza documentelor: indicatori sociali și date statistice ce se regăsesc în rapoartele de activitate anuale, fișele de monitorizare lunare și trimestriale respectiv rapoartele statistice aferente unităților rezidențiale și de tip ambulatoriu adresate persoanelor adulte cu dizabilități din structura funcțională a DGASPC Botoșani. De asemenea, a fost analizat *Raportul aferent județului Botoșani* realizat în februarie –martie 2018 de către Banca Mondială în cadrul Acordului privind Serviciile de Consultanță încheiat cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție la 12 mai 2016 pentru implementarea proiectului ”Elaborarea planului de dezinstituționalizare a copiilor din instituții și asigurarea tranziției îngrijirii acestora în comunitate” – cod SIPOCA 2, finanțat din Fondul Social European.

Procesul de elaborare a Strategiei Județene de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a continuat cu centralizarea, analiza și interpretarea datelor și informațiilor obținute și stabilirea principalelor direcții de acțiune, obiective și activități.

Comentariile și observațiile formulate pe parcursul publicării spre consultare a proiectului de Strategie, în perioada 12-31.10.2018 – pe site-ul DGASPC (www.dgaspGBT.ro) – atât cele

formulate în cadrul întâlnirilor de lucru precum și cele primite de la alte instituții (furnizori de servicii) – au fost incluse în varianta finală a proiectului de Strategie.

În data de 09 noiembrie 2018, proiectul de Strategie a primit avizul Comisiei Județene privind Incluziunea Socială.



1.3.VIZIUNE.MISIUNE SI PRINCIPII

Misiune:

Strategia prezintă își propune asigurarea unui cadru de acțiune la nivel județean, în concordanță cu prioritățile naționale și europene în domeniu, menite să contribuie la îmbunătățirea situației sociale și economice a grupurilor vulnerabile din județul Botoșani.

Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate, tranziția de la mediul instituțional la servicii comunitare, implementarea unui pachet minim de servicii sociale adresat copiilor din zonele rurale și urbane sărace, intensificarea eforturilor în sensul eliminării barierelor de atitudine și mediu, în vederea reabilitării și reintegrării persoanei cu dizabilități și promovarea participării acesteia la viața comunității, prevenirea oricăror forme de violență asupra copilului, crearea de servicii pentru persoane vârstnice precum și îmbunătățirea structurii și calității serviciilor sociale, constituie priorități pentru perioada 2019 -2024.

Viziune:

Sistem de asistență socială descentralizat, proactiv, eficient și eficient, cu accent pe întărirea capacității și rolului familiei, orientat spre servicii sociale în cadrul comunității a persoanelor în situații de vulnerabilitate.

Astfel, prin implementarea prezentei strategii se va asigura creșterea calității vieții copilului și a persoanelor adulte vulnerabile din punct de vedere social, urmărindu-se ca toate serviciile oferite pentru aceste categorii de persoane, să respecte standarde minime prevăzute prin reglementări legale, care să fie verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent și unitar.

Pe de altă parte, se subliniază importanța tuturor instituțiilor care, prin activitatea lor, au legătură cu copiii și adulții aflați în situație de risc, de excludere socială, și care trebuie să conștientizeze faptul că sunt deopotrivă responsabile pentru protejarea intereselor și a drepturilor acestor persoane.

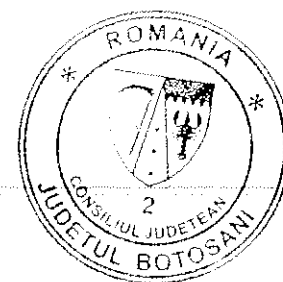
Premisele strategiei:

- Reforma sistemului de servicii sociale prin transformarea acestuia dintr-un sistem pasiv în unul proactiv;
- Schimbarea accentului de pe asistența acordată individului pe construirea măsurilor de protecție socială în jurul familiei, prin creșterea gradului de securitate socială dar și al responsabilității individuale printr-o politică socială centrată pe copil și familie, care să încurajeze o îmbătrânire demnă și bazată pe un sistem integrat de servicii și prestații sociale pentru grupurile vulnerabile;
- Promovarea responsabilității sociale;
- Utilizarea fondurilor europene pentru reformarea sistemului de asistență socială, sprijinirea incluziunii sociale și combaterea discriminării;

- Consolidarea cooperării dintre sectorul public și organizații neguvernamentale.

Principiile strategiei:

- Solidaritatea socială
- Universalitatea
- Subsidiaritatea
- Respectarea demnității umane
- Abordarea individuală
- Respectarea dreptului la autodeterminare
- Dreptul la libera alegere a furnizorului de servicii
- Egalitatea de șanse și nediscriminarea în accesul la servicii sociale și în furnizarea serviciilor sociale
- Concurență și competitivitate în furnizarea serviciilor sociale
- Confidențialitatea
- Parteneriat între părțile implicate în procesul de furnizare a serviciilor sociale și beneficiarii acestora



Grupurile țintă:

Conform Legii Nr. 292/ 2011 - Legea asistentei sociale "grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-si pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boala, dizabilitate, sărăcie, dependenta de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economica si sociala; "

În art. 30 , a Legii Nr. 292/ 2011- Legea asistentei sociale, se specifica categoriile de beneficiari ai serviciilor sociale - categorii de beneficiari cărora Direcția Generala de Asistența Sociala si Protecția Copilului Botoșani - se adresează.

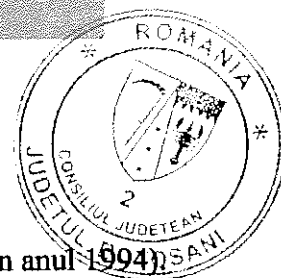
2.ANALIZA CONTEXTULUI LOCAL

Județul Botoșani reprezintă porțiunea cuprinsă între Siret și Prut, în extremitatea de nord - est a țării, la granița cu Ucraina (la nord) și Republica Moldova (la est). La vest și sud se învecinează cu județele Suceava și Iași.

Suprafața totală a județului a fost în 1938 de 4062 km², dar s-a extins până la 4986 km² în 1996, menținându-se aceeași și în anul 2000, ceea ce reprezintă 2,1% din teritoriul național. Există o rețea densă de ape. Lacurile și apele curgătoare cuprind 138,3 km² din suprafața județului (2,8 %).

Teritoriul județului se află în întregime în zona de dealuri a Moldovei de Nord. Județul Botoșani are o bogată rețea hidrografică alcătuită din râurile Siret, Prut, Jijia, Bașeu, Sitna și unii afluenți mai mici, pe cursul cărora s-au amenajat 148 de lacuri, cu o suprafață de 3.600 ha, iar pe râul Prut, la frontiera cu Republica Moldova, s-a construit un important nod hidrotehnic (750 mil. m³ de apă).

	Punctul extrem (localitatea)	Vecini	Longitudinea estică	Latitudine nordică
NORD	satul Horodiștea	Republica Moldova	26°40'	48°16'
SUD	comuna Prăjeni	județul Iași	27°02'	47°26'
EST	comuna Santa Mare	Republica Moldova	27°23'	47°35'

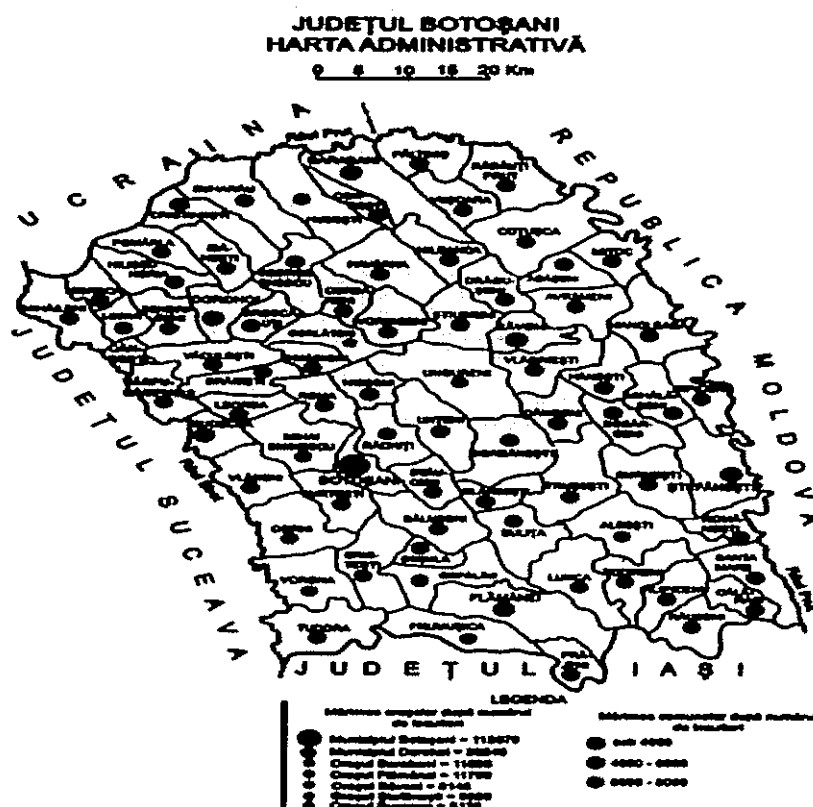


UNITĂȚI ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Județul Botoșani cuprinde două municipii, cinci orașe și 71 comune:

- **Municipii:** Botoșani (reședință de județ) și Dorohoi (declarat municipiu în anul 1994).
- **Orașe:** Darabani, Săveni, Bucecea, Flămânzi, Ștefănești (ultimele trei fiind ridicate la rangul de oraș în anul 2004).

Comune: Adășeni, Albești, Avrămeni, Bălușeni, Blândești, Brăești, Broscăuți, Călărași, Căndești, Concești, Copălău, Cordăreni, Corlăteni, Corni, Coșula, Coțușca, Cristești, Cristinești, Curtești, Dersca, Dângeni, Dimăcheni, Dobârceni, Drăgușeni, Durnești, Frumușica, George Enescu, Gorbănești, Havârna, Hănești, Hilișeu-Horia, Hlipiceni, Hudești, Ibănești, Leorda, Lozna, Lunca, Manoleasa, Mihai Eminescu, Mihăileni, Mihălășeni, Mileanca, Mitoc, Nicșeni, Păltiniș, Pomârla, Prăjeni, Rădăuți-Prut, Răchiți, Răuseni, Ripiceni, Roma, Românești, Santa Mare, Stăuceni, Suharău, Sulița, Șendriceni, Știubieni, Todireni, Trușești, Tudora, Ungureni, Unțeni, Văculești, Vișoara, Vârfu Câmpului, Vlădeni, Vlăsinești, Vorona și Vorniceni.



Profilul demografic:

Gruparea localităților județului după numărul locuitorilor, la 1 iulie 2017

Gruparea după număr locuitori	Număr de localități (municipii, orașe, comun)	Număr locuitori
Municipii și orașe – total	7	196384

Sub 2.000 de locuitori	-	-
2.000 - 4.999	3	19439
5.000 - 9.999	2	24715
10.000 - 19.999	1	30957
20.000 - 49.999	-	-
50.000 - 99.999	1	121273
100.000 și peste	71	257048
Comune - total		
Sub 1.000 locuitori	-	-
1.000 - 1.999	6	10389
2.000 - 4.999	55	182167
5.000 - 9.999	10	64492
10.000 și peste	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Conform Machetei ANUAR –Județul Botoșani 2017 (cu date finalizate pentru anul 2016) - întocmită de către Direcția Județeană de Statistică Botoșani, la data de 01 iulie 2016 - **populația rezidentă a județului Botoșani era de 392.734** (față de 412.626 persoane înregistrate la recensământul din anul 2011) din care 194.969 bărbați și 197.775 femei. Populația stabilă a celei mai mari localități din județ (conform ultimului Recensământ) este de 106.847 persoane (față de 115 mii persoane la recensământul din 2002). Populația stabilă a celor mai importante orașe este următoarea: municipiul Botoșani – 106.000 persoane; municipiul Dorohoi 24.300 persoane; orașul Flămânzi 10.100 persoane. Comunele cu cel mai mare număr de populație stabilă sunt: Vorona cu 7500 persoane; Mihai Eminescu cu 7000 persoane; Ungureni 6600 persoane, iar cel mai mic număr de persoane ce fac parte din populația stabilă sunt Concești cu 1800 persoane; Adășeni cu 1400 persoane; Dimăcheni cu 1400 persoane.

În municipii și orașe trăiesc 159.916 persoane, reprezentând 40,7% din totalul populației stabile. Față de situația de la penultimul recensământ, ponderea populației stabile din mediul urban a crescut cu 4,0 puncte procentuale în detrimentul mediului rural. În mediul rural trăiesc 232.818 persoane , reprezentând 59,2% din totalul populației stabile.

Densitatea populației, conform ultimului Recensământ este de 82,8 locuitori/km².

Informația privind etniile a fost disponibilă pentru 393,7 mii persoane din totalul celor 412,6 mii persoane. S-au declarat români 388,2 mii persoane (98,61%); de etnie romă s-au declarat 4,2 mii persoane (1,06%). Alte grupuri etnice pentru care s-au înregistrat un număr de peste 20 persoane sunt: ucraineni 659 persoane (0,17%), ruși-lipoveni 404 persoane (0,10%), evrei 54 persoane (0,01%), unguri 38 persoane, germani 28 persoane, turci 23 persoane, armeni 21 persoane, italieni 20 persoane.

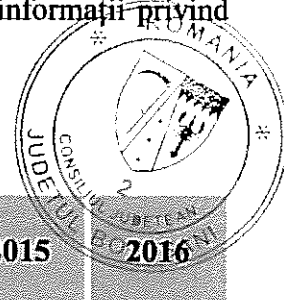
Față de anul 2002 s-a înregistrat o creștere a ponderii populației de etnie romă de la 0,75% la 1,06%. Descreșteri ale ponderii populației s-au înregistrat la următoarele etnii: română de la 98,81% la 98,61%; ucrainiană de la 0,20% la 0,17%; ruso-lipoveană de la 0,15% la 0,10%.

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Structura populației județului Botoșani:

Structura pe grupe, efect al unor fenomene demografice cum ar fi creșterea/scăderea

natalității, creșterea/scăderea mortalității, creșterea/scăderea migrației furnizează informații privind evoluția demografică a unei zone.



Populația județului pe grupe de vârstă și sexe, la 1 iulie² (populația rezidentă)

Grupa de vârstă (ani)	1990	2000	2010	2012	2013	2014	2015	2016
TOTAL	464839	463808	447107	408567	404822	401287	397151	392734
0-4	41997	29953	24164	22048	20921	20014	19681	19616
5-9	39533	29679	27965	26326	25558	24932	24062	22948
10-14	45663	38919	28611	28648	28498	28009	27826	26650
15-19	41607	36607	27931	26359	26961	27103	27255	27480
20-24	58602	40309	35569	22901	21715	21769	22402	23102
25-29	24160	36132	31553	23028	23103	23129	22252	20691
30-34	24805	31406	34235	27804	26165	24380	22675	21445
35-39	24379	23578	33758	30838	30647	30177	29299	28190
40-44	22823	28084	40659	36353	32074	31392	30812	30440
45-49	20986	27738	23748	21770	24319	27054	29558	31769
50-54	30412	29717	26843	24942	22959	22038	21066	20231
55-59	28620	20354	25886	25530	25547	25278	24472	23541
60-64	26628	27806	21607	21733	24333	24434	24110	23901
65-69	21263	24903	17223	16464	16491	17674	19545	20971
70-74	11161	20833	21207	19675	18412	17129	15505	14526
75-79	12240	13998	16694	17264	17348	17178	16993	16560
80-84	7038	5445	10832	11293	11417	11570	10757	11940
85 și peste	2927	4347	6082	7069	7554	8027	8379	8696
MASCULIN	227366	227604	219802	201421	200148	198817	196905	194969
FEMININ	237473	236204	227305	207146	204674	202470	200246	197765

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Mișcarea naturală a populației pe total județ și medii

	În anii :							
	1990	2000	2010	2012	2013 ³	2014 ⁴	2015	2016
TOTAL								
a) Nașteri vii	8147	6340	4407	4441	4707	4290	4178	4061
b) Decedați ³⁾	5398	5847	5837	5693	5583	5867	5860	5798
c) Spor natural	2749	493	-1430	-1252	-876	-1577	-	-1737
d) Căsătorii	3780	2810	2118	2004	1907	2082	2222	2335

² Nota : Pentru anii 2002-2011, datele se referă la populația stabilă și urmează a fi reestimate în condiții de comparabilitate cu rezultatele finale ale Recensământului Populației și Locuințelor din 2011. Pentru anii 2012-2016 datele se referă la populația rezidentă.

Pentru anii 2013-2014, datele sunt revizuite.

³ Date revizuite față de cele publicate anterior.

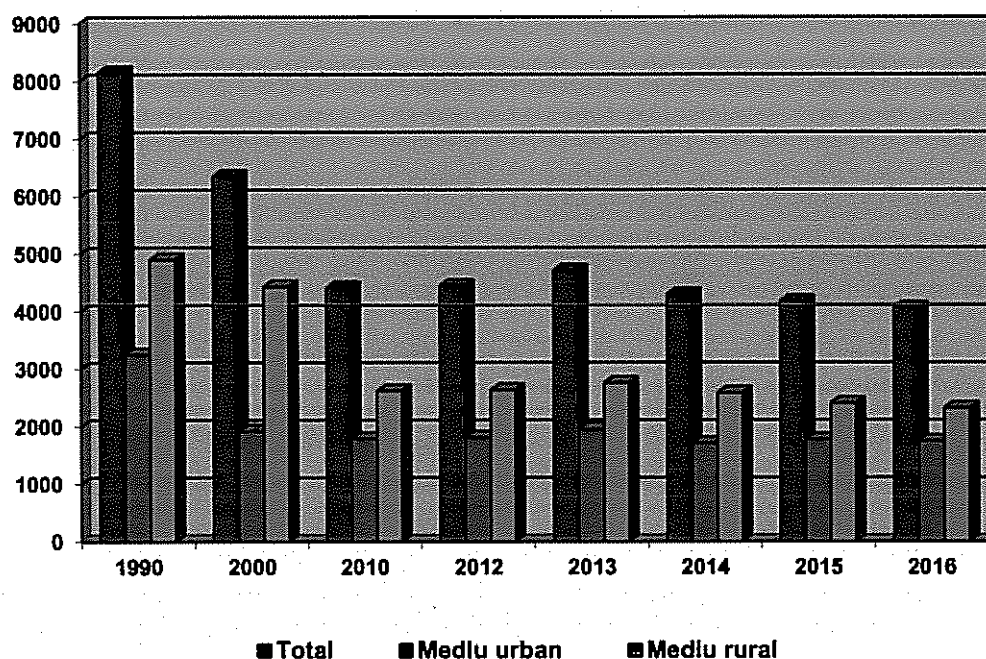
⁴ Date revizuite față de cele publicate anterior.

e) Divorțuri	443	704	795	502	487	747	923	629
f) Născuți morți	70	41	15	20	20	17	20	15
g) Decedați în vârstă de sub un an	317	170	59	55	56	53	38	37

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

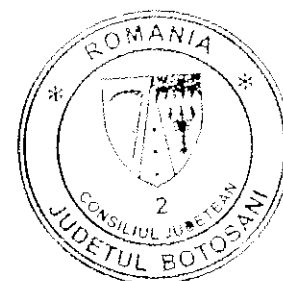
Natalitatea (născuți vii) – prima componentă a mișcării populației a înregistrat o scădere substanțială (aprox. 50%) față de anul 1990 atât în mediul urban cât și în mediul rural. În același timp putem observa o scădere a născuților morți (de la 70 în anul 1990 la 15 în anul 2016). Sporul natural deși în scădere față de anul 1990, a crescut în ultimul an, față de anii precedenți.

Născuți vii pe total județ și medii

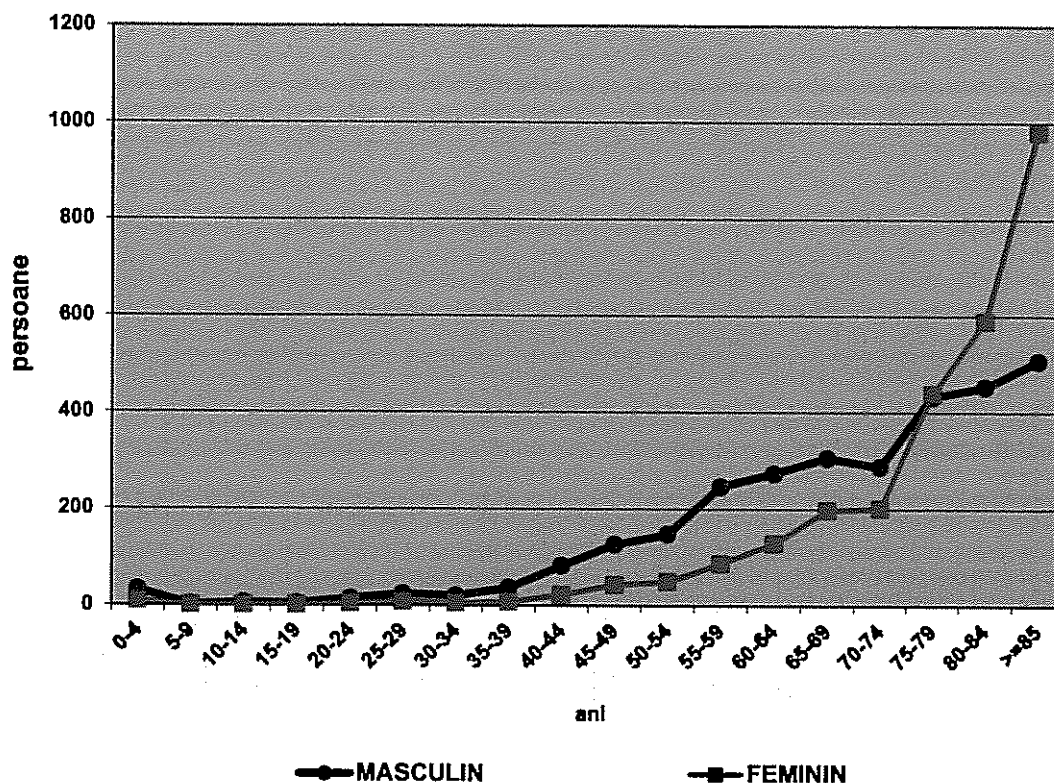


Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Sub aspectul deceselor situația – conform Machetei ANUAR – Județul Botoșani 2017 (cu date finalizate pentru anul 2016) este:



Decedați după grupa de vârstă în anul 2016



Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

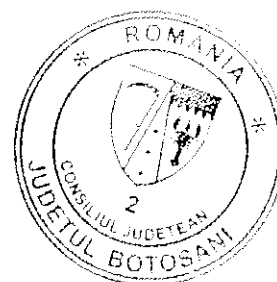
Durata medie a vieții, pe sexe și medii

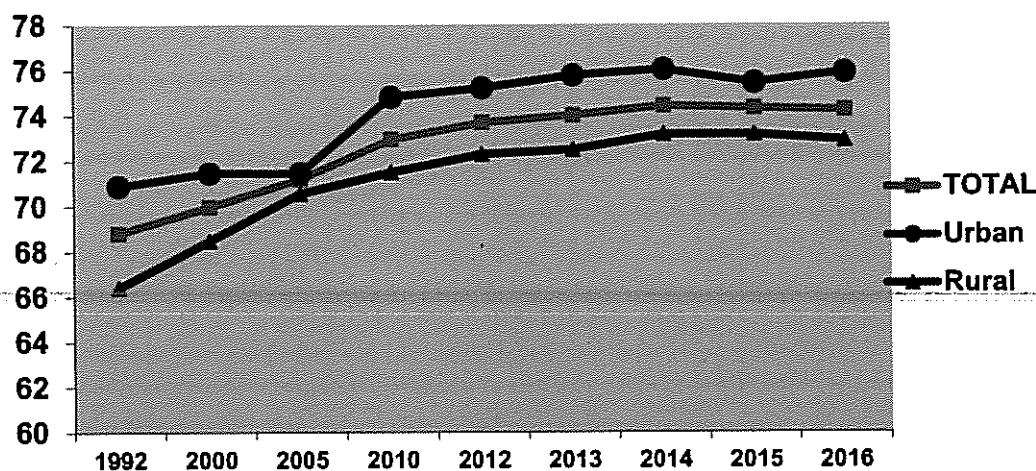
- ani -

1992 1999 2000 2005 2010 2012 2013¹ 2014¹ 2015 2016

Pe sexe										
ambele sexe	68.81	69.01	69.97	71.18	72.95	73.68	74.00	74.42	74.32	74.23
masculin	65.08	64.96	66.17	67.35	69.22	69.97	70.04	70.44	70.21	70.29
feminin	72.72	73.41	74.02	75.25	76.92	77.63	78.31	78.78	78.86	78.58

Se observă o creștere în timp a duratei medii de viață, femeile având o durată medie a vieții mai mare cu aprox. 8 ani decât a bărbaților.





Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Economie și Forța de muncă

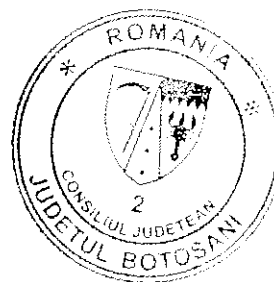
În județul Botoșani **populația ocupată** reprezintă 72% din totalul locuitorilor și este distribuită, în principal, după cum urmează: 18,1% în industrie; 53,9% în agricultură; 10,9% în comerț și prestări servicii; 4,85% în învățământ; 3,5% în sănătate.

În județ sunt înregistrate 6.544 companii, din care 5.615 sunt societăți comerciale, 19 regii autonome, 1.162 asociații familiale; 14 societăți cu capital integral străin etc.

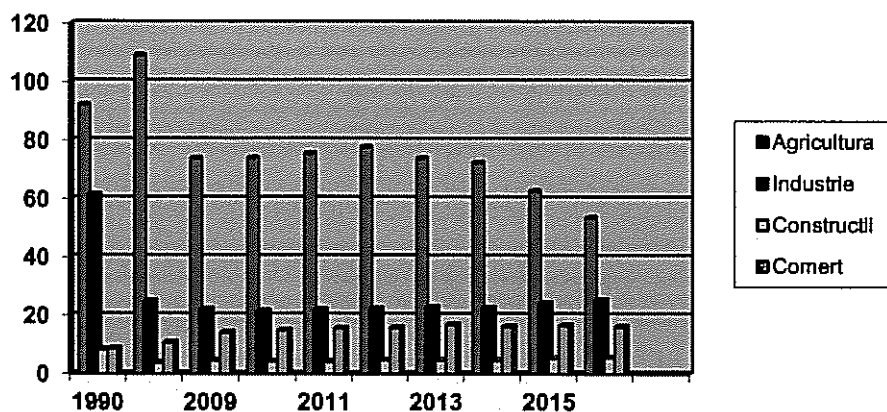
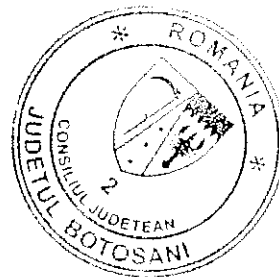
Câștigul salarial mediu brut realizat în ianuarie 2018 la nivelul județului Botoșani este mai mic cu 915 lei/salariat față de media pe țară, iar câștigul salarial mediu net mai mic cu 536 lei/salariat.

La sfârșitul lunii ianuarie 2018, conform datelor comunicate de Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, în județul Botoșani au fost înregistrați 4966 șomeri, din care 3043 bărbați și 1923 femei. Din totalul acestora:

1. Numărul șomerilor în evidență și plată din județul Botoșani – Legea 76/2002
 - beneficiari indemnizație de șomaj 75% sunt în număr de 1035 șomeri, din care 310 femei
 - beneficiari indemnizație de șomaj 50% sunt în număr de 161 șomeri, din care 96 femei
2. Numărul șomerilor în evidență pentru locuri de muncă, fără a beneficia de drepturi bănești, conform Legii 76/2002, sunt în număr de 3770 persoane, din care 1517 femei.



**Populația ocupată a județului, pe activitățile economiei
naționale- mii persoane**



Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Numărul mediu al salariaților pe forme de proprietate

- persoane -

Forma de proprietate		1991	2000	2010	2012	2014	2015	2016
Total județ		107214	59306	47860	49265	48928	49781	51960
SALARIAȚI	• Integral de stat	-	5140	1638	1862	1822	1850	2213
	• Mixtă	-	6099	1048	891	478	462	586
	• Privată	-	27793	23779	27571	26951	28381	29545
	• Cooperatistă	-	1673	1235	544	242	186	529
	• Obștească	-	35	33	10	7	3	1
	• Obștească	-	520	1621	1895	2617	2248	2518
	• Integral străină	-	18046	18506	16492	16811	16601	16568
• De interes național și local								

Sursa: Cercetarea statistică privind costul forței de muncă

Notă: Indicatorii cărora le corespund un număr mediu mai mic de 100 persoane, prezintă un grad de fiabilitate mai redus din cauza numărului de cazuri observate.

**Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului și rata⁵ șomajului⁶
pe sexe**

	1992	2000	2010	2012	2014	2015	2016
Total :							
Numărul șomerilor înregistrați, din care:	24813	35117	9837	6967	7614	7205	7994

⁵ Seria de date pentru perioada 2010-2016 a fost calculată în funcție de populația rezidentă având în vedere criteriul reședinței obișnuite, în condiții de comparabilitate cu rezultatele definitive ale Recensământului Populației și Locuințelor-2011

⁶ Conform definiției internaționale (BIM=Biroul Internațional al Muncii)

³ Beneficiari de indemnizație de șomaj (persoane aflate în șomaj ca urmare a pierderii locului de muncă) conform art. 39 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă cu modificările și completările ulterioare

⁴ Începând cu anul 2005, categoria alocație de sprijin nu mai există

☐ Beneficiari de indemnizație ³ de șomaj	15242	7744	4721	3371	2269	1697	1212
☐ Beneficiari de alocație de sprijin ⁴	6173	12084	-	-	-	-	-
☐ Persoane care nu beneficiază de drepturi bănești	3398	14768	5116	3596	5345	5508	6782
☐ Beneficiari de plăți compensatorii	-	521	-	-	-	-	-
Rata șomajului (%)	11.1	16.7	6.4	4.4	5	4.9	5.7

Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Numărul mediu al pensionarilor și pensia medie lunară

	1995	2000	2010	2012	2014	2015	2016
	Număr mediu de persoane						
☐ Pensionari de asigurări sociale de stat	48247	62971	77413	77035	77719	77958	77835
☐ Pensionari agricultori	65594	74460	36960	31904	27125	24748	22527
☐ Pensionari IOVR	2340	1452	365	245	158	126	95
☐ Beneficiari de ajutor social de stat – tip pensie	202	104	17	13	8	6	5

Pensia medie lunară - lei -

☐ Pensionari de asigurări sociale de stat	79227	785090	610	635	685	716	750
☐ Pensionari agricultori	16879	193508	314	318	347	367	387
☐ Pensionari IOVR	51782	112276 6	208	204	198	198	196
☐ Beneficiari de ajutor social	42529	329217	187	190	209	222	226

Sursa: Numărul de pensionari și pensia medie lunară, anul 2016, INS
Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Botoșani

Industria. În județ sunt reprezentate aproape toate ramurile industriale, realizându-se în mod sistematic o mare varietate de produse: industria ușoară și confecții (31%), industria alimentară (22%), aparataj electric (10%), articole tehnice din cauciuc (8,4%), mobilă (2,4%).

Agricultură - O ramură importantă a economiei județului Botoșani

An după an, crește preocuparea în ceea ce privește asigurarea unor condiții standard pentru agricultură. În anul 1997 sectorul privat cuprindea 291.516 ha. Fânețele se întind pe o suprafață de 14.187 ha și asigură, în bună parte, furajele necesare șeptelului.

De asemenea, județul este bogat în vii (3.373 ha) și livezi (3.634 ha). Deși în ceea ce privește creșterea animalelor s-a remarcat o descreștere în ultimii ani, totuși județul se înscrie printre cei mai mari crescători de oi din țară (peste 500.000 capete).

Comerț. Comerțul de mărfuri este un sector distinct în economie și este într-o relativă dezvoltare în comparație cu alte sectoare.

În ultimii ani a crescut numărul de oameni de afaceri care lucrează în comerț. Dintre aceștia, cei mai importanți sunt cei ce au capital privat. În acest sector a avut loc o infuzie de capital străin și s-au format 68 de societăți mixte.

Evoluția viitoare a dezvoltării economice va influența și comerțul din județ.

Vânatul și pescuitul. Ca ramuri complementare ale economiei județului, vânatul și pescuitul reprezintă domenii de mare atracție turistică. Vânatul se leagă în mare parte de păduri unde trăiesc multe vietăți de interes cinegetic.

Pescuitul s-a extins mai mult în iazuri, unde se practică o piscicultură sistematică. De altfel pescuitul are tradiții vechi în această parte a țării.

Căi ferate. Județul Botoșani dispune de o rețea de cale ferată în lungime totală de 160 km cu o densitate de 32,1 km/1000 km², sub media regională de 40,9 și sub cea pe țară, care este peste 46,5 km/1000 km². Regiunea Nord-Est este traversată de două din cele opt magistrale feroviare:

- București – Bacău – Suceava – Siret spre Ucraina;
- București – Iași – Ungheni spre Republica Moldova.

De menționat este faptul că în județul Botoșani nu există cale ferată electrificată, totodată legăturile orare feroviare nu satisfac necesitatea actuală.

O altă mențiune se referă la faptul că la ora actuală, parcul de vagoane CFR are o uzură fizică și morală avansată, toate fiind în circulație de peste 30 de ani.

Sănătate

Asistența medicală este asigurată în cele două spitale din municipiul reședință de județ (Spitalul Județean de Urgență „Mavromati”, care include Secția Obstetrică-Ginecologie, Secția de Pediatrie respectiv Secția de Psihiatrie și Spitalul de Recuperare „Sf. Gheorghe”), de Spitalul Municipal Dorohoi și de Spitalul Săveni. În județ se găsește și un Sanatoriu dedicat bolilor neuropsihiatrice, la Podriga. Acestora li se adaugă șase unități medico-sociale, deschise la Săveni, Flămânzi, Mihăileni, Suharău, Sulița și Ștefănești.

Spitalele pot avea în componența lor structuri care acordă servicii ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi, îngrijiri la domiciliu, servicii paraclinice ambulatorii. Furnizarea acestor servicii se negociază și se contractează în mod distinct cu casele de asigurări de sănătate sau cu terți în cadrul asistenței medicale spitalicești sau din fondurile alocate pentru serviciile respective.

Asistența ambulatorie de specialitate se asigură prin serviciile de consultații externe ale spitalelor, prin unități independente cu personalitate juridică și prin cabinetele private ale medicilor specialiști. Există 10 ambulatorii de spital: 9 în mediul urban și unul rural corespunzătoare celor 10 spitale existente.

Separarea organizatorică a îngrijirilor primare de cele ambulatorii de specialitate și de asistență spitalicească nu a fost compensată de un sistem valid de coordonare funcțională, centrată pe pacient.

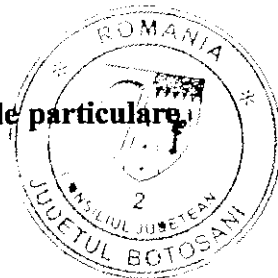
Cabinetele de specialitate în ambulatoriu sunt în număr de 52. Se remarcă discrepanța dintre serviciile oferite în mediul urban și cel rural, în condițiile în care aproximativ 60% din populație locuiește în mediul rural.

Asistența medicală comunitară este o altă „ramură” a sistemului sanitar care cuprinde ansamblul de activități și servicii de sănătate organizate la nivelul comunității pentru soluționarea problemelor medico-sociale ale individului, în vederea menținerii acestuia în propriul mediu de viață și care se acordă în sistem integrat cu serviciile sociale. Asistența medicală comunitară presupune un ansamblu integrat de programe și servicii de sănătate centrate pe nevoile individuale ale omului sănătos și bolnav, acordate în sistem integrat cu serviciile sociale. În județul Botoșani sunt angajați 97 asistenți medicali comunitari și 17 mediatori sanitari.

Serviciul Județean de Ambulanță este o unitate cu personalitate juridică, înființată la data de 01.06.1995 conform H.G. nr.174/1995. Unitatea este compusă din sediul central (Botoșani) plus 5 substații (Dorohoi, Darabani, Săveni, Trușești, Flămânzi) care acoperă toată raza județului. SJA funcționează în prezent cu un număr de 56 de autosanitare, din care 44 autosanitare au peste 5 ani de

la data intrării în funcțiune (79%), distribuite la sediul central și cele 5 substații.

La nivelul județului, funcționează, de asemenea, numeroase **cabinete medicale particulare**, precum și **farmacii**.



Unitățile sanitare și numărul paturilor în unitățile sanitare - total județ

Unități sanitare	-număr-						
	1990	2000	2010	2012	2014	2015	2016
Spitale	7	10	10	4	4	4	4
Ambulatorii integrate spitalului			10	4	4	4	4
Dispensare medicale	102	21	2	2	2	2	2
Sanatorii TBC	1	1	1	-	-	-	-
Sanatorii balneare ⁷	-	-	1	1	1	1	1
Unități medico – sociale	-	-	6	6	6	7	7
Centre de diagnostic și tratament	-	-	1	3	3	3	3
Cabinete medicale de medicină generală ⁸	-	62	6	5	6	5	5
Cabinete medicale școlare	-	-	23	32	34	34	34
Cabinete medicale de familie	-	-	173	164	157	153	139
Societate medicală civilă	-	-	-	15	20	20	27
Cabinete stomatologice	-	30	112	119	120	131	134
Cabinete medicale de specialitate	-	-	54	58	59	59	52
Societate civilă medicală de specialitate	-	-	-	21	21	22	23
Centre de sănătate mintală	-	-	-	2	2	2	2
Farmacii și puncte farmaceutice	34	67	135	137	187	205	204
Depozite farmaceutice	-	1	1	1	1	1	1
Creșe	10	1	1	1	1	1	1
Laboratoare medicale	-	7	41	29	31	39	44
Laboratoare de tehnică dentară	-	12	19	19	19	21	21
Centre de transfuzie sanguină	-	-	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	-	-	7	7	7	7	6
Paturi în spitale							
Paturi în spitale (inclusiv în centre de sănătate)	4472	3614	2318	2191	2191	2191	2191
Paturi în spitale la 1000 de locuitori	9.9	7.8	5.2	5.4	5.5	5.5	5.6

Sursa: INS, *Anuarul statistic al României*, ed.2017, tab.7.12.

⁷ Inclusiv sanatoriile de nevroze sau de neuropsihiatrie.

⁸ În numărul cabinetelor medicale de medicină generală, cabinetelor medicale de familie, cabinetelor stomatologice și cabinetelor medicale de specialitate nu sunt incluse cabinetele din structura altor tipuri de unități sanitare, cum ar fi: policlinici, societăți medicale civile, centru de diagnostic și tratament, etc.

Nota: Populația rezidentă a județului Botoșani la 1 iulie 2015: 397151 pers. , 1 iulie 2016: 392709 pers.

Educația

Gradul de cuprindere în învățământ a populației de vârstă școlară reprezintă raportul dintre numărul elevilor dintr-o anumită grupă de vârstă, indiferent de nivelul de educație și totalul populației cu aceeași grupă de vârstă. Începând cu anul școlar 2012/2013, conform legislației în vigoare (Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare), grupele de vârstă pentru populația de vârstă școlară sunt: 3-5 ani, 6-10 ani, 11-14 ani, 15-18 ani, 19-23 ani și peste.

Învățământul, pe niveluri de educație

	1990/ 1991	2000/ 2001	2010/ 2011	2012/ 2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
1	2	3	4	5	6	7	8
TOTAL							
Nr. unități	767	761	145	129	132	132	132
Populația școlară ^{9, 10} :	98963	90263	78953	76166	73810	70872	69585
- copii în creșe	...	...	...	...	88	75	75
- copii în grădinițe	16185	14727	15537	12680	11983	11192	11154
- elevi înscriși -total	82778	75161	63118	63294	61678	59605	58356
- studenți	-	375	298	192	61	-	-
Personalul didactic	5489	5833	4744	4903	4791	4644	4629
Învățământ preșcolar							
Nr. grădinițe de copii	345	357	24	9	9	10	10
Copii înscriși	16185	14727	15537	12680	11983	11192	11154
Personal didactic	788	762	780	697	697	668	668
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)							
Nr. școli	383	373	85	86	87	85	85
Elevi înscriși	59040	56854	49546	44601	43413	41317	40246
Personal didactic	3751	3890	2950	2811	2898	2671	2648
Învățământ liceal							
Nr. licee	25	27	34	32	31	31	31
Elevi înscriși	18971	12180	17535	17103	15520	14513	14275
Personal didactic	867	1144	1245	1248	1156	1249	1249
Învățământ de arte și meserii							
Nr. școli	10	1	-	1	2	3	3
Elevi înscriși	4585	4873	1375	636	1506	2039	2586
Personal didactic	83	27	4	3	15	42	49
Învățământ postliceal și de maiștri							
Nr. școli	4	2	2	1	3	3	3
Elevi înscriși	232	1254	662	954	1239	1231	1249
Personal didactic	-	10	31	17	19	8	9
Învățământ superior							

⁹ Începând cu anul școlar 2014/2015, în populația școlară se vor cuprinde copiii din creșe.

¹⁰ Începând cu anul universitar 2010/2011, cuprinde pe lângă studenții de licență și cursanții înscriși la master, cursuri post universitare, programe doctorale și post doctorale.

	1990/ 1991	2000/ 2001	2010/ 2011	2012/ 2013	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017
Nr. facultăți	-	1	1	1	1		
Studenți		375	298	192	61		

Absolvenții, pe niveluri de educație

	1990/ 1991	2000/ 2001	2010/ 2011	2012/ 2013	2014/ 2015	2015/ 2016
Învățământ – total	12301	12157	10597	9214	9664	8811
Învățământul gimnazial (inclusiv special), promovați clasa VIII	7018	7047	5898	4766	5032	4907
Învățământul liceal	3514	2786	3553	3893	3808	3119
Învățământul profesional și tehnic	1769	1725	831	201	409	473
Învățământul postliceal și de maștri	-	599	178	211	358	307
Învățământul superior			87	88		

Sub aspectul unităților de învățământ:

	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Licee învățământ secundar (12)	34	32	31	31	31
Licee și colegii teoretice	11	10	12	12	12
Licee profil tehnic	12	7	7	7	7
Licee profil resurse	:	4	4	4	4
Licee tehnice - total, din care:	10	7	7	7	7
- Licee tehnice	9	:	:	:	:
- Licee tehnice - resurse naturale și protecția mediului	2	:	:	:	:
Licee agricole	3	:	:	:	:
Licee economice	4	:	:	:	:
Licee profil servicii	:	2	2	2	2
Licee profil artistic	1	1	1	1	1
Licee de arte plastice	1	:	:	:	:
Licee cu program de educație fizică și sport	1	1	1	1	1
Seminarii teologice	2	2	2	2	2
Licee speciale tehnice - total, din care:	1	2	2	2	2
- Licee speciale tehnice	1	:	:	:	:
- Licee speciale resurse naturale și protecția mediului	:	:	:	:	:

Sursa: INS, *Anuarul statistic al României, ed. 2017*

Politicile privind creșterea calității în educație au reprezentat o constantă în ultimul deceniu, programele promovate la nivel național sau județean incluzând, printre altele, dezvoltarea unui nou curriculum, promovarea unor măsuri de asigurare internă a calității în toate școlile din învățământul preuniversitar, investiții în infrastructura școlară/educațională sau implementarea unor programe de formare continuă. Din păcate, aceste intervenții au fost insuficient corelate, sprijinindu-se în mică măsură reciproc. Mai mult, intervențiile în aria

calității au încă o legătură slabă cu cele care susțin participarea la educație, ceea ce poate genera serioase provocări privind echitatea.

Indiferent cât de eficiente sunt măsurile de creștere a calității, cât timp de acestea nu beneficiază toți copiii care ar trebui să fie la școală, ele ajung să aibă un impact limitat.



3.COMPONENTA – PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

"Investiția în copii: ruperea cercului vicios al defavorizării"¹¹

3.1 Misiunea

Asigurarea unui cadru efectiv de acțiune la nivel județean pentru promovarea investiției în dezvoltarea și bunăstarea copilului printr-o abordare sinergică dintre toate domeniile relevante (educație, sănătate, ocupare, locuire, asistență socială), bazată pe respectarea drepturilor copilului atât de către instituțiile și autoritățile statului, cât și de către societatea civilă.

3.2 Viziunea

Investiția în bunăstarea vieții copiilor, contribuie la ruperea cercului vicios al defavorizării

3.3 Grupul țintă:

- Copiii aflați la risc de separare de părinți
- Copiii separați de părinți
- Copiii fără acte de identitate
- Copiii părăsiți în unități sanitare
- Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție și care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului
- Copiii abuzați, neglijăți, traficați sau supuși exploatarei și oricăror forme de violență
- Copiii migranți/remigranți
- Copiii cu părinți migranți
- Copiii consumatori de droguri sau alte substanțe psihotrope
- Copiii delincvenți (copiii care au efectuat fapte penale dar nu răspund penal)
- Copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave
- Copiii străzii/copiii fără adăpost
- Copiii cu tulburări de comportament
- Copiii aparținând minorităților etnice
- Mame minore
- Familiile aflate în dificultate
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate

3.4 Principii:

- ❖ Promovarea centrării societății pe dezvoltarea și bunăstarea copilului
- ❖ Promovarea și respectarea interesului superior al copilului
- ❖ Universalitatea, nediscriminarea și egalitatea de șanse

¹¹ Recomandarea Comisiei 2013/112/UE

- ❖ Primordialitatea responsabilităților părinților în creșterea și îngrijirea copiilor
- ❖ Promovarea parteneriatului interinstituțional și cu societatea civilă
- ❖ Participarea și consultarea copiilor în adoptarea deciziilor care-i privesc
- ❖ Asigurarea stabilității, continuității și complementarității îngrijirii personalizate acordate fiecărui copil
- ❖ Echitatea și transparența alocărilor financiare acordate fiecărui copil



3.5 Premise:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani își propune să acționeze împreună cu autoritățile publice locale, cu celelalte instituții județene și organizațiile neguvernamentale în domeniu - pentru a crea și dezvolta servicii care să se adreseze eficient copiilor și familiilor acestora, asigurându-se că fiecare copil are șansa de a trăi într-o familie. Dovezile științifice atestă faptul că îngrijirea instituțională duce în mod inevitabil la rezultate mai slabe în ceea ce privește calitatea vieții, comparativ cu serviciile de calitate din cadrul comunității, echivalând adesea cu o viață întreagă de excludere din societate și de segregare.

Studiile științifice asupra dezvoltării timpurii a copiilor demonstrează faptul că, atunci când este vorba despre copii de vârste foarte mici, până și o perioadă de timp relativ scurtă petrecută în mediul instituționalizat poate afecta negativ dezvoltarea cerebrală și poate avea consecințe asupra echilibrului emoțional și asupra comportamentului care durează întreaga viață.

- ❖ Dezvoltarea de servicii pentru asigurarea protecției drepturilor tuturor copiilor;

❖ Dezvoltarea de servicii alternative de protecție care se adresează copilului în situație de risc social și familiei acestuia; diversificarea și creșterea calității serviciilor de prevenire și a celor de protecție a copilului separat de părinți;

Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat;

❖ Dezvoltarea de programe pentru integrarea socio-profesională și vocațională în acord cu potențialul individual propriu al copiilor/tinerilor aflați în sistem și finalizarea reorganizării/închiderii centrelor de plasament clasice ce oferă protecție la astfel de copii;

❖ Asigurarea calității serviciilor din sistemul județean de protecție a copilului, în concordanță cu standardele de cost și de calitate aprobate pe plan național;

❖ Sprijinirea autorităților publice locale în vederea dezvoltării de către acestea a unor servicii primare, în funcție de nevoile locale identificate: centre de zi, after school, programe de prevenire a abandonului și reintegrarea familială, servicii de consiliere și suport; de asemenea, acordarea de asistență tehnică pentru crearea și dezvoltarea în mod individual sau în grup de comunități a unor servicii comunitare integrate – în care copiii și părinții vor putea beneficia atât de servicii sociale cât și medicale, educaționale, de ocupare;

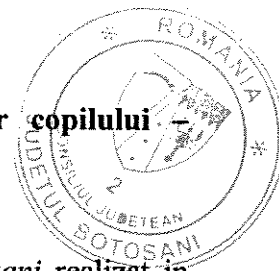
❖ Promovarea abordării participative și multisectoriale a problematicii copilului, facilitând respectarea interesului superior al copilului în toate domeniile;

❖ Susținerea integrării tinerilor care părăsesc sistemul de protecție;

❖ Coordonarea activităților de asistență socială și protecție a familiei și a drepturilor copilului la nivelul județului;

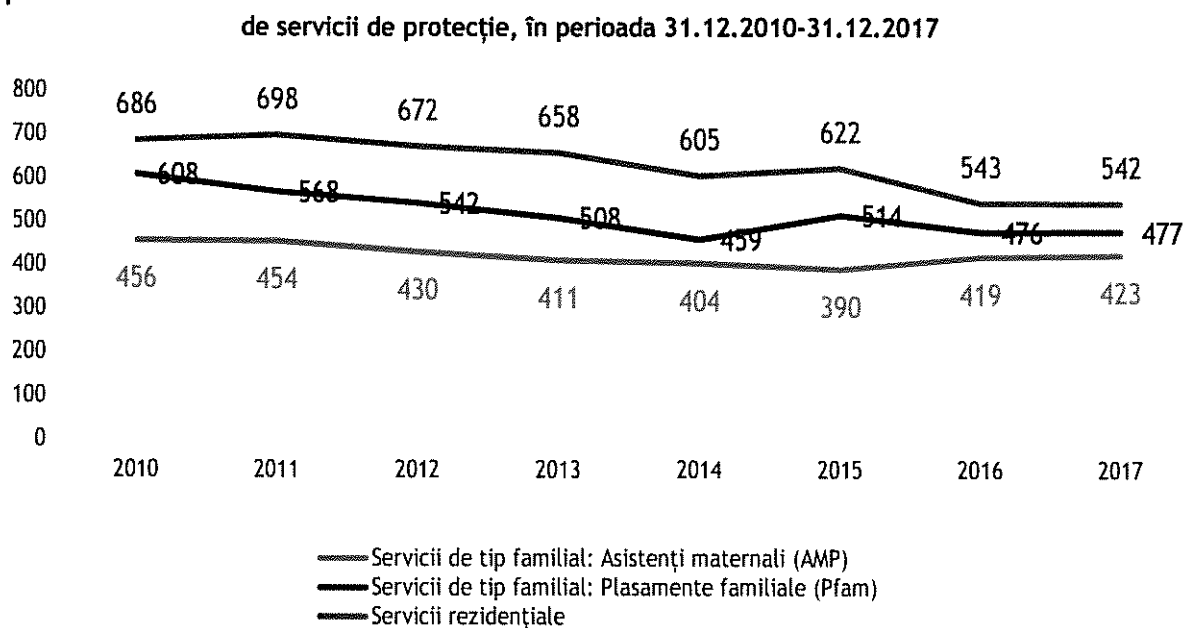
❖ Acordarea suportului necesar pentru dezvoltarea și funcționarea Consiliilor comunitare consultative.

3.6 Principalii indicatori privind protecția și promovarea drepturilor copilului - trimestrul 3 din anul 2018 (30.09.2018)

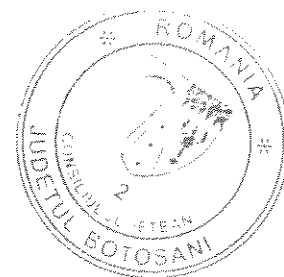


Conform datelor ANPDCA evidențiate în *Raportul aferent județului Botoșani realizat în februarie –martie 2018 de către Banca Mondială în cadrul Acordului privind Serviciile de Consultanță încheiat cu Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție la 12 mai 2016 pentru implementarea proiectului "Elaborarea planului de dezinstituționalizare a copiilor din instituții și asigurarea tranziției îngrijirii acestora în comunitate" – cod SIPOCA 2, numărul total de copii și tineri din sistemul de protecție specială din județul Botoșani a scăzut continuu de la 1750 copii în 2010 la 1442 în 2017. Scăderile au fost înregistrate la nivelul tuturor serviciilor de protecție specială, însă cel mai mult s-a redus numărul de copii și tineri din serviciile de tip plasament familial și rezidențiale. Din punct de vedere al structurii, în întreaga perioadă, cei mai mulți copii din sistemul de protecție din județul Botoșani au fost plasați în servicii rezidențiale (în medie 40%), apoi în serviciile de tip plasament familial (în medie 33%), iar cei mai puțini în asistență maternală (în medie 27%).*

JUD.BT. Figura 1: Evoluția numărului de copii și tineri din sistemul de protecție specială, pe tipuri



Sursa: www.copii.ro, ANPDCA (2010-2017)



I. CENTRELE DE PLASAMENT CLASICE (128 copii):

- Centrul de plasament "Sf Nicolae" Trușești.....40 copii
- Centrul de plasament "Dumbrava Minunată" Pomârla.....39 copii
- Centrul de plasament "Prietenia" Botoșani.... 49 copii

II. UNITĂȚI REZIDENȚIALE DE MICI DIMENSIUNI (CASE DE TIP FAMILIAL și APARTAMENTE (266 copii)

- Casa de tip familial "Fluturile Speranței" Pomârla.....19 copii
- Casa de tip familial "Primăvara Speranței" Pomârla4 copii
- Casa de tip familial "Porțile Speranței" Pomârla.....9 copii
- Casa de tip familial "Julia și Lorena" Pomârla..... 5 copii
- Complex de apartamente "Cireșarii" Botoșani18 copii
- Complex de apartamente "Amicii" Dorohoi.....45 copii
- Complex de apartamente "Casa mea" Dorohoi40 copii
- Complex de apartamente "Floare de colt" Dorohoi48 copii
- Complex de case de tip familial "Sf Mina"66 copii
12 copii la tratament în Franța

III. CENTRE DE PRIMIRE A COPILULUI ÎN REGIM DE URGENȚĂ

- Centrul de primire a copilului în regim de urgență4 copii

IV. CENTRE MATERNALE

- Centrul maternal "Micul Prinț"...6 copii si 3 mame

V. SISTEMUL DE ASISTENȚĂ MATERNALĂ

În județul Botoșani sunt 206 asistenți maternali profesioniști (AMP) care îngrijesc în total 396 copii.

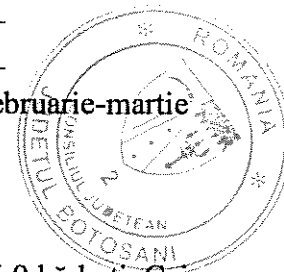
Copiii din asistență maternală din județul Botoșani sunt distribuiți aproximativ egal pe sexe (193 băieți și 203 fete) și cei mai mulți au vârsta cuprinsă între 4 și 10 ani. Doar 18% dintre copiii din asistență maternală fac parte din categoria de vârstă 0-3 ani.

În ceea ce privește starea de sănătate, 22% dintre ei au dizabilitate și 14% au CES. Aproximativ o treime dintre ei (36%) trăiesc împreună cu un frate sau doi frați la același asistent maternal.

JUD.BT. Tabel 1: Caracteristicile copiilor aflați în asistență maternală

	Număr	Procent
Total	396	100
Sex		
masculin	193	49
feminin	203	51
Vârstă		
0-3 ani	71	18
4-10 ani	151	38
11-14 ani	110	27
15-17 ani	58	14
18+ ani	6	3
Copii cu dizabilități	85	21
Copii cu CES	57	14
Copii cu orice alte nevoi speciale	57	14

Sursa: Banca Mondială, Recensământul asistenților maternali profesioniști (februarie-martie 2018).



Asistenții maternali profesioniști

Rețeaua de asistenți maternali din județul Botoșani este formată din 197 femei și 9 bărbați. Cei mai mulți dintre ei au vârsta cuprinsă între 50 și 59 ani și au absolvit școala profesională sau prima treaptă de liceu. Un procent de 53% sunt din mediul rural, iar 47% sunt din mediul urban.

De-a lungul timpului, majoritatea asistenților maternali profesioniști din județul Botoșani nu a îngrijit grupuri de frați, însă aproximativ 60% dintre ei au avut în îngrijire cel puțin un copil cu dizabilitate, CES sau alte nevoi speciale.

În prezent, cei mai mulți dintre asistenții maternali profesioniști (90%) au în îngrijire câte doi copii. Doar 4% au trei copii, 5% au doar un copil, iar 1% nu au copii în îngrijire în prezent. Activitatea asistenților maternali profesioniști este monitorizată de 10 manageri de caz.

VI. SISTEMUL DE PLASAMENTE FAMILIALE

În județul Botoșani sunt în total 468 plasamente familiale și 46 tutele, din care:

- 347 plasamente la rude până la gradul IV (70%);
- 121 plasamente la alte familii/persoane (29%) - rude altele decât cele până la gradul IV inclusiv, afini, cunoștințe sau prieteni ai familiei ori ai familiei extinse a copilului față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau alături de care s-a bucurat de viața de familie.

➤ Plasamentele familiale la rude până la gradul IV

În județul Botoșani, în cadrul celor 257 de plasamente la rude până la gradul IV sunt îngrijiți în total 347 de copii.

Copiii din aceste plasamente sunt distribuiți egal atât pe sexe cât și pe cele trei categorii de vârstă: 4-10, 11-14 și 15-17 ani (aproximativ 30% în fiecare categorie). Majoritatea copiilor sunt plasați la rude de gradul II (bunici sau frați) și au intrat în plasament familial în perioada 2005-2014. Un procent de 43% dintre copii locuiesc împreună cu frații lor în același plasament familial.

➤ Plasamentele familiale la alte familii/persoane

În cadrul celor 105 de plasamente la alte familii/persoane (rude altele decât cele până la gradul IV inclusiv, afini, cunoștințe sau prieteni ai familiei ori ai familiei extinse a copilului față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau alături de care s-a bucurat de viața de familie) sunt îngrijiți în total 121 de copii.

La fel ca în cazul plasamentelor la rude, copiii din plasamente la alte familii/persoane sunt distribuiți egal pe sexe. Însă, spre deosebire de copiii din plasamentele la rude, unde cei mai mulți erau sub 11 ani, cei din plasamentele la alte familii/persoane, sunt preponderent copii cu vârsta cuprinsă între 15 și 17 ani. Aproape toți copiii sunt plasați la persoane neînrudite (95%) și doar 5% dintre ei sunt îngrijiți de rude, altele decât cele până la gradul IV. Mai mult de jumătate dintre ei au intrat în plasament familial după anul 2015.

În comparație cu plasamentele la rude, un procent mai mic (doar 18%) dintre copiii din plasamentele la alte familii/persoane locuiesc împreună cu frații. În ceea ce privește probleme

de sănătate, un procent mai mare de copii din plasamentele la alte familii/persoane au dizabilități (26% comparativ cu 9% din copiii aflați în plasamente la rude până la gradul IV).

VI. COPII CU PĂRINȚI PLECAȚI LA MUNCĂ ÎN STRĂINĂTATE¹²

Număr de familii în care părinții sunt plecați la muncă în străinătate la sfârșitul perioadei raportate		Număr de copii la sfârșitul perioadei raportate	Număr de copii aflați în îngrijirea rudelor până la gradul IV , fără măsură de protecție	Număr de copii cu măsură de protecție la sfârșitul perioadei raportate				Alte situații (precizați)
				la AMP	în centre de plasament publice sau private	la rude până la gradul IV	la alte persoane/fa milii	
- cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate	542	873	810	3	20	37	3	0
- cu un singur părinte plecat la muncă în străinătate	2227	3330	3172	22	70	53	13	0
- cu părinte unic susținător al familiei monoparentale plecat la muncă în străinătate	391	520	412	26	18	51	13	0
Total	3160	4723	4394	51	108	141	29	0

* datele sunt solicitate de către DGASPC de la nivelul comunităților locale

Număr de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate	Distribuția pe sexe	
	M	F
4723	2318	2405

Distribuția copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate pe grupe de vârstă					
<1 ani	1-2 ani	3-6 ani	7-9 ani	10-13 ani	14-17 ani
22	72	708	1162	1517	1242

VII. COPII CU DIZABILITĂȚI

Număr total de copii cu dizabilități la sfârșitul perioadei raportate ¹³		Număr copii cu dizabilități cu plan de recuperare întocmit	Număr de copii cu dizabilități pentru care s-a emis pentru prima dată certificat de încadrare în grad de handicap sau de orientare școlară în perioada raportată (cazuri noi)	Număr de copii cu dizabilități care frecventează o formă de învățământ	
				Învățământ de masă	Învățământ special
-număr cu certificat de orientare școlară (dificultăți de învățare și adaptare socio-școlară)	290	290	48	230	60
- cu încadrare în grad de handicap ușor	118	118	17	75	-
- cu încadrare în grad de handicap mediu	974	974	146	488	60
- cu încadrare în grad de handicap accentuat	392	392	22	304	30
- cu încadrare în grad de handicap grav	968	968	52	458	140

¹² Fișa de monitorizare trimestrul II din 2018

¹³ Fișa de monitorizare trimestrul II din 2018

VIII.PREVENIREA ABANDONULUI, ABUZULUI ȘI A NEGLIJĂRII COPILULUI, SUB ORICE FORMĂ, PRECUM ȘI A FENOMENELOR CARE POT DETERMINA INTRAREA COPILULUI ÎN DIFICULTATE



La finalul trimestrului 3/2018, Serviciul Comunitar Specializat destinat Protecției Copilului a desfășurat activități specifice în intervenția cazurilor copiilor/familiilor aflate în situație de risc, având înregistrate un număr de 636 sesizări (906 copii beneficiari) din care: 575 scrise, 38 telefonice (2 la „983”), 2 verbale, 18 procese verbale (Centrul de primire a copilului în regim de urgență), 3 autosesizări

3.7 NEVOI PRIORITARE (2019 -2024)

a. Asigurarea unui mediu familial și a unei îngrijiri alternative - grup țintă - copii în situații de risc social și familiile acestora; comunitatea locală

Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat.

- creșterea responsabilităților și obligațiilor părinților în vederea asigurării creșterii, educării și întreținerii copiilor
- prevenirea separării copilului de părinți
- dezvoltarea serviciilor comunitare integrate (social, medical, educațional, de ocupare) în cadrul comunităților locale atât pentru copiii sănătoși cât și pentru copiii cu dizabilități
- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru acordarea de servicii acreditatea furnizorilor publici – SPAS și licențierea serviciilor create
- creșterea capacității consiliilor comunitare consultative cu suportul acordat de către DGASPC

b. Asigurarea sănătății și bunăstării copilului, adaptarea serviciilor medicale și de promovare a sănătății la nevoile copilului - grup țintă - copiii și familiile acestora, instituțiile publice cu atribuții în domeniul social și medical, autoritatea publică locală

- asigurarea dreptului copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate și de a beneficia de servicii medicale
- asigurarea unui nivel de trai și a unei sănătăți care să permită copilului dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală ,morală și socială
- promovarea drepturilor copilului cu handicap la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare în vederea dezvoltării personalității sale și integrării în societate

c. Accesul la educație, activități recreative și culturale – grup țintă - copiii de vârstă preșcolară și școlară

- prevenirea abandonului școlar
- accesul copiilor la toate formele de educație în condiții nediscriminatorii
- adecvarea serviciilor de educație la nevoile copiilor și la nevoile societății
- asigurarea dreptului copilului la odihnă, vacanță, de participare la activități de petrecere a timpului liber

d. Protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi - grup țintă - copii aflați în dificultate și familiile acestora – inclusiv copiii cu dizabilități

- creșterea calității serviciilor de tip familial și rezidențial
- crearea /dezvoltarea de noi servicii de consiliere, informare și orientare
- acordarea de suport familiilor pentru a preveni apariția situațiilor de risc

e. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal – grup țintă - copiii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, familiile acestora; comunitatea locală

- prevenirea și combaterea acțiunilor sau comportamentelor deviante ale copiilor
- reintegrarea în societate a copiilor care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal
- dezvoltarea unui serviciu de tip rezidențial la nivelul DGASPC pentru copiii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal și pentru care nu se poate institui măsura de supraveghere specializată

f. Protecția copilului împotriva exploatarei, răpirii și a traficării - grup țintă - copiii victime ale răpirii, exploatarei și a traficului de ființe umane; familiile acestora; Comunitatea locală

- prevenirea oricăror forme de exploatare, răpire și traficare a copiilor aflați în situații de risc
- reabilitarea și reintegrarea socio-familială a copiilor victime ale răpirii, exploatarei și a traficului de ființe umane
- derularea unor campanii de sensibilizare cu privire la tema exploatarei, răpirii și a traficării copiilor

g. Protecția copilului împotriva consumului de droguri - grup țintă - copiii aflați în situația de risc de a consuma droguri și familiile acestora

- activități pentru prevenirea și combaterea consumului droguri, tutun și alcool în rândul copiilor

h. Protecția copilului împotriva oricăror forme de abuz sau neglijență, - grup țintă - copiii supuși neglijării, abuzului, violenței în familie, copiii străzii

- prevenirea abuzului și neglijării copiilor aflați în familii și în instituții de protecție
- intervenție specializată pentru reabilitarea copilului victimă a abuzului, neglijării, maltratării
- prevenirea ajungerii copiilor în stradă
- identificarea copiilor străzii și adoptarea unor soluții adecvate, personalizate în vederea protecției acestora în baza unui plan de intervenție personalizat

i. Copiii rromi - grupul țintă - copiii rromi și familiile acestora

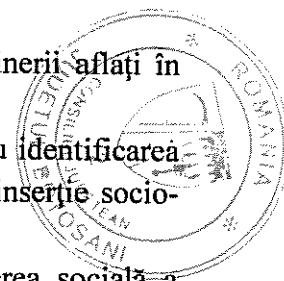
- promovarea și respectarea drepturilor copiilor rromi la educație, sănătate, servicii sociale (inclusiv servicii de zi)

j. Protecția copiilor repatriați - grup țintă - copiii care se află neînsoțiți de părinți sau de reprezentantul legal pe teritoriul altui stat;

- identificarea, protecția, consiliere, reabilitarea și reintegrarea socio-familială a copiilor repatriați

k. Reintegrarea copiilor/tinerilor beneficiari ai sistemului de protecție – grup țintă - copiii/tinerii beneficiari ai unei măsuri speciale de protecție specială inclusiv cei cu dizabilități; familiile biologice / lărgite a tinerilor / copiilor beneficiari a unei măsuri speciale de protecție

- formarea și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă la copiii/tinerii aflați în sistemul de protecție a copilului
- sprijinirea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului pentru identificarea unui loc de muncă, a unei locuințe în scopul îmbunătățirii șanselor de inserție socio-profesională a acestora
- atenuarea factorilor de risc care conduc la marginalizarea și excluderea socială a tinerilor



l. Crearea unui sistem de formare profesională – grup țintă - resursele umane implicate în protecția copilului și/sau promovarea drepturilor copilului

- asigurarea formării/perfecționării permanente a tuturor categoriilor de personal implicate în protecția copilului și/sau promovarea drepturilor copilului punându-se accent pe respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, a demnității acestuia, ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul de maturitate, egalitatea șanselor și nediscriminarea

m. Promovarea adopției naționale

- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională

n. Consolidarea parteneriatului public privat

- implicarea societății civile, ONG-uri, furnizori de servicii sociale publice și private, instituții de cult religios în elaborarea de proiecte care au ca obiectiv îmbunătățirea activităților privind protecția copilului și a familiei (inclusiv a copiilor cu dizabilități)
- promovarea și încurajarea acțiunilor de parteneriat atât pentru prevenirea separării copiilor de familie cât și pentru celelalte componente ale dezinstituționalizării (închiderea instituțiilor de tip vechi și dezvoltarea alternativelor de îngrijire de tip familial)
- consolidarea parteneriatului public privat în scopul accesării unor proiecte ce vor viza crearea/dezvoltarea unor unități de economie socială sau a unor servicii sociale în funcție de nevoile identificate

3.8 OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

A) Domeniul principal de interes : Protecția și promovarea drepturilor copilului

Obiectivul general nr. 1: Întărirea rolului familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor; îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate

***Obiectivul operațional 1.1* Creșterea gradului de educație a părinților și adolescenților cu privire la valorile familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie care să determine o creștere a calității serviciilor sociale destinate copiilor**

Activități 01.1

- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru acordarea de servicii; acreditarea furnizorilor publici – SPAS și licențierea serviciilor create;
- elaborarea unor proceduri pentru abordarea integrată a intervențiilor atât la nivel comunitar cât și la nivel județean;

- revizuirea și implementarea procedurilor de lucru operaționale ale Centrului de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în scopul oferirii de servicii de calitate copiilor și părinților;

- elaborarea și implementarea procedurilor de lucru în cadrul în cadrul Programului „Școala Părinților” care se va derula la Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii din cadrul DGASPC Botoșani, în colaborare cu centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică de la nivelul unităților de învățământ;

- realizarea de activități de tipul:

- educație pentru sănătate, educație sexuală și planning familial;
- îmbunătățirea și dezvoltarea deprinderilor parentale de creștere, îngrijire și educare a copilului în vederea prevenirii abandonului și a altor forme de violență asupra copilului;
- organizarea de grupuri de suport pentru minorele gravide și tinerele mame/mame minore;
- consiliere premaritală pentru cei aflați la vârsta minimă legală pentru căsătorie și care doresc să se căsătorească;
- informarea familiei privind efectele instituționalizării asupra dezvoltării copilului (consiliere, organizarea de vizite împreună cu părinții în unitățile rezidențiale);
- informarea părinților cu privire la efectele plecării la muncă în străinătate, precum și efectele divorțului asupra dezvoltării copilului;

- implementarea programului de consiliere psiho-socială pentru copii/mame minore și părinți care fac parte din grupul țintă al serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, la solicitarea acestora/autorităților locale/unități sanitare;

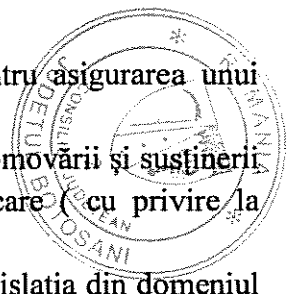
Obiectivul operațional 1.2 Accesibilizarea serviciilor destinate consolidării sistemului familial în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase a copilului.

Activități O1.2

- diseminarea rezultatelor și promovarea exemplelor de bună practică din cadrul programului „Școala Părinților”, în vederea dezvoltării acestui tip de serviciu la nivelul comunităților locale;
- coordonarea prin acordarea de sprijin metodologic autorităților locale pentru preluarea modelului „Școala Părinților”, și implementarea acestuia la nivel local;
- dezvoltarea de către autoritățile locale a unor servicii de tipul Centre/compartimente locale de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în cadrul cărora se vor desfășura activități specifice programului „Școala Părinților”;
- continuarea implementării programului „Școala Părinților” în toate centrele/ compartimentele de consiliere pentru copii și părinți, centrul maternal, centrele de zi etc.;
- dezvoltarea unor strategii integrate, care să îmbine sprijinul acordat părinților în vederea facilitării accesului pe piața muncii cu servicii pentru copil și familie, în scopul menținerii unității familiale;

Obiectivul operațional 1.3 Creșterea gradului de cunoaștere și de conștientizare de către copii și familiile acestora a drepturilor și responsabilităților lor și a serviciilor pe care aceștia le pot accesa

Activități O1.3

- 
- promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părintești pentru asigurarea unui mediu familial securizant de creștere, îngrijire și educare;
 - dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului), desfășurate de fiecare instituție responsabilă în parte;
 - informarea părinților /reprezentanților legali ai copilului cu privire la legislația din domeniul protecției copilului și la serviciile existente pentru copii;
 - realizarea unor întâlniri de lucru cu rețelele comunitare de la nivelul unităților administrativ teritoriale în vederea elaborării unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora și modalitățile de a sesiza încălcarea/nerespectarea acestora; diseminarea materialelor cu sprijinul rețelelor comunitare, în special în mediul rural;
 - consilierea psiho-socială a părinților și copiilor care solicită sprijin sau a celor identificați în teren cărora li s-a încălcat un drept fundamental, în vederea cunoașterii și respectării drepturilor copilului în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

Obiectivul operațional 1.4. Promovarea dreptului fiecărui copil la o familie care să-i asigure creșterea și dezvoltarea sa armonioasă

Activități O1.4

- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională, respectiv asupra modificărilor legislative care au apărut în procedura adopției;
- susținerea de acțiuni de promovare a adopțiilor pentru copiii greu adoptabili (copii de vârstă mare, copii cu nevoi speciale, copii de altă etnie decât etnia română);
- identificarea familiilor potențial adoptatoare care să vină în întâmpinarea nevoilor copilului adoptabil și să acționeze în interesul acestuia și monitorizarea familiilor care au adoptat, perioada legală după încheierea adopției;
- deschiderea procedurii de adopție pentru copiii din sistemul de protecție a copilului care nu au posibilitatea reintegrării/integrării în familia naturală sau extinsă;
- evaluarea și pregătirea familiilor/persoanelor care solicită obținerea atestatului de familie/persoană aptă să adopte;

Obiectivul general nr. 2. Promovarea și respectarea drepturilor și libertăților civile ale copiilor

Obiectivul operațional 2.1 Promovarea și asigurarea dreptului copilului separat de părinți de a avea legături directe cu aceștia și alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament. Dezvoltarea unor măsuri specifice de suport

Activități O 2.1.

- asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copilul separat temporar de părinți în vederea adaptării la noul mediu de creștere și îngrijire, precum și pentru pregătirea reintegrării familiale, sociale ori socio-profesionale;
- dezvoltarea unor programe de consiliere a părinților și a altor membri de familie de interes pentru copil, privind importanța menținerii relațiilor personale cu copilul și asigurarea suportului pentru revenirea copilului în cadrul sistemului familial;

- facilitarea contactelor directe și indirecte ale copilului separat temporar de părinții săi, cu aceștia și alte rude sau persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;
- organizarea de întâlniri cu membrii consiliilor comunitare consultative și cu alți actori comunitari (primari, secretari, asistenți sociali, asistenți medicali comunitari, etc), având ca temă de dezbateră rolul serviciilor comunitare pentru prevenirea separării copilului de familie, a importanței deosebite pe care o are intervenția timpurie dar și pentru reintegrarea copiilor separați temporar de părinți;

Obiectivul operațional 2.2 Promovarea importanței menținerii legăturilor personale cu copilul în situația copilului ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sunt separați sau se află în divorț/au divorțat

Activități O2.2

- dezvoltarea de programe de consiliere pentru părinții care nu se înțeleg cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor și obligațiilor, precum și la modalitățile de menținere a legăturilor personale cu copilul, în scopul diminuării consecințelor negative asupra dezvoltării psiho-emoționale a acestuia;
- asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copiii ai căror părinți sunt separați, în divorț sau au divorțat;

Obiectivul operațional 2.3 Diminuarea impactului asupra copiilor urmare plecării la muncă în străinătate a părinților, precum și sprijinirea copiilor remigranți

Activități O2.3

- informarea/îndrumarea/consilierea părinților care intenționează să plece la muncă în străinătate cu privire la drepturile și obligațiile acestora, conform legislației în domeniul protecției copilului și orientarea acestora către Compartimente de asistență socială / Serviciile de asistență socială de la nivelul primăriilor;
- dezvoltarea unor programe personalizate de consiliere și suport pentru copii cu părinți plecați la muncă în străinătate; acordarea de servicii specifice de consiliere psiho-socială copiilor cu părinți migranți și familiilor de îngrijire;
- crearea unei proceduri de lucru privind colaborarea interinstituțională ISJ-CJRAE -SPAS-DGASPC în vederea identificării și raportării cazurilor de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, precum și în vederea evaluării și monitorizării situației acestora;
- înființarea de servicii comunitare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate (centre de zi, programe de consiliere, centre after-school, etc);
- dezvoltarea de servicii specifice, adaptate nevoilor individuale, pentru sprijinirea reintegrării copiilor remigranți;

Obiectivul operațional 2.4 Reducerea semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate

Activități O2.4

- realizarea unui sistem de raportare a cazurilor de copii fără acte de identitate din comunități, precum și a comunităților cu risc de a exista copii fără acte de identitate;

- monitorizarea comunităților la nivelul cărora au fost identificate cazuri de copii fără acte de identitate și intervenția în toate situațiile în care se încalcă dreptul la identitate;

Obiectivul operațional 2.5 Creșterea gradului de cunoaștere în rândul populației a drepturilor și libertăților civile ale copiilor privind: libertatea de exprimare, libera asociere și participare la viața comunitară, depunerea de plângeri și solicitarea de informații, protejarea imaginii publice și a vieții intime, menținerea specificului etnic și cultural, precum și interzicerea pedepselor fizice și a altor tratamente umilitoare și degradante.

Activități O2.5

- elaborarea și diseminarea unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile civile și modalitățile de a sesiza încălcarea acestora;
- realizarea unor programe/campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la drepturile copilului și mijloace de sesizare ale situațiilor de încălcare a acestora;
- realizarea de programe și activități specifice în unitățile de învățământ privind eliminarea violenței în școală și a pedepselor umilitoare din partea cadrelor didactice;
- accesibilizarea participării copiilor la luarea deciziilor ce îi privesc (Consiliul copiilor);
- informarea/consilierea copiilor și reprezentanților legali ai acestora cu privire la formele și activitățile concrete prin care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care îi privesc – respectarea opiniei copilului în context familial/școlar/social și instituțional;
- realizarea unor activități de informare a copiilor, în cadrul ședințelor de consiliere, cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora, modalități de a sesiza încălcarea/nerespectarea drepturilor copilului;

Obiectivul operațional 2.6 Promovarea șanselor egale și nediscriminarea în scopul reducerii inegalităților în rândul copiilor.

Activități O2.6

- realizarea de acțiuni de consultare a copiilor proveniți din medii defavorizate, inclusiv copii de etnie rromă, copii cu dizabilități și sprijinirea implicării acestora în structurile participative (Consiliul copiilor);
- derularea de programe/campanii de sensibilizare în vederea eliminării atitudinilor discriminatorii cu privire la copiii proveniți din medii defavorizate sau comunități de romi;

Obiectivul general nr. 3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și de promovare a sănătății și bunăstării copiilor

Obiectivul operațional 3.1 Creșterea accesului copiilor cu handicap la serviciile de recuperare/reabilitare

Activități O3.1

- dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare/reabilitare pentru copilul cu handicap, cu HIV/SIDA, boli cronice grave/terminale (servicii specializate de zi, servicii de respiro, centre tip hospice și alte servicii de tip paleativ, asistenți maternali specializați, servicii mobile de recuperare/reabilitare la domiciliu, centre de dezvoltare pentru intervenția precoce etc.) – în funcție de nevoile specifice ale comunităților;
- crearea de noi centre de zi și de recuperare pentru copii cu dizabilități în comunități în funcție de nevoile specifice ale comunităților (atât în mediu urban cât și în mediul rural);
- dezvoltarea de servicii integrate (MEDICAL – SOCIAL – EDUCAȚIONAL – OCUPARE) la nivelul comunităților locale sau la nivelul unor grupuri (asociații) de comunități locale, în funcție de nevoile identificate prin strategii și planuri de acțiuni locale;
- înființarea *echipelor mobile* pentru a oferi servicii integrate copiilor cu dizabilități (care să asigure recuperarea copilului, coerența programelor de intervenție copil – familie – școală – comunitate – servicii pentru copii);
- înființarea /dezvoltarea Centrelor de respiro respectiv Centrelor resursă pentru părinții copiilor cu dizabilități;

Obiectivul operațional 3.2 Creșterea calității serviciilor de îngrijire, recuperare și reabilitare, educație pentru copilul cu handicap.

Activități O3.2

- realizarea și derularea unor programe de formare a personalului specializat precum și a celorlalte categorii de persoane care îngrijesc copilul cu handicap (părinți, tutori, asistenți personali, asistenți maternali, etc.) privind metode și tehnici de lucru specifice recuperării/reabilitării copilului, adaptate nevoilor acestuia;
- inițierea unor programe de instruire, formare profesională a medicilor privind abordarea/intervenția medicală a copiilor cu dizabilități (cu prioritate pentru medicii de familie și medicii stomatologi);
- promovarea unor cursuri de educație pentru sănătate (adresate adolescenților, părinților care au copii cu dizabilități, salariaților din servicii sociale pentru copii cu dizabilități);
- ședințe de consiliere genetică acordate familiilor cu risc genetic ridicat (famiii cu antecedente heredocolaterale) – de către echipa de specialiști (medici, psihologi, asistenți sociali, etc) din cadrul spitalelor;
- dezvoltarea programelor de împuternicire a părinților care au copii cu dizabilități, inclusiv susținerea dezvoltării organizaționale a asociațiilor de părinți;

Obiectivul operațional 3.3. Reducerea numărului de copii cu boli cronice/ dizabilități ca urmare a comportamentelor neglijente ale părinților

Activități O 3.3

- realizarea de campanii de informare a populației privind importanța adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, consum de alcool/droguri/alte substanțe, etc.), sănătatea reproducerii, importanța și mijloace de prevenire a infectării cu HIV/SIDA și alte boli cu transmitere sexuală, etc.;

- informarea și consilierea adolescenților cu privire la riscurile începerii vieții sexuale precoce (sarcini nedorite, B.T.S., HIV, folosirea metodelor contraceptive, riscuri în cazul avortului);
- promovarea unor acțiuni comunitare pentru conștientizare de către copii și părinții acestora cu privire la asigurarea unui mod de viață sănătos, o igienă personală adecvată, realizarea și distribuirea unor materiale informative;
- derularea de activități de susținere a educației pentru sănătate, de promovare a importanței planificării familiale și a educației sexuale pentru familie și comunitate;
- realizarea de programe de consiliere și educație pentru mamele minore și familiile acestora;
- extinderea serviciilor medicale primare comunitare (colaborarea în echipă pluridisciplinară a asistentului medical comunitar cu asistentul/referentul social respectiv cu mediatorul sanitar/școlar, asistentul medical școlar); Pregătirea asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de asistență socială și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului precum și monitorizarea mamelor minore;
- sprijinirea, informarea, suportul și acompanierea, dacă se impune, a părinților în vederea accesării serviciilor medicale, educaționale și sociale, precum și a beneficiilor sociale și a altor facilități/programe, în scopul satisfacerii nevoilor minime de creștere și dezvoltare a copilului;

Obiectivul operațional 3.4. Creșterea gradului de educație pentru sănătate în rândul copiilor

Activități O3.4

- realizarea de campanii informative având ca temă educația pentru sănătate în rândul copiilor;
- derularea în unitățile școlare a unor programe de educație pentru viață, educație sexuală, adoptarea unui stil de viață sănătos, riscul consumului de alcool, droguri și alte substanțe;
- asigurarea accesului la programe de reabilitare/reintegrare socială pentru adolescenții consumatori de băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe;
- informarea și consilierea beneficiarilor cu privire la riscurile consumului de droguri și alte substanțe nocive, precum și cu privire la evitarea transformării consumului experimental și ocazional în unul regulat;
- înființarea unor servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament;

Obiectivul general nr. 4. Realizarea unui acces egal la educație, inclusiv la educația timpurie, pentru toți copiii

Obiectivul operațional 4.1 Creșterea rolului consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice.

Activități O4.1

- identificarea comunităților în care există un risc ridicat de neșcolarizare, absenteism și abandon școlar precum și identificarea cauzelor care le produc, în vederea dezvoltării unor strategii de combatere a acestora prin acțiuni comunitare care să stimuleze participarea școlară a tuturor copiilor defavorizați din punct de vedere socio-economic;

- intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;

Obiectivul operațional 4.2 Scăderea numărului de copii neșcolarizați, cu absenteism școlar și a celor la risc de abandon școlar sau care au abandonat școala



Activități O 4.2

- realizarea unei proceduri de identificare, intervenție și monitorizare a cazurilor de neșcolarizare și abandon școlar în parteneriat interinstituțional ISJ Botoșani - DGASPC Botoșani - SPAS-uri;
- includerea copiilor neșcolarizați și a celor care au abandonat școala în programe de sprijin, precum și activități de consiliere, realizate în parteneriat de SPAS-uri, unitățile școlare și/sau ISJ și alte instituții relevante, în vederea integrării/reintegrării școlare a acestora;
- organizarea de programe educative "Săptămâna pentru prevenirea absenteismului școlar" în școlile în care incidența abandonului școlar este ridicată;
- formarea și extinderea rețelei de mediatori școlari în comunitățile județului (în mod deosebit în comunitățile cu o pondere ridicată a populației române);
- organizarea de programe de formare a cadrelor didactice în spiritul nondiscriminării și sprijinirii tuturor categoriilor de copii la risc de abandon (copii cu cerințe educative speciale, copii de etnie romă, copii proveniți din familii cu potențial economic scăzut, copii din mediul rural, etc.) în vederea adaptării și rămânării lor în sistemul de învățământ;
- dezvoltarea parteneriatului școală-familie și implicarea părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor;

Obiectivul operațional 4.3 Dezvoltarea de servicii pentru copii cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate

În prezent, în județul Botoșani nu există servicii care să răspundă nevoilor copiilor talentați. Societatea contemporană se confruntă cu o lipsă a mecanismelor de sprijin a copiilor talentați, mai ales a celor care provin din mediul rural și a căror familii nu dețin resursele materiale necesare susținerii copiilor

- crearea unor servicii educaționale destinate copiilor cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate

Obiectivul operațional 4.4 Creșterea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la servicii educaționale adaptate nevoilor lor în vederea realizării educației inclusive

Activități O 4.4

- diversificarea și adecvarea serviciilor educaționale pentru copiii cu handicap și pentru cei cu dificultăți de adaptare școlară, concomitent cu creșterea numărului de servicii educaționale în școlile de masă, posibilități crescute de învățare la domiciliu pentru cei nedeplasabili și deschiderea învățământului special pentru copiii cu handicap asociat și grav, precum și stabilirea unui sistem clar de identificare și recunoaștere a serviciilor educaționale care sunt oferite de alți furnizori de servicii decât cei din sistemul educațional;

- înființarea/dezvoltarea programelor de instruire a cadrelor didactice privind metodele de lucru cu copilul / tânărul cu dizabilități/cerințe educaționale speciale;



Obiectivul general nr. 5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale

Obiectivul operațional 5.1 Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă, precum și a activităților recreative și culturale

Activități O 5.1

- identificarea bunelor practici privind organizarea și petrecerea timpului liber (organizarea și participarea la spectacole, organizarea de activități de cunoaștere a patrimoniului științific și cultural, tabere, școli de vară, dezvoltarea de hobby-uri, schimburi interculturale, schimburi de bune practici naționale și internaționale, etc.) și promovarea acestora de către personal din unitățile preșcolare și școlare, precum și în sistemul de protecție a copilului;
- colaborarea DGASPC Botoșani cu Direcția Județeană pentru Tineret și Sport în scopul organizării unor tabere pentru copii (inclusiv copii cu dizabilități);
- promovarea unor activități culturale în comunitate , gen Ziua Copilului, Ziua Pământului, Sărbătoarea primăverii, etc– la care să participe atât copii din familie cât și copii cu măsură de protecție de tip rezidențial respectiv de tip familial;

Obiectivul operațional 5.2 Eliminarea barierelor de tipul costului, accesului și diferențelor culturale pentru asigurarea participării tuturor copiilor la joacă, recreere, sport și activități socio-culturale

Activități O 5.2

- crearea de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale etc., la nivelul tuturor comunităților locale;

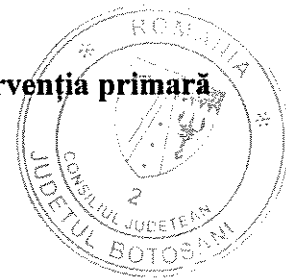
Obiectivul general nr. 6. Monitorizarea drepturilor copilului

Obiectivul operațional 6.1 Întărirea capacității instituționale a DGASPC în vederea îndeplinirii adecvate a obligațiilor ce îi revin, potrivit actelor normative interne și internaționale, în monitorizarea modului în care sunt promovate, respectate și implementate drepturile copilului

Activități O 6.1

- analiza indicatorilor menționați în Planul Operațional în vederea identificării nevoii de studii /evaluări rapide. diagnoze pentru stabilirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a impactului Strategiei județene;
- realizarea de schimburi de experiență și promovarea modelelor de bune practici în domeniul protecției copilului în celelalte sectoare din sistemul asistenței sociale (educațional, medical);

Obiectivul operațional 6.2 Creșterea rolului serviciilor comunitare în intervenția primară și monitorizarea modului cum sunt respectate drepturile copilului.



Activități O 6.2

- crearea unei proceduri la nivelul SPAS - urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului, în vederea diminuării efectelor negative asupra dezvoltării acestora și prevenirii situațiilor de dificultate;
- întărirea rolului Consiliului Comunitar consultativ în prevenirea situațiilor de risc pentru copii;

Obiectivul general nr. 7. Asigurarea dreptului copilului la protecție împotriva abuzului, neglijării, exploatarei și a oricăror forme de violență, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională

Obiectivul operațional 7.1 Accesibilizarea mijloacelor de raportare a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație și alte forme de violență asupra copilului.

Activități O 7.1

- derularea unor acțiuni de informare a populației și promovare a serviciului gratuit *Telefonul copilului* pentru semnalarea situațiilor de abuz asupra copilului, respectiv numărul unic județean 0231.983 și numărul unic european de urgență pentru copii 116111;
- identificarea familiilor unde există risc de abuz asupra copiilor și realizarea unei intervenții multidisciplinare corespunzătoare;
- diseminarea în rândul publicului larg a indicatorilor privind abuzul și neglijarea, precum și a celor care suspicionează o situație de exploatare, trafic și migrație ilegală a copiilor, în vederea facilitării raportărilor/ semnalărilor și a identificării rapide a copiilor la risc pentru o intervenție timpurie;
- consilierea psiho-socială a părinților cu privire la modul de exercitare a drepturilor și responsabilităților parentale - în scopul respectării principiului interesului superior al copilului;
- consilierea copiilor, în funcție de vârstă și de gradul lor de maturitate, privind drepturile fundamentale, serviciile de care pot beneficia în funcție de nevoile identificate și măsurile de protecție speciale prevăzute de lege;
- colaborarea cu serviciile publice de asistență socială / persoanele cu atribuții în domeniul asistenței sociale pe problematica protecției drepturilor copilului; intervenția în echipă în realizarea atribuțiilor prevăzute de lege;
- colaborarea cu alți furnizori de servicii cu atribuții în domeniu care inițiază campanii / programe / activități de informare în domeniul protecției drepturilor copilului, conform protocoalelor/convențiilor de colaborare încheiate;

Obiectivul operațional 7.2 Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor în special cu privire la problematica violenței asupra copilului, în vederea prevenirii tuturor formelor de abuz, neglijare, exploatare, trafic și migrație ilegală

Activități O 7.2

- sensibilizarea opiniei publice prin dezbateri și informări precum și sprijinirea derulării programelor privind problematica maltratării copilului, în scopul prevenirii diverselor forme de abuz, neglijare și exploatare a copilului, inclusiv a traficului de copii și a migrației ilegale, în toate mediile cu care se află în relație copilul: familie, școală, instituții de protecție, locuri de detenție, locuri de muncă, comunitate;
- realizarea unor programe/activități de educare a părinților în spiritul disciplinării pozitive a copilului și evitării violenței asupra acestuia;
- derularea unor campanii de informare în școli asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin copiilor în vederea conștientizării de către aceștia a riscurilor și mijloacelor de reacție urmare expunerii la diverse situații ce comportă un risc crescut de abuz, neglijare, exploatare, trafic, etc.

Obiectivul operațional 7.3 Creșterea eficienței serviciilor specializate de intervenție în cazurile de violență asupra copilului

Activități O 7.3

- actualizarea și adaptarea procedurilor și instrumentelor de lucru specifice cazurilor de violență asupra copilului, în acord cu legislația specifică și noile forme de violență prin internet, mass-media etc.;
- realizarea de activități (întuniri, dezbateri, participarea la seminarii, conferințe, etc.) care să vizeze îmbunătățirea intervenției specializate în situațiile de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație ilegală și orice formă de violență asupra copilului;
- încheierea convențiilor de colaborare între instituțiile relevante de pe plan județean în vederea dezvoltării procedurii – cadru pentru prevenirea și intervenția rapidă, în echipă multidisciplinară și în rețea în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic a copilului;
- dezvoltarea și adaptarea procedurilor de lucru privind intervenția în situații de criză, în situația copiilor imigranți/familiilor cu copii imigrante, aflați pe teritoriul județului Botoșani, în conformitate cu acordurile internaționale sau alte acte normative în domeniu;

Obiectivul operațional 7.4 Reducerea consecințelor pe care violența asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) o antrenează în plan psihologic, social, medical, juridic

Activități O 7.4

- implementarea procedurilor de intervenție în situațiile de violență asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și integrarea acestora într-o abordare interinstituțională unitară în scopul diminuării consecințelor negative și prevenirii revictimizării;
- acordarea de servicii specializate, individualizate, copiilor victime ale violenței (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și familiilor acestora;
- derularea unor activități și servicii specifice (informare, consiliere, orientare, etc.) pentru agresori;
- diminuarea/stoparea fenomenului de "bullying" prin derularea unor Campanii în școli, în comunitățile locale unde există risc crescut;

Obiectivul operațional 7.5 Conștientizarea copiilor privind importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural



Activități O 7.5

- consilierea și informarea copiilor în funcție de vârstă și gradul de înțelegere al acestora cu privire la importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunitară, de a-și menține specificul etnic și cultural;
- desfășurarea unor activități de informare a copiilor/elevilor cu privire la drepturile copilului și prevenirea abuzurilor asupra copiilor;
- desfășurarea activităților prevăzute în protocoale de colaborare cu instituții în domeniu și implementarea mecanismului de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență, indiferent de locul de producere (familie, școală, comunitate, instituții).

Obiectivul general nr. 8. Promovarea formării profesionale

Obiectivul operațional 8.1 Dezvoltarea resursei umane din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

Activități O 8.1

- realizarea unui parteneriat cu furnizorii publici și privați în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în scopul desfășurării unor programe de formare profesională care să ofere o pregătire adecvată și sistemică, precum și familiarizarea cu drepturile copilului pentru toți profesioniștii care interacționează cu copiii sau iau decizii care îi privesc;
- participarea la perfecționare și programe de formare continuă a tuturor specialiștilor din instituție;
- identificarea, redactarea și depunerea cererilor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea resurselor umane prin formarea continuă a personalului de specialitate al Direcției ca solicitant eligibil în nume propriu sau ca partener al altor organizații;
- realizarea unor schimburi de bune practici între servicii sociale cu parteneri publici sau privați din alte județe sau alte state.
- participarea specialiștilor care lucrează cu copii cu dizabilități la servicii/ programe de formare profesională: terapia ABA, logopedie, limbaj mimico-gestual, PECS, TEACH, terapie senzorială

B) Subdomeniu de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

Obiectivul general nr. 9. Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat

Obiectivul operațional 9.1 Promovarea descentralizării serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie.



Activități O 9.1

- coordonarea metodologică a activității de asistență socială din cadrul SPAS-urilor de către DGASPC și asigurarea suportului metodologic (formare, informare, îndrumare, supervizare), în scopul creșterii calității serviciilor oferite de acestea;
- sprijinirea comunităților locale pentru creșterea spiritului civic și activarea structurilor comunitare consultative în vederea implicării în activitățile de prevenire a separării copilului de familie; acordarea de suport tehnic din partea DGASPC pentru funcționarea structurilor comunitare consultative;
- sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezență activă în teren;
- sprijinirea autorităților locale pentru accesarea de fonduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii sociale în funcțiile de nevoile locale identificate (centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți și copii, servicii integrate, etc);
- promovarea și susținerea diversificării și înființării serviciilor integrate (sociale, medicale, educaționale) primare la nivelul comunităților locale (centre de consiliere și sprijin, centre de zi, centre after school etc.), în scopul reducerii ratei instituționalizării copiilor; de asemenea, dezvoltarea unor programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate (de exemplu situații de inundații sau alte calamități naturale); sprijinirea abordării multidisciplinare/integrate a cazurilor de copii și familiilor acestora aflate în risc social;

Obiectivul general nr. 10. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie

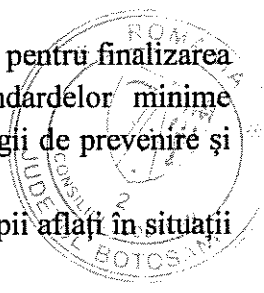
Obiectivul operațional 10.1 Extinderea parteneriatului public-privat și permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvernamentale

Activități O 10.1

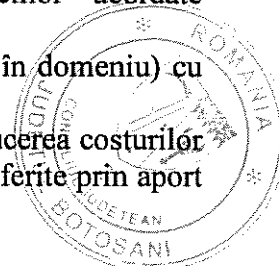
- realizarea unei baze permanente de comunicare a DGASPC Botoșani cu organizațiile neguvernamentale care activează în domeniu social, cu alți furnizori de servicii sociale publice și privați, asociații profesionale, asociații ale beneficiarilor de servicii sociale;
- colaborarea cu diverse ONG-uri și alți furnizori de servicii sociale în scopul stimulării atitudinii proactive din partea comunității și atragerii de sponsori și donatori pentru susținerea și stimularea copiilor din sistemul de protecție ori proveniți din medii sociale defavorizate și care obțin rezultate deosebite școlare, sportive, culturale, etc. (recompense, premii, rechizite, echipament sportiv, tabere, excursii, participarea la competiții/concursuri), precum și pentru finanțarea unor investiții pentru creșterea calității serviciilor destinate copiilor;

Obiectivul operațional 10.2 Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie

Activități O 10.2

- 
- colaborarea cu ANPDCA (implicarea în grupuri de lucru la nivel național) pentru finalizarea și revizuirea ghidurilor metodologice de implementare a aplicării standardelor minime obligatorii în domeniul protecției copilului, precum și a altor legi, metodologii de prevenire și intervenție în cazurile de copii aflați în situații de risc;
 - perfecționarea managementului de caz ca metodă de lucru în cazurile de copii aflați în situații de risc social dar și pentru cazurile de copii cu măsură de protecție;
 - promovarea dezinstituționalizării și creării de servicii de protecție de tip familial copiilor separați temporar de părinții lor, printr-un proces de închidere treptată a centrelor rezidențiale de tip vechi și crearea de structuri care să promoveze îngrijirea de tip familial (case de tip familial cu un nr maxim de 12 locuri/apartamente sociale);
 - colaborarea cu instituțiile responsabile publice și private în vederea dezvoltării și aprobării unei proceduri unitare, de diagnosticare, evaluare, intervenție și monitorizare, care să fie folosită de toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială în instrumentarea cazurilor care privesc copiii în situații de risc și familiile acestora;
 - diversificarea, dezvoltarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-3 ani, copilul cu dizabilități, preluarea în regim de urgență, copii cu tulburări de comportament / de adaptare la un nou mediu sau copii cu anumite patologii rare, adolescenți/preadolescenți);
 - dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, evaluare, formare continuă, orientare și monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire copiilor separați temporar de părinți; organizarea unor grupuri de suport cu asistenți maternali;
 - creșterea accesului copiilor cu măsură de protecție în sistemul rezidențial, de asistență maternală respectiv plasament la rude la servicii medicale, educaționale, de suport, pentru petrecerea timpului liber și recreere;
 - accesarea unor finanțări care să sprijine DGASPC în închiderea unităților rezidențiale de tip vechi (Centrul de plasament "Sf Nicolae" Trușești, Centrul de plasament "Dumbrava Minunată" Pomârla și Centrul de Plasament "Prietenia" Botoșani) și dezvoltarea unor alternative de tip familial (case de tip familial) care să respecte standardele în vigoare ; asigurarea investițiilor de infrastructură și dotare necesare funcționării la standarde de calitate a tuturor apartamentelor aflate în structura celor 3 complexuri de apartamente situate în municipiul Dorohoi și 1 complex de apartamente situat în municipiul Botoșani; de asemenea, asigurarea investițiilor de infrastructură și dotare necesare funcționării la standarde de calitate a tuturor caselor de tip familial din structura DGASPC;
 - dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente IT în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale copiilor care beneficiază de o măsură de protecție în sistemul rezidențial;
 - dezvoltarea, diversificarea și oferirea de servicii specializate (îngrijire, educare, petrecerea timpului liber, orientare în carieră) pentru o perioadă determinată copiilor separați temporar de părinți și pregătirea acestora pentru reintegrare familială/socio-profesională;
 - licențierea tuturor serviciilor aflate în structura DGASPC – pentru care există standarde de calitate;

- inițierea de parteneriate cu ONG-uri acreditate ca furnizor de servicii sociale în vederea accesării fondurilor nerambursabile în scopul creșterii calității serviciilor acordate beneficiarilor, cât mai aproape de domiciliul acestora;
- dezvoltarea unor programe de sprijin material (în colaborare cu ONG-uri în domeniu) cu scopul sprijinirii familiei la reintegrarea copilului;
- externalizarea/contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condiții de creșterea calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat.



Obiectivul operațional 10.3 Creșterea capacității instituției de a acorda servicii profesionalizate în scopul dezvoltării deprinderilor de viață independentă a copiilor/tinerilor

Activități O 10.3

- dezvoltarea unor programe personalizate pentru copiii/tinerii aflați cu măsură de protecție specială în scopul dezvoltării capacităților de viață autonomă;
- crearea unor servicii care să contribuie la dezvoltarea unor deprinderi de viață autonomă a copiilor cu măsură de protecție (exemplu: Centru pentru deprinderi de viață independentă);
- dezvoltarea unor servicii care să contribuie la orientarea profesională și vocațională a copiilor/tinerilor cu măsură de protecție, astfel încât părăsirea sistemului de protecție a copilului să se realizeze în condiții optime (exemplu: Centru de incluziune socială);

Obiectivul general nr. 11. Protecția grupurilor vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu handicap, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție)

Obiectivul operațional 11.1 Eradicarea fenomenului „copiii străzii” și asigurarea unor servicii de calitate copiilor identificați pe/în stradă .Crearea unui sistem de monitorizare și control

Activități O 11.1

- evaluarea, în colaborare cu reprezentanții autorităților publice locale, a situațiilor copiilor identificați în /pe stradă în vederea identificării unor soluții, în interesul superior al acestora;
- colaborarea cu autoritățile locale în vederea prevenirii fenomenului „copiii străzii”;
- dezvoltarea de programe specifice lucrului cu grupul țintă „copiii străzii” și familiile acestora (identificare, evaluare, intervenție, monitorizare);
- crearea unei baze de date cu copiii străzii (copii identificați pe stradă/în stradă) în scopul monitorizării, evaluării și prevenirii recidivei;

Obiectivul operațional 11.2 Prevenirea delincvenței juvenile în rândul copiilor aflați în situație de risc, precum și a recidivei în cazul copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal

Activități O 11.2

- continuarea și dezvoltarea colaborării inter - instituționale cu privire la disciplinarea pozitivă a copilului și prevenirea delincvenței juvenile, în cadrul activităților de prevenire – informare – comunicare;
- înființarea (în funcție de nevoi) a unui serviciu de tip rezidențial pentru copiii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal în structura DGASPC, cu programe specifice de consiliere psiho-socială pentru copil (susținere, valorizare, educare, încurajare spre schimbarea comportamentelor și interiorizarea valorilor morale, socializare, creșterea empatiei și a respectului față de ceilalți, etc.) și familiile acestora (responsabilizare, înțelegerea normelor sociale și modalități de educare a copilului în spiritul acestora, mijloace de disciplinare pozitivă și supraveghere, nevoile de bază ale copilului și rolul familiei în dezvoltarea psiho - emoțională și comportamentală a copilului etc.) în scopul reintegrării socio-familiale și prevenirii recidivei;
- realizarea de activități de prevenire a delincvenței juvenile în colaborare cu alte instituții responsabile (informare, educare, consiliere, etc.);
- consiliere psiho - socială a părinților și copiilor privind prevederile Legii nr. 272/2004, inclusiv Cap. V “Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal”;
- consilierea psiho-socială a copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal cu accent pe motivarea acestora în vederea responsabilizării și autodisciplinării, interiorizării valorilor morale legitime social, reinserției sociale și prevenirii abandonului școlar;
- realizarea unui cadru favorabil audierii optime a minorului aflat în conflict cu legea

Obiectivul operațional 11.3 Conștientizarea copiilor privind importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a fi asistați la audiere de către reprezentantul DGASPC

Activități O 11.3

- elaborarea unor materiale informative pentru copii și părinți cu privire la riscurile delincvenței juvenile, drepturi și responsabilități parentale;
- însoțirea și asistarea copiilor la audiere în fața reprezentanților IPJ/Parchet

Obiectivul operațional 11. 4 Creșterea calității serviciilor de îngrijire a copiilor cu handicap

Activități O 11.4

- continuarea furnizării și îmbunătățirea constantă a serviciilor specifice pentru copiii cu handicap din cele 6 case de tip familial Complexul de case de tip familial „Sf. Mina,, Botoșani precum și a serviciilor specializate din cadrul Complexului de servicii comunitare pentru copilul aflat în dificultate „Sf. Spiridon,, Botoșani;
- înființarea de grupuri de suport moderate de facilitatori (psihologi, psihopedagogi, asistenți sociali, părinți ai copiilor cu dizabilități) pentru familiile copiilor cu dizabilități (pe categorii de dizabilități, pe vârste și dificultăți specifice);
- desfășurarea de mese rotunde care au ca scop informarea părinților cu privire la aspecte legislative ce au în vedere copiii cu dizabilități (drepturi, facilități, demersuri pentru obținerea unor drepturi);
- accesul părinților la cursuri destinate exclusiv lor construite pentru fiecare tip de dizabilitate în parte: dizabilități mentale, locomotorii, senzoriale, asociate, cursuri structurate pe module care să respecte etapele dezvoltării umane și să conțină aspecte teoretice și practice care să

ajute părintele să îngrijească copilul în mod corespunzător, să îl susțină în demersul recuperator și să ia cele mai bune decizii împreună cu sau pentru acesta;

- activități terapeutice individuale structurate pe domenii de dezvoltare (autonomie personală, motricitate, cognitiv, comunicare și limbaj și socializare);
- consiliere psihologică individuală și de grup;
- realizarea de schimburi de experiență cu ONG-uri și instituții abilitate, schimburi ce au ca scop îmbunătățirea tehnicii de lucru a specialiștilor implicați în procesul de recuperare a copiilor cu dizabilități;
- dezvoltarea de servicii tip *echipe mobile* – care să acorde servicii de evaluare și recuperare pentru copiii cu dizabilități din mediu rural, copii care nu pot accesa serviciile județene;
- diversificarea serviciilor de recuperare oferite de Complexul de servicii ” Sf Spiridon” prin recrutarea de noi specialiști și înființarea de noi cabinete de specialitate: consiliere pentru părinți/apartinători, interpret de limbaj mimico-gestual, terapii de comunicare alternative: PECS

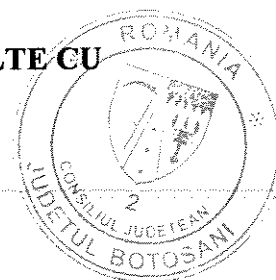
Obiectivul operațional 11. 5 Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului, precum și a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar și a celor aflați în evidențele serviciului de probațiune

Activități O 11.5

- corelarea activităților desfășurate în cadrul serviciilor rezidențiale din sistemul de protecție specială a copilului cu cele realizate de autoritățile publice și instituțiile care au atribuții privind integrarea socio-profesională a tinerilor după părăsirea sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, în baza prevederilor strategiei din domeniu, inclusiv prin încheierea unor protocoale de colaborare;
- dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, de tipul:
 - activități de consiliere vocațională și orientare profesională;
 - activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă;
 - activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării;
 - identificarea unei locuințe;
 - activități de formare profesională;
 - identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa locurilor de muncă;
 - pregătirea și participarea tinerilor la simularea unor interviuri în vederea angajării;
 - medierea relațiilor cu angajatorul;
 - susținerea tinerilor pentru menținerea locului de muncă;
- includerea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului în Programul de sprijin material/financiar realizat în parteneriat cu Fundația HHC România și alte ONG-uri, în scopul încurajării integrării și identificării mijloacelor de subzistență proprii și prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;
- identificarea fondurilor nerambursabile naționale/ internaționale necesare implementării măsurilor de sprijin a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului;
- înființarea unui Centru de tranzit pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului în colaborare cu alți furnizori publici și privați de servicii sociale;

- accesarea unor linii de finanțare în colaborare cu ONG –uri sau alte organizații cu scopul dezvoltării unor unități de economie socială în care tinerii expuși marginalizării sociale să-și identifice un loc de muncă.

4. COMPONENTA INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR ADULTE CU DIZABILITĂȚI



4.1 Misiunea

Prezenta strategie furnizează un cadru de acțiune la nivel județean, care împreună cu acțiunile la nivel național și european este menită să ofere persoanelor cu dizabilități capacitatea de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participarea la viața socială, contribuind la îmbunătățirea situației sociale și economice a persoanelor cu dizabilități din județul Botoșani.

4.2 Viziunea

Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale pe componenta "INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI", își asumă viziunea națională așa cum este prezentată în Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016 – 2020.

Strategia județeană evidențiază importanța *îngrijirii în familie* a persoanei cu dizabilități, prin crearea și dezvoltarea serviciilor sociale alternative, în vederea prevenirii instituționalizării și sprijinirii integrării sau reintegrării sociale a persoanei cu dizabilități. Documentul subliniază necesitatea trecerii de la protecția pasivă, la măsuri de protecție activă, pentru stimularea angajării în muncă. O atenție deosebită se acordă măsurilor de egalizare a șanselor, prin accesibilizarea tuturor sistemelor sociale.

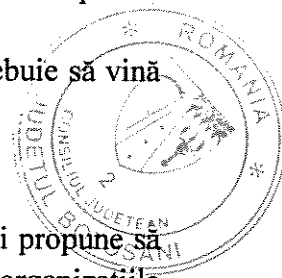
4.3 Grupul țintă:

- Persoane cu dizabilități
- Familiile persoanelor cu dizabilități
- Asociații ale persoanelor cu dizabilități
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate

4.4 Principii :

- respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a autonomiei personale;
- nediscriminarea;
- participarea și integrarea deplină și efectivă în societate;
- respectul pentru diversitate și acceptarea persoanelor cu dizabilități ca parte a diversității umane și a umanității;
- egalitatea de șanse;
- accesibilitatea;

- egalitatea între bărbați și femei;
- respectul pentru capacitățile de dezvoltare ale copiilor cu dizabilități și respectul pentru dreptul copiilor cu dizabilități de a-și păstra identitatea;
- „adaptarea” societății la persoana cu handicap, potrivit căruia societatea trebuie să vină în întâmpinarea eforturilor de integrare a persoanelor cu handicap;



4.5 Premise:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani își propune să acționeze împreună cu autoritățile publice locale, cu celelalte instituții județene și organizațiile neguvernamentale în domeniu - pentru a crea și dezvolta servicii care să se adreseze eficient persoanelor cu dizabilități.

Participarea deplină, economică și socială a persoanelor cu dizabilități este esențială pentru dezvoltarea durabilă a societății, favorabilă incluziunii sociale. O societate bazată pe principii incluzive, orientată spre *eliminarea barierelor* de orice fel, spre *„normalizarea”* vieții persoanelor expuse riscurilor excluziunii sociale, stimulează inovația și reduce presiunea exercitată în prezent asupra sistemului public de protecție socială.

Principiul „Normalizării” aduce în prim plan un drept fundamental¹⁴ al persoanei cu dizabilități și anume *dreptul persoanei cu dizabilități de a trăi în comunitate, de a participa la viața acesteia cu șanse egale cu ale celorlalți*.

4.6 Principalii indicatori privind protecția persoanelor cu dizabilități – trimestrul 3 din anul 2018 (30.09.2018)

În județul Botoșani, în evidența DGASPC - la data de 30.09.2018, existau un număr de **13241** persoane cu dizabilități dintre care **10.789** adulți și **2.452** copii:

- a) din totalul persoanelor adulte cu handicap, 3,75 % se aflau în instituții rezidențiale iar 96,25 % erau neinstituționalizate;
- b) din totalul copiilor cu handicap 11,05 % se aflau în sistemul de protecție a copilului (rezidențial, asistență maternală, plasament familial și tutelă), iar 88,95 % în familie.

Situația persoanelor adulte cu handicap din județul Botoșani pe tipuri și grade de handicap la 30.09.2018

Nr.crt.	Tipul de handicap	Total persoane reevaluate/evaluate la 30.09.2018	Gr.I	Gr.II	Gr.III	Gr. IV	Respinsi
		4781	905	3513	338	4	21
1.	Fizic	1136	247	740	144	3	2
2.	Somatic	1165	176	939	45	1	4
3.	Auditiv	21	0	19	2	0	0

¹⁴ Art.19 din Convenția ONU privind drepturile persoanei cu dizabilități

4.	Vizual	800	213	544	41	0	2
5.	Mental	534	160	286	88	0	0
6.	Psihic	645	9	612	11	0	13
7.	Asociat	433	84	342	7	0	0
8.	HIV/SIDA	44	16	28	0	0	0
9.	Boli rare	3	0	3	0	0	00
10	Surdocecitate	0	0	0	0	0	0

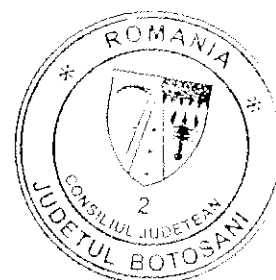
În cadrul Compartimentului de Evaluare Complexă a Copilului cu Dizabilități au fost **evaluate/reevaluate** un număr de **2464** de cazuri, pentru care au fost **emise** un număr de **2464** **certificate de încadrare în grad de handicap**, în cursul anului 2018:

- gr.I - 971
- gr.II - 403
- gr.III - 981
- gr. IV - 109

În cursul anului 2018 (până la sfârșitul trim. 3) au fost **evaluate 239** cazuri noi.

Situația copiilor cu handicap din județul Botoșani trim. 3 din 2018

Număr de copii cu dizabilități din următoarele categorii de afecțiuni	Număr de copii
neurologică	135
psihiatrică,	503
din care cu autism	204
locomotorie	106
vizuală	448
auditivă	45
hiv/SIDA	1
down (boli genetice)	76
Altele (care nu se regăsesc în categoriile de mai sus)	Asociat-549 (77 Down) Somatice-678



În anul 2018 (până la data de 30.09.2018) s-au acordat prestații sociale conform prevederilor art. 58, alin. 2, 3 și 4, lit. a și b, din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevederilor O.U.G. nr. 51/2017, precum și prevederilor O.U.G. nr. 60/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, astfel;

o **indemnizație lunară, indiferent de venituri:**

a) în cuantum de 350 lei, pentru adultul cu handicap grav, la un număr de 3.474 beneficiari/lunar;

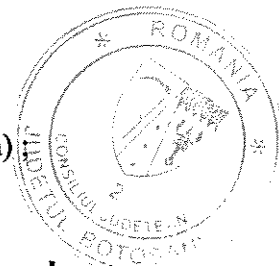
b) în cuantum de 265 lei, pentru adultul cu handicap accentuat, la un număr de 7.323 beneficiari/lunar;

o **buget personal complementar lunar, indiferent de venituri:**

- a) în cuantum de 150 lei, pentru persoane adulte cu handicap grav, la un număr de 3.474 beneficiari/lunar;
- b) în cuantum de 110 lei, pentru persoane adulte cu handicap accentuat, la un număr de 7.323 beneficiari/lunar;
- c) în cuantum de 60 lei, pentru persoane adulte cu handicap mediu, la un număr de 538 beneficiari/lunar;

o **prestație sociala copii :**

- a) în cuantum de 300 lei, pentru copilul cu handicap grav (902 beneficiari/luna) ;
- b) în cuantum de 175 lei, pentru copilul cu handicap accentuat (392 beneficiari/luna);
- c) în cuantum de 60 lei, pentru copilul cu handicap mediu (907 beneficiari/luna) ;



o **indemnizație pentru plata însoțitorului adultului cu handicap vizual grav:**

- în cuantum de 1.163 lei , pentru un număr de 920 beneficiari/lunar;

o **alocație lunară de hrană pentru copiii cu handicap de tip HIV/SIDA:**

- în cuantum de 15 lei/zi, pentru un număr de 1 beneficiar/lunar;

Numărul mediu de persoane cu handicap (adulți si copii) care beneficiază lunar pe prestații sociale este de 13.241 beneficiari.

- conform prevederilor art. 23, alin. 1 si 2 din Legea nr. 448/2006, republicată, cu modificările si completările ulterioare, persoanele cu handicap grav si accentuat, însoțitorii persoanelor cu handicap grav, însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, însoțitorii adulților cu handicap auditiv si mintal și asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport in comun de suprafața ; s-au eliberat legitimații pentru 347 beneficiari;
- conform prevederilor art. 24, alin. 1,2,3 și 4 din Legea nr. 448/2006, republicată, persoanele cu handicap grav, însoțitorii și asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban (auto,CFR), în limita a 12 călătorii pe an calendaristic, iar persoanele cu handicap accentuat, precum și însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, beneficiază de gratuitatea transportului interurban în limita a 6 călătorii pe an calendaristic; s-au eliberat 43.189 bilete auto și 6.632 bilete CFR, pentru 4.952 beneficiari;
- plata dobânzilor – 5 beneficiari

A. În sistemul rezidențial de protecție a adultului din cadrul DGASPC Botoșani (3 centre de recuperare și reabilitare - CRR, 4 centre de îngrijire și asistență -CIA și 1 centru de integrare prin terapie ocupațională -CITO) se aflau la data de 30.09.2018 un număr de 403 beneficiari, toți fiind încadrați în diverse grade de handicap, după cum urmează:

Numărul total de adulți cu dizabilități aflați în sistemul rezidențial al DGASPC Botoșani la data de 30.09.2018:

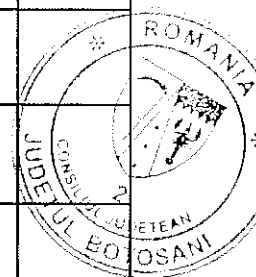
NR. CRT.	CENTRUL DE ÎNGRIJIRE ȘI ASISTENȚĂ/ CENTRUL DE RECUPERARE ȘI REABILITARE/CENTRUL DE INTEGRARE PRIN TERAPIE OCUPAȚIONALĂ	NR. PERSOANE INSTITUȚIONALIZATE	Număr persoane cu handicap	Număr persoane vârstnice fără handicap	Număr persoane care nu au certificat de persoană cu handicap și nu se încadrează în categoria
----------	---	---------------------------------	----------------------------	--	---

					vârșnicilor
1.	Centrul de îngrijire și Asistență (CIA) Dorohoi	53	53	-	-
2.	Centrul de îngrijire și Asistență (CIA) Leorda	66	66	-	-
3.	Centrul de îngrijire și Asistență (CIA) Adășeni	89	89	-	-
4.	Centrul de Recuperare și Rehabilitare (CRR) Ionășeni Casa Ionaș – 13 Casa Rosetti - 55	68	68	-	-
5.	Centrul de Recuperare și Rehabilitare (CRR) Dersca	29	29	-	-
6.	Centrul de Îngrijire prin Terapie Ocupațională (CITO)	30(dintre care 3 beneficiari temporar reintegrați în familie)	30(dintre care 3 beneficiari temporar reintegrați în familie)	-	-
7.	Centrul de îngrijire și Asistență „Sf. Ioan” Bucecea (CIA)	17	17	-	-
8.	Centrul rezidențial pentru persoane adulte cu handicap din localitățile Ionășeni si Botosani – sat Victoria, com. Stăuceni – tip CRR	51 (dintre care 2 beneficiari temporar reintegrați în familie)	51 (dintre care 2 beneficiari temporar reintegrați în familie)	-	-
TOTAL		403 (dintre care 5 beneficiari temporar reintegrați în familie)	403 (dintre care 5 beneficiari temporar reintegrați în familie)		-

Numărul de adulți cu dizabilități aflați în sistemul rezidențial al DGASPC Botoșani la data de 30.09.2018 după tipul de handicap:

Tipul de handicap	CIA ADĂȘ ENI	CIA BUCECEA	CITO	CRR DERSCA	CIA DOROHAI	CRR IONĂȘ ENI (Casa Rosetti)	CRR IONĂȘ ENI (Casa Ionaș)	CRPA H (tip CRR)	CIA LEORDA	TOTAL
Fizic	2	3	-	-	12	1	-	1	15	34
Somatic	-	-	-	1	-	-	1	-	2	4

Auditiv	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2
Vizual	-	1	-	-	1	-	-	-	3	5
Mintal	68	11	26	25	31	51	10	46	31	299
Psihic	7	2	1	1	3	-	-	-	6	20
Asociat	12	-	2	2	5	4	1	4	7	37
HIV/SIDA	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Boli rare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Surdocecitate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Necompletat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nespecificat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	89	17	30 (3 beneficiari temporar reintegrați în familie)	29	53	56	12	51 (2 beneficiari temporar reintegrați în familie)	66	403 dintre care 5 beneficiari temporar reintegrați în familie)



Din cele 403 persoane instituționalizate în centrele de protecție a persoanelor adulte cu handicap din structura DGASPC Botoșani, 7 provin din alte județe, respectiv mun. București, după cum urmează:

- Iași – 3 persoane;
- Bistrița-Năsăud – 1 persoane;
- Brăila – 1 persoane;
- București – 1 persoane;
- Covasna – 1 persoane.

Pe lângă sistemul rezidențial de protecție, DGASPC Botoșani acordă servicii de specialitate în cadrul Centrului de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu Botoșani, atât persoanelor cu dizabilități din comunitate cât și celor din centrele rezidențiale. În

anul 2017, în cadrul acestui centru au beneficiat de servicii un număr de 129 persoane cu dizabilități.

Nr.total beneficiari	Grad I	Grad II	Grad III	Femei	Barbati	Cazuri noi (prima adresabilitate in 2017)	Cazuri in evidență
129	30	97	2	59	70	57	72

B. În sistemul de protecție a copilului din structura DGASPC Botoșani se aflau, la data de 30.09.2018, un număr de 1.308 copii și tineri, dintre aceștia, un număr de 271 fiind cu dizabilități, după cum urmează:

	Total centru	Total copii și tineri cu dizabilități
Complexul de case de tip familial „Sf. Mina,, Botoșani	66	66
Centrul de Plasament „Prietenia,, Botoșani	49	12
Centrul de plasament „Sf. Nicolae,, Trușești	40	2
Centrul de Plasament „Dumbrava Minunată,, Pomârla	39	7
Casa de tip familial ”Fluturile Speranței” Pomârla	19	2
Casa de tip familial ”Julia si Lorena” Pomârla	5	-
Casa de tip familial ”Porțile Speranței” Pomârla	9	-
Casa de tip familial ”Primăvara Speranței” Pomârla	4	-
Complexul de apartamente „Casa Mea,, Dorohoi	40	6
Complexul de apartamente „Amicii,, Dorohoi	45	6
Complexul de apartamente „Floare de colț,, Dorohoi	48	10
Complexul de apartamente „Cireșarii,, Botoșani	18	3
Sistemul de asistență maternală	396	85
Sistemul de plasamente familiale și tutelă	514	60
CPCRUI	4	0
*Copii la tratament în Franța	12	12
	1308	271

** 12 copii și tineri aflați la tratament de specialitate în Franța.*

De asemenea, pe parcursul anului 2018, DGASPC Botoșani a oferit servicii specializate copiilor cu dizabilități din comunitate, după cum urmează:

- **Centrul de zi pentru copii cu nevoi speciale „Șansa Mea,,:** în medie, 32 de copii au beneficiat de servicii educaționale, de consiliere, asistență terapeutică, recuperare și integrare socială;
- Complexul de servicii comunitare pentru copilul cu dizabilități „Sf. Spiridon” Botoșani :

➤ **CENTRUL DE RECUPERARE „SERA”**

Cabinet logopedie

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 34 de copii

Cabinet psihologie clinică

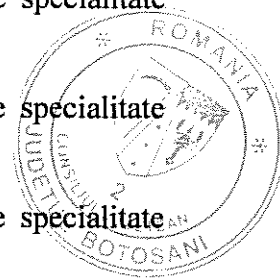
S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 27 de copii

Atelier ergoterapie

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 35 de copii

Cabinet masaj

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 23 de copii



➤ **CENTRUL DE ASISTENȚĂ SPECIALIZATĂ PENTRU COPILUL CU TSA**

În cadrul centrului de asistență specializată pentru copilul cu TSA se oferă activități de recuperare specifice pentru persoanele cu TSA.

Cabinet– Abilitare/Reabilitare

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 27 de copii

Cabinet psihologie clinică

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 26 de copii

Cabinet pregătire și integrare școlară

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 26 de copii

Cameră ludoterapie

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 35 de copii

Camera multisenzorială SNOEZELEN

S-au realizat evaluări inițiale/periodice și s-au formulat recomandări de specialitate pentru un număr de 44 de copii

4.6 NEVOI PRIORITARE (2019 -2024)

a) **Evaluarea /reevaluarea persoanelor cu dizabilități din județul Botoșani.** Promovarea unor inițiative (către instituțiile de la nivel național) pentru revizuirea condițiilor impuse referitoare la încadrarea în grad de handicap a persoanelor care suferă de anumite patologii cum ar fi: boli rare, de amputații, cancere în metastaze sau alte afecțiuni care sunt considerate ireversibile. Elaborarea unor Programe individuale de reabilitare și integrare socială având în vedere o evaluare psiho-socio-medicală obiectivă și realistă subordonată principiului interesului persoanei cu dizabilități și axată pe potențialul de dezvoltare, integrare și incluziune socială a acesteia.

b) **Înființarea rețelei de asistenți personali profesioniști,** care, prin activitatea desfășurată, asigură îngrijirea și protecția adultului cu handicap grav sau accentuat (pe baza nevoilor individuale); (această nevoie) acest nou serviciu se justifică în acord cu procesul de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități din unitățile rezidențiale, îngrijirea la asistenți personali profesioniști (oferă o alternativă optimă și pentru prevenirea instituționalizării) fiind o alternativă optimă în realizarea tranziției de la sistemul instituționalizat, la servicii integrate în comunitate și adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități

c) **Restructurarea centrelor rezidențiale cu o capacitate mai mare de 50 de locuri .** Pentru creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități aflate în mediu rezidențial și oferirea unei îngrijiri în funcție de nevoile individuale identificate, în corelare cu standardele

specifice de calitate în vigoare, se impune elaborarea unor planuri de restructurare a centrelor rezidențiale cu o capacitate mai mare de 50 de locuri și monitorizarea eficientă a condițiilor de viață a persoanelor cu dizabilități. În acest sens, este necesară și redefinirea mandatului centrelor existente prin asigurarea tranziției persoanelor cu dizabilități beneficiare de servicii sociale în instituțiile rezidențiale de tip vechi, de capacitate mare, în alternative de tip familial sau unități rezidențiale de capacitate mică, respectiv locuințe protejate pentru persoanele adulte cu dizabilități care au deprinderi de viață autonomă

Reducerea numărului persoanelor cu dizabilități plasate în instituții rezidențiale, prin furnizarea de servicii sociale și medicale la nivelul comunității, inclusiv servicii pe termen lung.

d) Dezvoltarea sistemului de servicii sociale bazate pe comunitate, în vederea prevenirii instituționalizării și pentru scăderea numărului persoanelor adulte cu dizabilități aflate în instituții rezidențiale

- Creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general pentru persoanele cu dizabilități;
- Furnizarea de servicii integrate de sprijin în vederea tranziției de la servicii de îngrijire de tip rezidențial către servicii la nivelul comunității;
- Consolidarea de parteneriate relevante pentru a facilita tranziția spre traiul independent a persoanelor cu dizabilități instituționalizate, prin dobândirea de deprinderi, competente și abilități necesare integrării.
- Susținerea dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități concomitent cu dezvoltarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în comunitate reprezintă o prioritate pentru DGASPC.

e) Înființarea /dezvoltarea unor servicii alternative de protecție în vederea prevenirii instituționalizării. În prezent nu există servicii alternative (la furnizori publici sau privați) de tipul: centre de zi, centre de respiro/centre de criză, servicii integrate comunitare pentru persoana cu dizabilități, etc. iar nevoia este evidentă. Considerăm prioritar ca serviciile alternative să asigure accesul beneficiarilor reintegrați în familie sau în comunitate la resursele și facilitățile din comunitate (sănătate, educație, muncă, cultură, transport, petrecerea timpului liber, etc) cu scopul de a îmbunătăți abilitățile și capacitatea acestora de a participa activ pe piața forței de muncă și la viața socială.

f) Promovarea integrării socio –profesionale a persoanelor cu dizabilități, prioritate motivată de lipsa sau cunoașterea insuficientă a programelor/legislației care să faciliteze încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, dar și de reticența manifestată de angajatori cu privire la încadrarea acestora.

g) Continuarea implementării legislației cu privire la accesibilități, justificată prin insuficiența accesului la mediu fizic, informațional, a transportului și clădirilor pentru persoanele cu handicap, lipsa standardizării serviciului social de interpretariat în limbaj mimico-gestual;

h) Sensibilizarea opiniei publice în vederea combaterii marginalizării și a excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, nevoie motivată de gradul scăzut de implicare a autorităților publice locale, a comunităților locale în soluționarea problemelor persoanelor cu handicap. Accesibilitatea se referă deopotrivă la două concepte pe care autoritățile publice locale trebuie să le urmărească în toate măsurile care privesc accesul persoanelor cu dizabilități la mediul fizic, comunicațional, informațional, respectiv "adaptarea rezonabilă" și "desingul universal".

i) Dezvoltarea parteneriatelor publice/private, în scopul implementării (dezvoltării) unor proiecte comune care să aibă ca scop respectarea drepturilor, promovarea în societate a persoanelor cu dizabilități și participarea acestora în societate – în funcție de abilitățile și deprinderile existente sau care pot fi dezvoltate.

j) Perfecționarea profesională a personalului implicat în domeniul protecției persoanei cu dizabilități, motivată de necesitatea creșterii calității serviciilor oferite și a diversificării acestora. Desfășurarea în parteneriat cu furnizorii de formare profesională a unor activități de formare a specialiștilor implicați în servicii destinate persoanelor cu dizabilități.

k) Utilizarea metodei managementului de caz în instrumentarea cazurilor referitoare la protecția persoanelor cu dizabilități;

l) Consolidarea unui cadru unic și obiectiv de asigurare a măsurilor de egalizare a șanselor și de respectare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, care presupun în mod deosebit eliminarea tuturor barierelor, ca proces continuu, având în vedere că orice obstacol poate întârzia sau limita integrarea socială și participarea acestora la viața socială.

4.7 OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

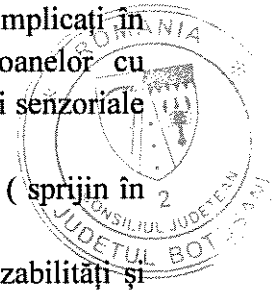
Obiectivul general 1: Asigurarea accesului, pe bază de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate resursele comunității - bunuri, servicii, inclusiv servicii publice ("societate deschisă")

Obiectivul operațional 1.1: Eliminarea barierelor fizice care limitează integrarea și participarea persoanelor cu dizabilități la viața socială

Activități O.1.1

- informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor, tutorilor, reprezentanților legali/convenționali cu privire la drepturile și facilitățile de care beneficiază în domeniul accesibilizării mediului fizic prin: materiale informative, mijloace mass-media, puncte de informare ("info-point") din instituțiile publice etc.;
- facilitarea accesului potențialilor beneficiari/reprezentanților legali/reprezentanților convenționali și /sau membrilor de familie la informații cu privire la scopul/funcțiile centrelor rezidențiale, oferta de servicii, condițiile de admitere, drepturile și obligațiile persoanelor beneficiare prin mediatizarea la nivelul comunității a materialelor informative (postări pe site-urile centrelor sau, după caz, al furnizorului, filme și fotografii de informare sau publicitare, editare pliante, broșuri și alte materiale informative și promoționale, etc.);
- asigurarea de către autoritățile publice a unor modalități de comunicare și informare accesibile persoanelor cu dizabilități (ex: interpretare în limbaj mimico-gestual, transpunerea în formate accesibile a documentelor oficiale ale autorităților publice-inclusiv afișajul public : scriere Braille, înregistrări audio, versiuni simplificate, scriere cu caractere mari, pagini web accesibilizate, etc); standardizarea serviciului social de interpretariat în limbaj mimico-gestual în vederea facilitării implementării dispozițiilor locale - legat de acest aspect;
- realizarea de campanii sociale privind informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la problematica integrării persoanelor cu dizabilități și drepturile acestora privind accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional;

- asigurarea unor servicii/activități de consultanță și instruire pentru factorii implicați în accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional la nevoile persoanelor cu dizabilități (clădiri, transport, informații în limbaj accesibil persoanelor cu dificultăți senzoriale sau de învățare, etc.);
- facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la utilizarea tehnologiilor asistive (sprijin în achiziționarea echipamentelor, instruire pentru utilizarea acestora, etc);
- implementarea unui pachet minim de servicii care să sprijine persoanele cu dizabilități și familiile/reprezentanții legali ai acestora în accesarea resurselor comunitare în scopul facilitării integrării sociale: informare, consiliere, mediere, acompaniere etc.;
- monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități;



Obiectivul operațional 1.2 Promovarea valorilor și principiilor privitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la drepturile cetățenești ale persoanelor cu handicap, precum și la participarea activă a acestora la viața comunității.

Activități O.1.2

- alocarea de resurse adecvate nevoilor persoanelor cu dizabilități;
- eficientizarea procedurilor de obținere și/sau exercitare a drepturilor și facilităților prevăzute de legislația în vigoare;
- desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice în scopul combaterii stereotipurilor și prejudecăților asupra persoanelor cu dizabilități precum și în scopul creșterii respectului pentru diversitate și acceptarea persoanei cu dizabilități;
- realizarea de întâlniri/dezbateri cu factorii locali în scopul creșterii implicării comunității la sprijinirea persoanelor cu dizabilități în procesul de incluziune și participare la viața socială;
- implicarea efectivă a persoanelor cu dizabilități și/sau reprezentanții legali ai acestora la dezbateri și luări de decizii care îi privesc și care le influențează viața;
- dezvoltarea serviciilor de îngrijire la nivelul comunităților locale (servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu, unități rezidențiale de capacitate mică – locuințe protejate, servicii comunitare de suport, asistenți personali, asistenți personali profesioniști, cantine ”pe roți” pentru persoane cu dizabilități, etc);
- înființarea la nivelul autorităților publice locale a unui sistem de teleasistență pentru persoane cu dizabilități.

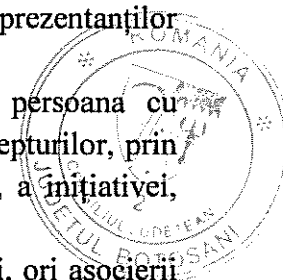
Obiectivul general 2: Exercițarea deplină a drepturilor de cetățeni ai României și respectiv ai Uniunii Europene de către persoanele cu dizabilități

Obiectivul operațional 2.1. Creșterea nivelului de educație privind drepturile civile și modalitățile de exercitare ale acestora de către persoanele cu dizabilități și/sau reprezentanții legali ai acestora

Activități O.2.1

- realizarea unei proceduri privind circuitul informațional unitar și eficient care să servească interesului persoanei cu dizabilități; asigurarea infrastructurii de tehnologie a informației și de resurse umane necesare pentru a susține circuitul informațional în condiții de confidențialitate a datelor;

- crearea unei structuri de informare și consiliere psiho-socială și juridică, atât pentru persoanele cu dizabilități cât și pentru membrii familiilor acestora sau a reprezentanților legali/convenționali;
- dezvoltarea de programe psiho-sociale specifice, care să susțină efectiv persoana cu dizabilități și/sau reprezentanții legali/convenționali ai acestora în exercitarea drepturilor, prin creșterea autonomiei personale, a demnității și securității fizice și emoționale, a inițiativei, responsabilității și a capacității proprii de decizie;
- încurajarea implicării active a persoanelor cu dizabilități în proiecte și acțiuni, ori asocierii în diverse organizații care să susțină drepturile acestora și egalitatea de șanse, precum și să promoveze principiul de reformare a societății prin accesibilizarea resurselor în acord cu nevoile acestei categorii de persoane;



Obiectivul operațional 2.2. Consolidarea parteneriatului local și implicarea comunității în scopul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități

Activități O.2.2

- crearea de parteneriate cu instituții publice și private, cu furnizori publici și privați de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități;
- consolidarea colaborării dintre DGASPC Botoșani și persoanele juridice, publice sau private, instituțiile de cult recunoscute de lege în vederea elaborării și implementării de proiecte care au ca obiectiv dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități;
- promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat;
- organizarea, în colaborare/ în parteneriat cu ONG-urile cu activitate în domeniu, de activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora;
- implicarea persoanelor cu dizabilități în proiecte ale diferiților furnizori publici și privați de servicii sociale inclusiv prin activități de voluntariat;
- diversificarea surselor financiare prin organizarea, în parteneriat cu ONG-urile, a unor campanii de colectare de fonduri (acțiuni culturale, expoziții cu vânzare etc.), în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor cu dizabilități;
- accesarea de fonduri în vederea creării de unități de economie socială în colaborare cu alți furnizori de servicii sociale sau instituții publice sau private;
- consolidarea colaborării cu instituții publice și private în scopul identificării unor locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități;
- activarea *Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap din județul Botoșani* – structură fără personalitate juridică, cu rol consultativ, organizată în baza Legii 448/2006, care funcționează pe lângă DGASPC;

Obiectivul operațional 2.3. Prevenirea separării și promovarea dreptului persoanelor cu dizabilități la o viață independentă, privată și de familie

Activități O.2.3

- crearea unui sistem integrat de servicii de sprijin pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora, care să se bazeze pe comunitate și să răspundă nevoilor corelate ale acestora prin accesibilizarea resurselor obișnuite ale comunității: facilități, servicii și produse privind

- locuința, sănătate și recuperare, cultură, educație și formare profesională, integrare socio-profesională, etc., în scopul prevenirii instituționalizării și menținerii în familie și comunitate;
- extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor de zi care permit menținerea persoanei cu dizabilități în mediul propriu de viață, în familie și comunitate; dezvoltarea de servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități (centre de resurse, programe de formare, grupuri de suport, echipe mobile de intervenție și recuperare la domiciliu, etc);
 - extinderea serviciilor de asistență personală (asistent personal, asistent personal profesionist) și dezvoltarea de noi tipuri de servicii de asistență personală pentru viață independentă, precum și facilitarea accesului persoanei cu dizabilități la aceste tipuri de servicii;
 - sprijinirea funcționării la nivel local a structurilor comunitare consultative cu atribuții în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, în scopul prevenirii separării;
 - realizarea unei proceduri de prevenire, identificare, evaluare și monitorizare a cazurilor de ascundere, abandonare, neglijare și segregare a persoanelor adulte și a copiilor cu dizabilități;
 - dezvoltarea la nivel local de servicii alternative de sprijin pentru copiii cu dizabilități și familiile acestora, în scopul asigurării recuperării, reabilitării, educației și integrării socio-profesionale, astfel încât să se prevină separarea din cauza lipsei infrastructurii care să răspundă nevoilor speciale ale acestei categorii de copii;
 - implicarea familiei și responsabilizarea acesteia cu privire la nevoile de îngrijire, reabilitare și integrarea socială ale persoanelor cu dizabilități în scopul menținerii acestora în cadrul sistemului familial;
 - asigurarea măsurilor privind confidențialitatea datelor referitoare la viața intimă și privată a persoanelor cu dizabilități;
 - acordarea de sprijin metodologic SPAS - urilor în accesarea de fonduri pentru proiecte ce vizează problematica persoanelor cu dizabilități;
 - susținerea financiară a persoanelor cu dizabilități prin acordarea de beneficii sociale în acord cu nevoile acestora și legislația în domeniu.

Obiectiv general 3: Asigurarea și promovarea condițiilor pentru deplina exercitare a drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, în condiții de nediscriminare în raport cu ceilalți membri ai societății

Obiectivul operațional 3.1. Asigurarea respectării principiului nondiscriminării și egalității de șanse pentru toți cetățenii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități

Activități O.3.1

- realizarea de campanii de informare și sensibilizare a populației privind interzicerea abuzului, torturii și a relelor tratamente asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți);
- realizarea unor proceduri specifice de prevenire, intervenție (identificare, semnalare, soluționare) și monitorizare a cazurilor supuse riscului de tratament degradant sau de violență asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți);
- acordarea unei atenții deosebite cazurilor de violență asupra femeilor cu dizabilități;
- organizarea de întâlniri/dezbateri cu reprezentanții instituțiilor/ personalul de specialitate care intră în contact cu persoanele cu dizabilități (adulți și copii), asociații ale beneficiarilor și ale părinților copiilor cu dizabilități în scopul prevenirii situațiilor de discriminare și violență asupra acestora;
- monitorizarea respectării dreptului persoanelor cu dizabilități la egalitate de șanse.

Obiectiv general 4: Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități, în special pe piața liberă a muncii



Obiectivul operațional 4.1. Asigurarea tranziției de la protecția pasivă la protecția activă a persoanelor adulte cu dizabilități prin stimularea angajării acestora pe piața muncii

Activități O.4.1

- Realizarea și implementarea unor proceduri privind prevenirea discriminării în selecția, angajarea, menținerea și promovarea în muncă a persoanelor cu dizabilități și monitorizarea respectării măsurilor de protecția muncii, interzicerea muncii copiilor și protecția tinerilor la locul de muncă, interzicerea sclaviei și a muncii forțate; organizarea de întâlniri cu angajatori/potențial angajatori;
- Susținerea persoanelor cu dizabilități apte de muncă pentru integrare socio-profesională, prin activități specifice de sprijin pentru angajare, promovare și menținerea locului de muncă în condiții de echitate socială: servicii de recuperare și menținere a sănătății, evaluare a capacității și aptitudinilor de muncă, consiliere și orientare profesională, sprijin pentru calificare/recalificare, sprijin pentru găsirea și menținerea locului de muncă (angajare asistată), transport adaptat la /de la locul de muncă etc. și adaptarea locului de muncă - „reasonable accommodation,, ;
- sprijinirea pentru angajarea pe piața liberă a muncii a persoanelor cu dizabilități prin măsuri de „muncă asistată”; evaluarea capacității și aptitudinilor de muncă;
- consilierea tinerilor antreprenori din rândul persoanelor cu dizabilități pentru a demara afaceri în sectoarele secundar și terțiar în mediul rural, folosind forța de muncă din rândul persoanelor dezavantajate social;
- sprijin pentru calificare/recalificare, prin participarea la cursuri.

Obiectivul operațional 4.2. Diversificarea serviciilor de sprijin în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități

Activități O.4.2

- crearea – la nivel județean – a unui centru de resurse pentru persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și pentru angajatori;
- crearea unor grupuri de suport pentru persoanele cu dizabilități în scopul creșterii încrederii în capacitățile proprii precum și a șanselor de integrare socială și profesională;
- organizarea de întâlniri cu posibili angajatori pentru stimularea și sprijinirea lor în a angaja personal din rândul persoanelor cu dizabilități;
- acordarea sprijinului pentru înființarea de „întreprinderi sociale”, ca structuri de tranziție la economia de piață;
- dotarea centrelor rezidențiale cu infrastructura necesară unei terapii ocupaționale adecvate în vederea formării/dezvoltării abilităților și deprinderilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate;

- încurajarea creării de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii (prin derularea de activități competitive, cu cele existente, eficientizarea calificării la locul de muncă etc.);
- sprijinirea proiectelor ce au ca obiectiv angajarea persoanelor cu dizabilități, „adaptarea rezonabilă” la locul de muncă, etc.;
- dezvoltarea unui dialog/ parteneriat social între toți factorii implicați în domeniul ocupării forței de muncă – instituții de educație și formare profesională, instituții de asistență socială, O.N.G.-uri, angajatorii din sectorul public și/sau privat, etc. în scopul creșterii șanselor persoanelor cu dizabilități în accesarea unui loc de muncă și integrarea pe piața muncii;
- crearea unor mecanisme de monitorizare a impactului măsurilor sociale în favoarea încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități;
- încurajarea creării unui atelier protejat, la nivelul D.G.A.S.P.C. Botoșani, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii;
- creșterea capacității Centrului de Incluziune Socială prin dezvoltarea de noi programe, angajarea de specialiști și profesionalizarea acestora precum și crearea unor practici de mediere și suport pe piața muncii pentru tinerii cu dizabilități.

Obiectivul operațional 4.3. Facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele cu dizabilități

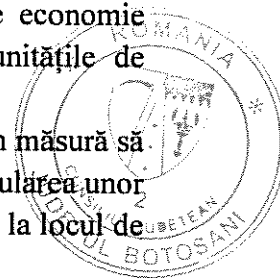
Activități O.4.3

- crearea unei baze de date cu persoanele cu dizabilități apte de muncă;
- identificarea abilităților și competențelor persoanelor cu dizabilități utilizând instrumente specifice (testul CASPER) și orientarea în carieră în acord cu acestea;
- încurajarea accesării programelor de formare continuă a adulților de către persoanele adulte cu dizabilități;
- colaborarea cu mass-media în vederea creșterii gradului de conștientizare și/sau sensibilizare a comunității cu privire la potențialul, abilitățile și contribuția persoanelor cu handicap la piața muncii;
- organizarea de acțiuni de promovare a aptitudinilor speciale și a talentelor persoanelor cu dizabilități („Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități,, Târguri specifice, expoziții, spectacole, etc);
- eficientizarea modalităților de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități și implementarea unui sistem complex de evaluare cu accent pe identificarea potențialului de integrare socio-profesională;
- Participarea persoanelor cu dizabilități la *Bursa locurilor de muncă*;

Obiectivul operațional 4.4. Dezvoltarea ”întreprinderilor sociale”, precum și a oricărei forme de angajare protejată (unități protejate, locuri de muncă protejate), ca structuri de sprijin în tranziția persoanelor cu dizabilități către piața liberă a muncii

Activități O.4.4

- crearea/dezvoltarea la nivelul județului de "întreprinderi sociale" (unități de economie socială), ca structuri de tranziție la economia de piață, valorificând oportunitățile de finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare;
- accesarea fondurilor structurale pentru asigurarea de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii (prin derularea unor activități competitive cu cele de pe piața liberă a muncii, eficientizarea calificării la locul de muncă, etc);
- dezvoltarea proiectelor ce au ca obiectiv calificarea / recalificarea și angajarea persoanelor cu dizabilități, "adaptarea rezonabilă" la locul de muncă, cu finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare.



Obiectiv general 5: Promovarea educației incluzive și a educației permanente pentru persoanele cu dizabilități

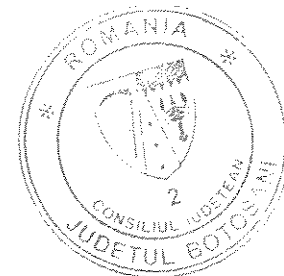
Obiectivul operațional 5.1. Facilitarea accesului la educație și formare profesională pentru persoanele cu dizabilități, în toate formele și nivelele de învățământ școlar și profesional

Activități O.5.1

- implementarea unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității și evaluarea complexă a copilului cu dizabilități;
- identificarea timpurie a nevoilor educaționale speciale în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;
- susținerea unor programe privind asigurarea fără discriminare a accesului persoanelor cu dizabilități la învățământul incluziv primar și secundar, gratuit, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc, la învățământ superior, formare profesională, educație pentru adulți și formare continuă, fără discriminare și în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni;
- crearea infrastructurii privind accesul copiilor la educație, formare profesională, activități recreative și alte activități care să permită integrarea socială a acestora și dezvoltarea personalității lor;
- respectarea dreptului persoanei cu dizabilități de a alege și o altă formă de educație (școala specială, învățământ la distanță, învățământ la domiciliu, etc.) în situațiile în care cerințele sale de învățare nu pot fi rezolvate cu expertiza și măsurile de sprijin complementar din școala de masă;
- informarea persoanelor cu dizabilități, prin mijloace accesibile, cu privire la oferta de educație și formare profesională, a învățământului de masă și special, disponibilă în comunitate;
- formarea profesioniștilor în domenii de strictă specializare pentru lucrul cu persoanele cu dizabilități: autism, maladia L. Down, logopedie, demutizare, scriere Braille, limbajul semnelor , boala Parkinson, etc.

Obiectivul operațional 5.2. Îmbunătățirea sistemului de învățământ în acord cu nevoile de învățare și formare a persoanelor cu dizabilități

Activități O.5.2



- accesibilizarea învățământului de masă la toate nivelurile prin:
 - a) adaptarea mediului fizic construit (inclusiv toalete) și transport;
 - b) adaptarea mijloacelor și metodelor didactice (ex. limbajul semnelor, limbaj mimico – gestual, curriculum școlar flexibil, mijloace de instruire/învățare - scrierea Braille, texte mărite ori simplificate, site-uri web ș.a., tehnologii electronice asistive de instruire/învățare);
 - c) asigurarea serviciilor de sprijin individualizat pentru educația incluzivă și viață independentă;
- identificarea numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau CES școlarizați în învățământul de masă, cât și a celor care au vârsta corespunzătoare dar nu mai frecventează școala
- dezvoltarea bazei materiale din școli pentru desfășurarea unor activități de reabilitare/abilitare (recuperare) a elevilor/cursanților cu probleme de învățare (cabinete de kinetoterapie, logopedie, educație senzorială);
- îmbunătățirea permanentă a sistemului de evaluare/reevaluare a capacităților de învățare a persoanelor cu dizabilități, copii și adulți, pentru identificarea cât mai timpurie a cerințelor educaționale speciale ale acestora, în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;
- planificarea și monitorizarea măsurilor de sprijin educațional în vederea actualizării continue a acestora, în funcție de progresul școlar și în perspectiva ocupării unui loc de muncă, a măsurilor de sprijin pentru educație/formare;
- implicarea elevilor/cursanților cu dizabilități, a părinților/ tutorilor/reprezentanților legali ca parteneri activi în proiectarea, realizarea și monitorizarea planurilor individualizate de sprijin pentru educație/formare profesională a elevilor;
- pregătirea și perfecționarea continuă a personalului didactic pentru satisfacerea cerințelor învățământului incluziv (cunoașterea problematicii dizabilității și utilizarea modalităților, mijloacelor și formatelor augmentative și alternative adecvate de comunicare, a tehnicilor și materialelor educaționale potrivite pentru susținerea persoanelor cu dizabilități).

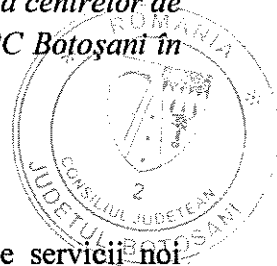
Obiectivul operațional 5.3 Asigurarea unor condiții optime de tranziție de la școală la viața activă pentru copiii/tinerii cu dizabilități

Activități O.5.3

- dezvoltarea și eficientizarea serviciilor de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/persoanelor adulte cu dizabilități;
- extinderea programelor specifice în centrele de zi pentru copii cu dizabilități și pentru grupa de vârstă mai mare de 14 ani;
- promovarea unui dialog/parteneriat instituțional între factorii implicați în procesul de formare profesională și factorii / instituțiile implicate în plasarea/angajarea forței de muncă (ISJ, CJRAE, autorități locale, ONG uri, angajatori) în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a forței de muncă.

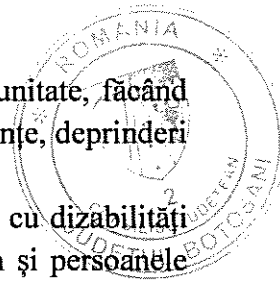
Obiectiv general 6: Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități prin măsuri de protecție socială.

Obiectivul operațional 6.1. Continuarea reformei instituționale și administrative a centrelor de tip rezidențial pentru persoane adulte cu handicap, aflate în subordinea DGASPC Botoșani în vederea acordării serviciilor în acord cu standardele minime obligatorii



Activități O.6.1

- dezvoltarea alternativelor la instituționalizarea de tip clasic prin crearea de servicii noi valorificând oportunități de finanțare prin fonduri structurale / programe de interes național/alte finanțări: locuințe protejate, centre de zi, centre de respiro, etc.;
- crearea și profesionalizarea permanentă a unei rețele de asistenți personali profesioniști care să aibă capacitatea de a oferi servicii de îngrijire și protecție persoanelor cu handicap grav sau accentuat –în scopul continuării procesului de dezinstituționalizare și prevenirii instituționalizării;
- funcționarea centrelor rezidențiale și de zi conform standardelor de calitate în vigoare și licențierea acestora; dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente asistive - funcție de nevoi, în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale persoanelor cu dizabilități care beneficiază de protecție în sistemul rezidențial;
- restructurarea/reorganizarea/reamenajarea centrelor de asistentă și îngrijire Adășeni, Leorda și Dorohoi și centrelor de recuperare și reabilitare Ionășeni și Dersca în scopul oferirii unor condiții optime de îngrijire, asistență, recuperare - pentru un nr. de maxim 50 de beneficiari /unitate rezidențială – conform standardelor în vigoare;
- utilizarea metodei managementului de caz în evaluarea persoanelor cu dizabilități instituționalizate;
- amenajarea/ reabilitarea/ modernizarea și dotarea cu infrastructură necesară unei terapii ocupaționale adecvate a Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională Botoșani;
- încurajarea și sprijinirea persoanelor cu dizabilități din serviciile de protecție specială să participe la viața comunității prin crearea și/sau menținerea contactelor sociale sau, după caz, prin reintegrarea în familie/comunitate;
- încurajarea și sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, de recreere și culturale de masă, precum și la evenimente dedicate lor (ex. Jocurile Paralimpice, etc) desfășurate în țară sau în alte țări din cadrul UE;
- crearea unor unități de tip rezidențial de mici dimensiuni (capacitatea de maxim 50 de locuri) pentru a oferi servicii persoanelor cu anumite afecțiuni și care nu pot beneficia de suport specializat (emoțional și fizic) în familie (ex. centru rezidențial pentru persoane cu Demența Alzheimer, Boala Parkinson și alte afecțiuni neurologice degenerative);
- dezvoltarea de noi structuri adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități, de tipul:
 - centru de pregătire pentru o viață independentă;
 - centre de abilitare și reabilitare;
 - centru de tip „respiro ” /centre de criză – care să se adreseze atât persoanelor care solicită instituționalizarea în scopul prevenirii acestei măsuri cât și persoanelor dezinstituționalizate și care traversează o perioadă de criză;
 - centru de intervenție în situații de urgență pentru persoana cu dizabilități;



- **locuințe protejate** care facilitează procesul de integrare în comunitate, făcând tranziția de la instituțiile de tip vechi, prin dobândirea de competențe, deprinderi și abilități necesare integrării;
 - **centre de zi**, beneficiarii acestor servicii urmând a fi persoanele cu dizabilități care vor fi dezinstituționalizate din centrele rezidențiale, precum și persoanele cu dizabilități din comunitate, în vederea prevenirii instituționalizării acestora. Astfel, acest lucru va conduce, pe lângă oferirea de suport în comunitate pentru persoanele dezinstituționalizate, și la reducerea intrărilor în instituțiile de tip rezidențial;
 - **echipe mobile** – pentru acordarea de servicii la domiciliu persoanelor (inclusiv copii, tineri) cu dizabilități.
- formarea continuă a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanei cu dizabilități și angajare de personal de specialitate care să răspundă nevoilor persoanelor cu dizabilități;
- externalizarea/contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condiții de creșterea calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat în raport cu tipurile de servicii acordate;

Obiectivul operațional 6.3. Creșterea calității, eficienței și sustenabilității serviciilor de protecție socială specială

Activități O.6.3

- revizuirea metodologiei de evaluare a persoanei cu dizabilități prin trecerea de la sistemul de evaluare-certificare a unui „grad și tip de handicap/dizabilitate”, la un sistem de identificare a nevoilor individuale de sprijin, în baza inventarierii capacităților și limitărilor funcționale individuale relevante ale persoanei, în conformitate cu cerințele „modelului social” de abordare a dizabilității;
- întocmirea și/sau actualizarea tuturor documentelor prevăzute de legislația în domeniu, în vigoare, (procedurile și toate instrumentele de lucru, fișele de post ale personalului sau orice alte documente necesare în procesul de acordare a serviciilor), astfel încât acestea să fie corelate cu modificările legislative;
- revizuirea sistemului de planificare a măsurilor de asistență socială prin asigurarea de “pachete” de facilități și servicii, flexibile (fixe și opționale) în baza evaluării nevoilor individuale de sprijin ale persoanei cu dizabilități;
- realizarea unor schimburi de bune practici cu instituții publice și private din alte județe sau alte state;
- revizuirea standardelor de calitate pentru persoanele cu dizabilități, pe tipuri de dizabilitate (vizual, auditiv, psihic, etc);

Obiectivul operațional 6.4. Optimizarea tranziției tinerilor din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială a adultului cu dizabilități

Activități O.6.4

- planificarea tranziției tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială pentru adulți (evaluarea nevoilor de sprijin, identificarea celei

- mai bune alternative de îngrijire din perspectiva nevoilor , abilităților și aptitudinilor acestora, informarea tânărului cu dizabilități privind alternativa la îngrijire);
- implicarea copilului/tânărului cu dizabilități în programe de dezvoltare /formare/consolidare a deprinderilor de viață autonomă în vederea planificării tranziției acestora din instituții rezidențiale la un mod de viață independent;
 - transferarea tânărului cu dizabilități în forme alternative de protecție și îngrijire, apropiate modelului de îngrijire cunoscut de el (locuințe protejate, asistent personal profesionist, etc);
 - dezvoltarea serviciilor sociale de tip centre de zi și locuințe protejate în vederea asigurării tranziției tinerilor cu dizabilități de la sistemul de protecție specială a copilului către sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, precum și a prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități din comunitate;
 - dezvoltarea serviciilor de suport pentru socializare, activități culturale și sportive pentru tinerii cu dizabilități, sprijin pentru integrarea în muncă (inclusiv munca asistată) a acestora – în funcție de tipul de dizabilitate;

Obiectiv general 7: Asigurarea accesului la servicii și facilități privind sănătatea, în condiții de echitate socială și în baza consimțământului liber exprimat

Obiectivul operațional 7.1. Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la îngrijire medicală și programe de sănătate de masă, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății și recuperare destinate persoanelor cu dizabilități, la aceeași calitate și la fel de accesibile ca preț ca și pentru ceilalți cetățeni.

Activități O.7.1

- informarea persoanelor cu dizabilități, în formate accesibile, cu privire la drepturile lor și la oferta de servicii de sănătate din comunitate, inclusiv a serviciilor medicale și de recuperare destinate acestora;
- consultarea persoanelor cu dizabilități pentru a decide în cunoștință de cauză în ceea ce privește măsurile de îngrijire medicală ce le sunt destinate, furnizorii de servicii ș.a.;
- dezvoltarea serviciilor de abilitare/reabilitare (recuperare) pentru persoanele cu dizabilități, în vederea unui trai pe cât posibil independent și a integrării/reintegrării în muncă a persoanei adulte cu dizabilități, în perioada vieții active;
- creșterea capacității de a acorda servicii de calitate și licențierea Centrului de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu Botoșani;
- promovarea măsurilor și inițiativelor privind sănătatea mintală, inclusiv prin sprijinirea angajării în muncă a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, apte de muncă, în condițiile legii;
- pregătirea personalului din domeniul sănătății privind cerințele specifice dizabilității dar și în ceea ce privește competențele și metodele privind abordarea problemelor de sănătate ale persoanelor cu dizabilități;
- asigurarea personalului de specialitate, a dotărilor, medicamentelor și a materialelor necesare acordării unor servicii medicale de calitate în cadrul centrelor rezidențiale aflate în subordinea DGASPC Botoșani;

Obiectivul operațional 7.2. Promovarea măsurilor de prevenire a riscurilor apariției dizabilității

Activități O.7.2



- implementarea programelor de educație pentru sănătate la nivel județean;
- acțiuni de informare și educare în comunitate privind accesarea serviciilor cuprinse în pachetul de bază de sănătate, respectiv în Programele Naționale de Sănătate cu incidență crescută în domeniu;
- definirea unui rol activ a medicului de familie și a altor specialiști din comunitate (asistent social, asistent medical comunitar, mediator sanitar, asistent medical școlar) în depistarea precoce a persoanei cu dizabilități și orientarea acesteia către servicii eficiente de prevenție primară și secundară;
- implementarea de măsuri și programe de prevenire a riscurilor apariției dizabilității (prevenție primară) sau agravării dizabilității (prevenție secundară);
- includerea în planurile și programele privind dizabilitatea a unor măsuri vizând siguranța și sănătatea angajaților la locul de muncă, inclusiv în ceea ce privește prevenirea apariției unor probleme de sănătate mintală a personalului angajat.

5.COMPONENTA – PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENTEI DOMESTICE

5.1 Misiunea

Asigurarea unui cadru efektiv de acțiune la nivel județean pentru promovarea unei politici publice integrate în domeniul violenței domestice, bazate pe o atitudine proactivă orientată spre reducerea costurilor sociale ale acestui fenomen, dezvoltarea serviciilor sociale de calitate în favoarea victimelor precum și în vederea reabilitării juridice și sociale a agresorilor familiari, creșterea încrederii publicului în instituțiile de profil, precum și implicarea societății civile în programe de suport.

5.2 Viziunea

"toleranță zero" pentru violența domestică

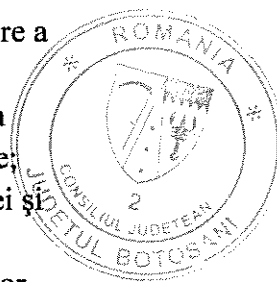
Implementarea reglementărilor naționale care creează o abordare centrată pe victimă și pe dezvoltarea unor măsuri de prevenire a faptelor de violență domestică (consiliere psihologică în cazurile de divorț cu antecedente de violență domestică, monitorizarea ordinelor de protecție/măsuri de prevenire a încălcării acestora) și, în egală măsură, implementarea măsurilor de intervenție în regim de urgență în situații de risc imediat.

5.3 Grupul țintă:

- Victimele violenței domestice
- Agresorii
- Familiile afectate de o formă de violență
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate

5.4 Principii:

- ❖ Principiul legalității în desfășurarea activităților de prevenire și combatere a violenței în familie;
- ❖ Principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale în implementarea măsurilor de prevenire și combatere a violenței în familie;
- ❖ Principiul nediscriminării și egalității de șanse și de tratament între femei și Bărbați;
- ❖ Principiul intervenției imediate și al celerității în instrumentarea cazurilor de violență în familie;
- ❖ Principiul prevenirii săvârșirii actelor de violență în familie, atât în mod primar, cât și, în special, al recidivei (caracterului repetabil);
- ❖ Principiul securizării și protecției victimei - garantează intervenția, în limita cadrului legal, prin acțiuni care să asigure inclusiv protecția fizică a victimei;
- ❖ Principiul centrării pe persoană - presupune centrarea pe nevoile persoanei și implicarea activă a acesteia în toate deciziile ce o privesc;
- ❖ Principiul confidențialității și al normelor deontologice profesionale, fără prejudicierea activității de semnalare a situațiilor de violență sau a activității de instrumentare a cazurilor;
- ❖ Principiul abordării integrate - presupune coordonarea și cooperarea între toate instituțiile implicate; practicile și procedurile în domeniul prevenirii, monitorizării și combaterii violenței în familie, precum și cele de implementare a măsurilor de asistență socială vor avea la bază o viziune și o concepție unitară, cu accent pe parteneriat și colaborarea în rețea;



5.5 Premise:

Lupta împotriva violenței în familie este plasată în paradigma protecției drepturilor fundamentale ale copilului și ale omului, astfel cum sunt acestea recunoscute de Convenția ONU privind drepturile copilului, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene. Totodată, există o serie întreagă de recomandări internaționale bazate pe o cazuistică instrumentată la nivelul instanțelor internaționale, care plasează violența în familie în contextul practicilor și politicilor ce vizează sănătatea publică și lupta împotriva tratamentelor discriminatorii.

În contextul unei destructurări accentuate a valorilor și relațiilor familiale, prevenirea violenței domestice devine o prioritate și o necesitate stringentă care trebuie dublată de aplicarea unor măsuri adecvate de protecție pentru categorii sociale vulnerabile care se confruntă cu aceste situații în cadrul familial: copii, femei, persoane vârstnice.

Astfel, constatele sociale determinate de violența domestică sunt numeroase: maladii fizice și psihice, frecvente consultații, spitalizări și incapacitate temporară de muncă, consum ridicat de medicamente, precum și accesarea altor servicii de sănătate și de asistență socială.

Alte premise:

- ✓ Realizarea egalității de drept și de fapt între femei și bărbați este un element cheie în prevenirea violenței împotriva femeilor;
- ✓ Copii sunt victime ale violenței în familie, inclusiv în calitate de martori ai violenței domestice;
- ✓ Violența în familie afectează de cele mai multe ori femeile și copiii – într-un mod disproporționat, motiv pentru care și bărbații pot fi victime ale violenței domestice.

5.6 Principalii indicatori privind prevenirea și combaterea violenței domestice – trimestrul 3 din anul 2018 (30.09.2018)

Se estimează că numărul real al cazurilor de violență în familie este mult mai mare decât cel raportat, pe de o parte datorită faptului că multe victime nu se prezintă la autoritățile cu atribuții în domeniu sau nu declară problema reală cu care se confruntă, iar pe de altă parte datorită existenței unei raportări deficitare care se menține. De asemenea, se folosesc terminologii sau încadrări diferite ale aceluiași fapt ce corespund caracteristicilor fenomenului violenței în familie, fiind identificate o serie de insuficiențe/ dificultăți privind modul de colectare, înregistrare și raportare a datelor privind cazurile de violență în familie, lipsa corelării datelor înregistrate de diferite instituții, raportări duble sau lacunare.

Caracterul neunitar al jurisprudenței, accesul greoi al victimei la servicii de asistență juridică adecvate, toleranța și acceptarea socială crescută față de comportamentele violente din familie, perpetuarea inegalității dintre sexe, statistici diferite, uneori greu de comparat, inexistența adăposturilor pentru victime dar și pentru agresori, nr redus de servicii de consiliere pentru victime și pentru agresorii familiali raportat la nevoile comunității, lipsa măsurilor preventive (ordinul de protecție și restricție), precum și lipsa fondurilor alocate activităților de perfecționare continuă a practicienilor din domeniu au condus la o tendință de înmulțire a actelor repetate de violență în cadrul aceleiași familii, precum și la o tendință de creștere a gravității acestor abuzuri săvârșite în spațiul familial.

În județul Botoșani nu există Centre pentru prevenirea și combaterea violenței în familie. În cadrul DGASPC Botoșani funcționează – în cadrul Serviciului specializat destinat protecției copilului – Compartimentul violență în familie - cu activitate primordială de evaluare /consiliere / monitorizare a cazurilor (inclusiv cazuri de copii) afectate de violența domestică. Conform *Fișei de monitorizare privind violența în familie*, centralizată și raportată (la Agenția Națională pentru Egalitate și Șanse între Bărbați și Femei) de către DGASPC , la data de 30.09.2018, situația statistică, conform principalilor indicatori este:

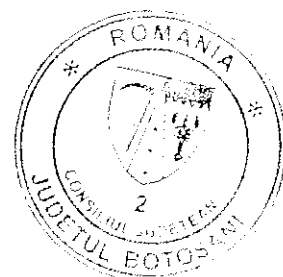
Distribuția victimelor violenței în familie (cazurilor) pe grupe de vârstă, sexe, domiciliu

Numărul de victime ale violenței în familie, în perioada raportată		Distribuția cazurilor pe grupe de vârstă											Total general cazuri
		<1ani	1-2ani	3-6ani	7-9ani	10-13ani	14-17ani	18-25ani	26-35ani	36-45ani	46-55ani	peste 65ani	
masculin	urban	1	3	3	8	7	1						23
	rural	4	4	5	9	11	2						35
feminin	urban	2	4	6	7	6	4	3	1				33
	rural	3	6	8	11	9	9	3	3	1			53
Total cazuri		10	17	22	35	33	16	6	4	1	0	0	144

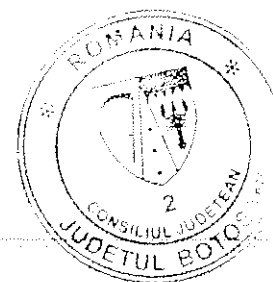
* numărul de cazuri trebuie să corespundă cu toate totalurile, respectiv pe mediul de proveniență, criteriul de sex și grupe de vârstă

Tabel Distribuția victimelor violenței în familie (cazurilor) după ocupație, venituri și dreptul de proprietate asupra locuinței, în perioada raportată

		Număr de cazuri urban / rural	Mediul de proveniență		Sex		Număr de cazuri pe criteriul de sex
			Urban	Rural	M	F	
ocupatie	fără ocupație	4	1	3		4	4
	elev / student	85	33	52	38	47	85
	șomer	0					0
	casnică	4	1	3		4	4
	pensionar	0					0
	salariat	2	2			2	2
	lucrător pe cont propriu	1		1		1	1
	patron	0					0
	agricultor	0					0
	alte situații (nescolarizati)	48	19	29	20	28	48
total cazuri		144	56	88	58	86	144
venituri	fără venit	7		7		7	7
	sub salariul minim pe economie	1	1			1	1
	între salariul minim și salariul mediu pe economie	2	2			2	2
	peste salariul mediu pe economie	1	1			1	1
	prestații sociale	0					0



	alte situații (alocație de stat)	133	52	81	58	75	133
	total cazuri	144	56	88	58	86	144
dreptul de proprietate asupra locuinței	fără locuință	0					0
	proprietate victimă	0					0
	proprietate agresor	1	1			1	1
	coproprietate	4	2	2		4	4
	la familia de origine a victimei	4	1	3		4	4
	la familia de origine a agresorului	1		1		1	1
	închiriată	1		1		1	1
	alte situații	133	52	81	58	75	133
	total cazuri	144	56	88	58	86	144
	total general cazuri	432	168	264	174	258	432



* numărul de cazuri pe mediul urban/rural trebuie să corespundă cu totalul criteriului de sex

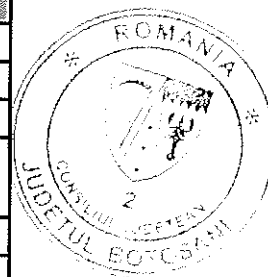
Tabel Distribuția victimelor violenței în familie (cazurilor) după starea civilă, în perioada raportată

		Număr de cazuri pe criteriul de sex	Din care: Sex		Număr de victime ale violenței în familie pe grupe de vârstă							Total nr. victime pe grupe de vârstă
			M	F	14-17 ani	18-25 ani	26-35 ani	36-45 ani	46-55 ani	56-65 ani	peste 65 ani	
starea civilă	căsătorit/ă	6		6		1	2	3				6
	necăsătorit/ă	133	58	75	133							133
	relație consensuală	5		5		4	1					5
	divorțat/ă	0										0
	văduv/ă	0										0
total		144	58	86	133	5	3	3	0	0	0	144

* numărul de cazuri pe criteriul de sex trebuie să corespundă cu nr. de victime pe grupe de vârstă

Tabel Repartiția victimelor violenței în familie (cazurilor) după tipul de violență, în perioada raportată

Tipul de violență în familie*	Număr de cazuri	Sex		Total cazuri pe criteriul de sex	Număr de victime ale violenței în familie pe grupe de vârstă		Total nr. victime ale violenței în familie pe grupe de vârstă
		M	F		0-17	peste 18 ani	
fizică	27	7	20	27	16	11	27
psihologică	23	13	10	23	23		23
sexuală	11	1	10	11	11		11
prin deprivare / neglijare	83	37	46	83	83		83
economică				0			0
socială				0			0
Cazuri VVF soldate cu decesul victimei				0			0
Total cazuri	144	58	86	144	133	11	144



* se înregistrează forma de violență predominantă

** numărul de cazuri trebuie să corespundă cu total cazuri pe criteriul de sex și cu total nr. de victime pe grupe de vârstă

Tabel Repartiția victimelor violenței în familie (cazurilor) pe tipuri de violență după frecvența agresiunii, în perioada raportată

Tipul de violență*	Număr de cazuri	Frecvența agresiunii			
		zilnică	săptămânală	lunară	mai rar decât lunară
fizică	27	7	14	4	2
psihologică	23	17	6		
sexuală	11		1	1	9
prin deprivare / neglijare	83	48	32	3	
economică	0				
socială	0				
Total cazuri	144	72	53	8	11

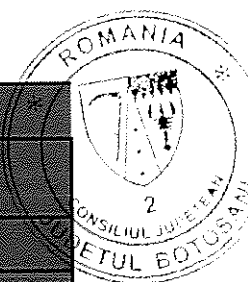
* se înregistrează forma de violență predominantă

Tabel Servicii de care au beneficiat victimele violenței în familie

Tipul de violență în familie*	servicii de care au beneficiat victimele violenței în familie în perioada raportată											Total / tipuri de violență
	consiliere primară	consiliere socială	consiliere psihologică	consiliere juridică	mediere	reprezentare în instanță	asistență socială	asistență medicală și îngrijire	decontare certificat medico-legal	găzduire	măsură de protecție socială	
fizică	27	27	27								2	23
psihologică	23	23	23									69
sexuală	11	11	11								1	34
prin deprivare / neglijare	75	75	53								8	211
economică												0
socială												0
Total / servicii	136	136	114	0	0	0	0	0	0	0	11	397

Tabel Risc asociat cazului de violență în familie, în perioada raportată

Factori de risc	victimă	agresor	Total
consum excesiv de alcool	7	32	39
consum de droguri			0
antecedente penale		3	3
boli neuropsihice			0
condiții precare de viață	127	44	171
violență în copilărie de origine			0
izolare de familie și prieteni			0
Total	134	79	213



La nivel național datele statistice în domeniul violenței domestice au un caracter eterogen care îngreunează cunoașterea reală a dimensiunii fenomenului.

În conformitate cu Raportul de Monitorizare a stadiului implementării Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013-2017 - Anul 2016, de pe site-ul Agenției Naționale pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați (<http://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2017/09/RAPORT-DEMONITORIZARE-STRATEGIE-Violenta-in-familie-2016.pdf>), numărul total al cazurilor de violență domestică, care au beneficiat la cerere de servicii sociale, centralizate în perioada 2009 – 2016 la nivelul Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) din cadrul Ministerului Muncii și Justiției Sociale, este evidențiat astfel: anul 2009 – 12.461 cazuri, anul 2010 – 11.592 cazuri, anul 2011 – 12.205 cazuri, anul 2012 – 14.376 cazuri; anul 2013 – 15.358 cazuri; anul 2014 – 11.598 cazuri; 2015 – 12.273 cazuri; anul 2016 – 13.019 cazuri.

Referitor la evoluția fenomenului violenței domestice în ultimii ani, se constată că în anul 2015, numărul cazurilor de violență domestică a crescut cu 5,81%, iar în anul 2016 s-a înregistrat o creștere de 6,10% față de anul 2015. În ultimii trei ani, se constată o creștere a fenomenului violenței domestice.

5.7 NEVOI PRIORITARE (2019 -2024)



- a) **Consolidarea relațiilor de parteneriat și colaborare între toate instituțiile cu rol în prevenirea violenței domestice;** crearea și implementarea unor proceduri și instrumente comune de lucru; abordarea unitară și integrată a acestei cazuistici;
- b) **Creșterea capacității de lucru a Echipei intersectoriale locale** – echipă multidisciplinară și interinstituțională – constituită la nivel județean, coordonată de către DGASPC , ce are ca misiune de a identifica/referi/monitoriza cazurile de muncă a copilului, de violență asupra copilului și de violență în familie;
- c) **Implementarea unitară a legislației** în toate instituțiile cu rol în prevenirea și instrumentarea cazurilor de violenței domestice;
- d) **Înființarea și dezvoltarea de servicii specializate** destinate atât victimelor violenței în familie cât și agresorilor (atât servicii de consiliere și suport cât și adăposturi specializate pentru această cazuistică) - inclusiv angajarea de specialiști;
- e) **Îmbunătățirea și optimizarea sistemului de monitorizare a fenomenului violenței în familie** (cu accent pe violența domestică împotriva copilului);
- f) **Profesionalizarea continuă a specialiștilor** care lucrează în serviciile destinate victimelor violenței domestice.;
- g) **Schimburi de bune practici și experiență** cu instituții din alte județe/state referitoare la serviciile specializate destinate atât victimelor violenței în familie cât și agresorilor.

5.8 OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

Obiectivul general nr. 1: Dezvoltarea serviciilor sociale adecvate nevoilor identificate și care să asigure acces facil, asistență de calitate tuturor victimelor și măsuri pentru agresori

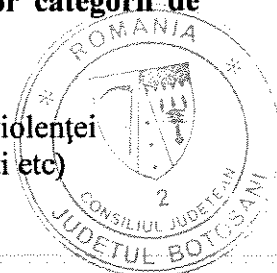
Obiectivul operațional 1.1 Creșterea capacității de intervenție a profesioniștilor care intră în contact cu victimele și agresorii și situațiile de violență domestică

Activități O.1.1

- implementarea unei proceduri de lucru operaționale, conforme cu legislația în vigoare, pentru prevenirea și intervenția în cazurile de violență domestică;
- implementarea unor instrumente de lucru unitare, ghiduri comune care să respecte legislația în vigoare și care să ofere un tablou complet asupra cazurilor specifice;
- informarea reprezentanților autorităților locale și a altor instituții publice cu privire la modalitățile de intervenție unitară, interdisciplinară și interinstituțională în cazurile de violență domestică;
- creșterea capacității de prevenție a autorităților publice locale, a instituțiilor publice, a furnizorilor publici și privați în situațiile de violență domestică, corelat cu violența asupra copilului; – implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență;
- consolidarea unor practici prin care să fie respectate drepturile victimelor violenței în familie, inclusiv dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale (ordin de protective prin care agresorului i se interzice apropierea de victimă).

Obiectivul general nr. 2: Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști

Obiectivul operațional 2.1. Formarea profesională a specialiștilor în domeniul violenței domestice (asistenți sociali, psihologi, juriști, medici, asistenți medicali, polițiști etc)



Activități O.2.1

- creșterea numărului de specialiști în paralel cu participarea la programe de formare profesională pentru îmbunătățirea cunoștințelor, practicilor și modalităților de intervenție pentru prevenirea și combaterea violenței domestice;
- schimburi de experiență, transfer de bune practici și promovarea abordărilor inovative ale serviciilor sociale oferite atât de către furnizorii publici cât și de cei privați de servicii sociale;

Obiectivul general nr.3: Creșterea capacității furnizorilor publici și privați pentru a asigura servicii de calitate victimelor violenței domestice

Obiectivul operațional 3.1. Înființarea și dezvoltarea continuă a unor servicii specializate destinate victimelor violenței domestice

Activități O.3.1

Utilizarea unor oportunități de finanțare din fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări pentru:

- înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență a victimelor violenței în familie (domestice) – centru de primire în regim de urgență/centru de recuperare /locuință protejată care să asigure cazare pe o perioadă determinată, consiliere juridică, socială, psihologică, suport emoțional, alte activități/servicii;
- înființarea de servicii pentru agresori;
- înființarea de centre de zi pentru victimele violenței în familie (centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie / centre de informare și sensibilizare a populației, etc);

Obiectivul general nr.4: Dezvoltarea de servicii de prevenție și protecție în conformitate cu legislația în vigoare

Obiectivul operațional 4.1. Dezvoltarea serviciilor/programelor de intervenție preventivă și a celor de protecție și sprijin; desfășurarea unor programe educative pentru părinți și copii, în vederea prevenirii violenței domestice, inclusiv prin parteneriate școală – comunitate - familie

Activități O.4.1

- cooperarea eficace între toate instituțiile și autoritățile relevante ale statului, precum și organizațiile neguvernamentale din domeniu respectiv alte entități relevante în domeniul protejării și sprijinirii victimelor violenței domestice, cu scopul de a dezvolta programe și servicii care să adreseze un nr cât mai mare de potențiali beneficiari și nevoi ale acestora; (poliție, serviciile specializate de asistență socială, care funcționează în subordinea

autorităților locale, serviciul de medicină legală, unitate sanitară și/sau organizații neguvernamentale);

- reducerea toleranței față de violența în familie și creșterea eficacității programelor de prevenire (Campanii publice, mediatizarea în presa locală a efectelor nocive ale violenței asupra copiilor, practici non violente, etc);
- dezvoltarea de comportamente și atitudini nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" pentru violența domestică;
- asigurarea protecției victimei violenței domestice prin ordine de protecție și asistarea specializată;
- creșterea gradului de cunoaștere și conștientizare în rândul populației a efectelor nocive pe care le are violența asupra dezvoltării copiilor;
- acțiuni de informare a victimelor violenței privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile (servicii de consiliere juridică, psihologică, găzduire, suport, cazare, reinserție socială, etc);
- acompanierea victimelor în accesarea serviciilor medicale și sociale existente în comunitate, în conformitate cu legislația în vigoare;
- furnizarea complementară a serviciilor pentru a răspunde mai bine nevoilor grupului țintă.
- consilierea psiho-socială realizată în cazurile de violență domestică pentru reducerea consecințelor pe care violența asupra victimei o antrenează în plan psihologic, social și medical.

Obiectivul general nr.5: Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice

Obiectivul operațional 5.1. Înființarea și întărirea rolului echipelor mobile de intervenție de urgență, la nivel județean / local în domeniul violenței domestice

Activități 0.5.1

- desfășurarea de acțiuni comune la nivel interinstituțional pentru prevenirea și combaterea fenomenului de violență domestică, în baza unui protocol de colaborare privind instrumentarea cazurilor de violență domestică;
- operaționalizarea activității și întărirea rolului Echipelor Intersectoriale Locale (coordonată de către DGASPC – conform legislației în vigoare) în gestionarea situațiilor de violență domestică, prin colaborare interdisciplinară și schimb permanent de informații raportat la cazurile instrumentate;
- dezvoltarea unui sistem de monitorizare a victimelor violenței în familie – la nivel județean – prin contribuția tuturor instituțiilor implicate;
- identificarea unor măsuri optime de creștere a coeziunii sociale în comunitățile izolate astfel încât oamenii să se cunoască mai bine între ei, în vederea prevenirii izolării sociale a victimelor.

6.COMPONENTA – PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

6.1 Misiunea

Prezenta strategie furnizează un cadru de acțiune la nivel județean, care împreună cu acțiunile la nivel național și european este menit să ofere persoanelor vârstnice capacitatea

de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participare la viața socială, contribuind la îmbunătățirea situației sociale și economice a persoanelor vârstnice din județul Botoșani.



6.2 Viziunea

„Viață lungă, activă și în condiții bune de sănătate: Promovarea îmbătrânirii active în România”

Conceptul de “îmbătrânire activă” proiectează o societate în care persoanele vârstnice sunt încurajate și au posibilitatea de a duce o viață pe cât posibil sănătoasă, productivă, participativă și independentă. Îmbătrânirea activă poate reduce cheltuielile publice aferente vârstei înaintate, poate produce venituri actuale și viitoare mai mari pentru populație.

6.3 Grup țintă:

- Persoanele vârstnice
- Familiile care îngrijesc persoane vârstnice
- Asociații ale persoanelor vârstnice
- Comunitatea
- Specialiștii care lucrează în serviciile specializate

6.4 Principii

Strategia de îmbătrânire activă a României se bazează pe principiile generale acceptate de Organizația Națiunilor Unite și de Comisia Europeană, care includ:

- ❖ Autoîmplinirea,
- ❖ Participarea,
- ❖ Independența,
- ❖ Îngrijirea,
- ❖ Demnitatea.

6.5 Premise:

Îmbătrânirea populației este una dintre provocările esențiale cu care se confruntă România. Efectele preconizate ale fertilității reduse, ale ratei mari a migrației și ale creșterii speranței de viață în următoarele câteva decenii vor influența profund economia României și societatea în general.

Chiar dacă au fost legiferate și implementate diferite politici ca răspuns la procesul actual și preconizat de îmbătrânire a populației, până acum aceste demersuri au fost de obicei limitate la anumite domenii de politică. De-a lungul timpului, a devenit din ce în ce mai clar că este nevoie de o abordare strategică, unitară pentru această mare provocare ce necesită un efort bine planificat și susținut.

UE consideră, de asemenea, conceptul de îmbătrânire activă, ca fiind esențial pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

În această idee, prin politicile elaborate, **scopul** politicilor publice în domeniu este de a reduce îmbătrânirea fizică prematură, și, acolo unde este posibil de a încuraja populația vârstnică să lucreze mai mult timp, de a continua să-și aducă contribuția la societate prin activități civice și politice mult timp după pensionare și să aibă o viață independentă chiar și la vârste mai înaintate. Îmbătrânirea activă poate reduce cheltuielile publice aferente vârstei înaintate, poate produce venituri actuale și viitoare mai mari pentru populația vârstnică, poate conduce la o

creștere economică mai mare și poate dezvolta o societate mai cuprinzătoare în care toate persoanele, de toate vârstele, să joace un rol activ și să aibă posibilitatea de a contribui din punct de vedere economic și social, astfel încât toate acestea să participe la îmbunătățirea calității vieții acestui grup de persoane.

Vârșnicii singuri reprezintă un grup vulnerabil mai ales din perspectiva accesului la servicii medicale și de îngrijire.

La nivelul județului Botoșani, ponderea populației vârstnice de 60 de ani și peste este de 96.594, reprezentând 24,4% din populația totală, ceea ce indică un grad moderat de îmbătrânire a populației. Fenomenul de îmbătrânire demografică la nivel județean se manifestă mai pregnant la populația de sex feminin unde ponderea persoanelor de 60 de ani și peste este de cu aprox 2% mai mare decât populația de gen masculin. Accentuarea procesului de îmbătrânire demografică are consecințe negative economice și apariția unor dezechilibre în sistemele de asigurări sociale.

Categorii de vârstă	Total general ambele sexe	Urban		Total	Rural		Total
		masculin	feminin		masculin	feminin	
65-69	20971	3790	4407	8197	5378	7396	12774
70-74	14526	1854	2521	4375	4115	6036	10151
75-79	16560	1719	2555	4274	4745	7541	12286
80-84	11940	1074	1801	2875	3415	5650	9065
85 ani și peste	8696	689	1370	2059	2284	4353	6637

În același context este relevantă și distribuția vârstnicilor după mediul de proveniență – aproximativ 73% din numărul total fiind concentrat în mediul rural, ceea ce se explică prin migrarea populației tinere către mediul urban în căutarea unui loc de muncă, dar și invers prin migrarea populației vârstnice către sate în contextul scăderii nivelului de trai și a creșterii costului vieții la oraș.

Impactul social este dat, pe de o parte, de numărul persoanelor vârstnice, iar pe de altă parte de implicațiile pe care le are bătrânețea în viața personală (asocierea cu singurătatea, izolarea, risc crescut de dependență), cât și în viața familiei (o persoana vârstnică dependentă/semidependentă într-o familie presupune responsabilități pe care nu oricine și le asumă). Aceste persoane sunt supuse în mod evident riscului însingurării, excluziunii sociale sau instituționalizării și necesită, prin urmare, o atenție deosebită în dezvoltarea de servicii comunitare la nivel local, cu preponderență în mediul rural. Bătrânețea este asociată și cu scăderea nivelului de trai ca urmare a cuantumului redus al pensiilor sau al unor venituri suplimentare (imposibil de realizat pentru cei cu capacitate redusă de muncă) și acces scăzut la serviciile medicale.

6.6 Principalii indicatori privind protecția persoanelor vârstnice – trimestrul 3 din anul 2018 (30.09.2018)

În județul Botoșani sunt servicii total insuficiente pentru persoanele vârstnice. Astfel, la data elaborării prezentei strategii există următoarea structură de servicii licențiate pentru vârstnici:

- 1 cămin pentru persoane vârstnice în sistemul public (în subordinea Primăriei Trușești) și 3 cămine pentru persoane vârstnice în sistemul privat (unul în comuna Răchiți și două în municipiul Botoșani) – conform Registrului Național al furnizorilor de servicii sociale. De asemenea, menționăm faptul că în structura Primăriei Lunca funcționează un Centru rezidențial pentru persoane vârstnice cu 6 locuri aflat în prezent în curs de licențiere.

În cadrul Primăriei Sulița există o rețea de îngrijire la domiciliu (aflată în curs de licențiere), iar în cadrul DAS Botoșani funcționează Centrul de Îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente - Senior. DGASPC nu are în prezent servicii adresate persoanelor vârstnice.

În luna iunie 2018, DGASPC Botoșani a solicitat de la toate autoritățile locale din județul Botoșani o estimare a numărului de persoane vârstnice care ar necesita sprijin pentru desfășurarea activităților de bază și instrumentale ale vieții zilnice, dar și pentru a ne consulta în privința necesității dezvoltării serviciilor sociale destinate acestei categorii de persoane la nivelul DGASPC.

Din centralizarea și analizarea datelor transmise s-au identificat următoarele situații:

- unități administrativ-teritoriale cu un număr mare de persoane vârstnice, respectiv: Primăria Hilișeu Horia – 200 persoane vârstnice, Primăria Răusenii -150 persoane vârstnice, Primăria Drăgușeni – 52 persoane vârstnice, Primăria Tudora – 60 persoane vârstnice, Primăria Vlăsinești – 63 persoane vârstnice;
- unități administrativ-teritoriale care au un număr redus de persoane vârstnice, respectiv: Primăria Bucecea – 10 persoane vârstnice, Primăria Dorohoi – 40 persoane vârstnice, Primăria Bălușeni – 20 persoane vârstnice, Primăria Broscăuți – 10 persoane vârstnice, Primăria Călărași – 30 persoane vârstnice, Primăria Cristinești - 20 persoane vârstnice, Primăria Frumușica – 2 persoane vârstnice, Primăria Hlipiceni – 15 persoane vârstnice, Primăria Ibănești – 35 persoane vârstnice, Primăria Lunca -10 persoane vârstnice, Primăria Mihai Eminescu – 6 persoane vârstnice, Primăria Mihălășeni – 35 persoane vârstnice, Primăria Mitoc – 2 persoane vârstnice, Primăria Prăjeni – 30 persoane vârstnice, Primăria Răchiți – 30 persoane vârstnice, Primăria Rădăuți Prut – 35 persoane vârstnice, Primăria Todireni – 20 persoane vârstnice, Primăria Trușești – 5 persoane vârstnice, Primăria Vârfu Câmpului – 20 persoane vârstnice, Primăria Vlădenii – 4 persoane vârstnice.

Precizăm că cele 914 persoane vârstnice din unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane cu nevoi particulare datorită limitărilor fiziologice și fragilității caracteristice fenomenului de îmbătrânire, în situații de vulnerabilitate care pentru a beneficia de o măsură de protecție în sistem rezidențial necesită o evaluare complexă conform Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice.

6.7 NEVOI PRIORITARE (2019 -2024)

a) Responsabilizarea și implicarea comunităților locale în prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice prin dezvoltarea serviciilor alternative

Justificare: lipsa serviciilor la nivel comunitar destinate vârstnicilor, în contextul în care cadrul legislativ - Legea 17/2000 republicată - desemnează clar competența autorităților locale.

Serviciile comunitare pentru persoanele vârstnice care se găsesc în situații de vulnerabilitate au în vedere: a) îngrijirea temporară sau permanentă la domiciliu; b) îngrijirea temporară sau permanentă într-un cămin pentru persoane vârstnice; c) îngrijirea în centre de zi, cluburi pentru vârstnici, case de îngrijire temporară, apartamente și locuințe sociale, precum și altele asemenea

b) Evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice și atragerea unui medic specialist geriatru care să colaboreze pentru evaluarea medicală

Această nevoie este justificată de necesitatea elaborării unui plan concret de intervenție pentru vârstnici în funcție de încadrarea acestora în gradul de dependență dat de Grila de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice.

c) Înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice: cămine pentru persoane vârstnice, centre de tip respiro/centre de criză, locuințe protejate pentru persoane vârstnice care să asigure servicii/activități de : îngrijire personală, supraveghere, cazare, îngrijire medicală, preparare și servire hrană, terapii de recuperare, etc

Nevoia este justificată atât de numărul mare de persoane care necesită o astfel de asistență cât și de lipsa centrelor de profil din sistemul rezidențial.

d) Înființarea unor unități de îngrijire la domiciliu, centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, centre de zi de asistență și recuperare – atât la nivel județean cât și la nivelul comunităților locale; înființarea de servicii pentru îngrijiri paleative ale persoanelor vârstnice.

e) Sensibilizarea opiniei publice în vederea combaterii marginalizării și excluziunii sociale a persoanelor vârstnice

Nevoia justificată de atitudinea existentă la nivelul societății față de persoanele de vârstă a III-a; lipsa unor alternative de relaționare, socializare;

f) Dezvoltarea parteneriatelor publice/private

Nevoia este justificată de necesitatea derulării de proiecte realizate în colaborare furnizori publici și privați de servicii sociale și care să vină în sprijinul persoanelor vârstnice.

g) Perfecționarea profesională a specialiștilor implicați în domeniul protecției persoanelor vârstnice

Această nevoie este motivată de necesitatea creșterii calității serviciilor oferite și a diversificării acestora.

h) Schimburi de bune practici și experiență cu instituții din alte județe/state referitoare la serviciile specializate destinate persoanelor vârstnice.

Direcții de acțiune¹⁵ în domeniul îmbătrânirii active și al protecției drepturilor sociale pentru o viață demnă:

- Promovarea dezvoltării unui sistem echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice dependente, cu accent pe asigurarea serviciilor de îngrijire de lungă durată acordate la domiciliu și în sistem rezidențial, precum și prevenirea oricăror forme de abuz și neglijență;

¹⁵Direcțiile de acțiune propuse sunt în concordanță cu: „Analiza în domeniul protecției drepturilor sociale/demografie și îmbătrânire activă pentru programarea Fondurilor Europene 2014-2020” MMFPSPV (2013); Programul de Guvernare 2013-2016

- Protecția multidimensională a drepturilor sociale ale vârstnicilor în scopul creșterii calității vieții și creării unui mediu de viață adaptat nevoilor acestora, asigurării independenței și demnității acestora;
- Crearea de oportunități pentru implicarea persoanelor vârstnice în activități sociale, culturale și civice ale comunității;
- Dezvoltarea unei culturi pro-active și participative în rândul populației vârstnice după pensionare, prin implicarea acestora în activități de economie socială și de voluntariat;
- Promovarea și sprijinirea comportamentelor demografice de tip pozitiv, orientate către creșterea și dezvoltarea familiei și a comunității, inclusiv prin antrenarea și folosirea experienței și abilităților vârstnicilor;
- Facilitarea participării economice a vârstnicilor prin menținerea acestora pe piața muncii cât mai mult timp posibil și încurajarea accesului la forme de educație și formare profesională, inclusiv la programe de învățare pe tot parcursul vieții, adaptate nevoilor și posibilităților acestora;
- Încurajarea ocupării în forme atipice, alternative, inclusiv și mai ales prin sprijinirea ocupării gospodărești și a celei artisanale;
- Sprijinirea unei inițiative integrate de evaluare și monitorizare a problematicei vârstnicilor și îmbătrânirii active (Mapping Old Age and Active Ageing).

6.8 OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE OPERAȚIONALE

Obiectivul general nr. 1: Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice și asigurarea condițiilor pentru îmbătrânirea activă și o viață demnă

***Obiectivul operațional 1.1:* Asigurarea accesului persoanelor vârstnice la servicii sociale, medicale, de ocupare, de educație – pe tot parcursul vieții**

Activități O 1.1.

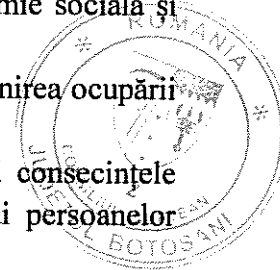
- Implicarea autorităților locale în facilitarea accesului persoanelor vârstnice la sistemul de servicii sociale și de sănătate;
- Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală, medicul de familie, alți furnizori privați și publici de servicii medicale cu scopul de a îmbunătăți accesul persoanelor vârstnice la servicii de calitate
- Suport acordat vârstnicilor vulnerabili în accesarea sistemului de beneficii sociale și a programelor guvernamentale pentru îmbunătățirea propriei situații economice.

***Obiectivul operațional 1.2:* Promovarea implicării și participării persoanelor vârstnice la viața comunității**

Activități O 1.2.

- Crearea de oportunități pentru implicarea persoanelor vârstnice în activități sociale, culturale și civice; dezvoltarea în comunitățile locale a unor servicii locale tip "Clubul pensionarilor";

- Dezvoltarea unei culturi pro-active și participative în rândul populației vârstnice după pensionare, prin implicarea acestora în activități inter-generaționale, de economie socială și de voluntariat;
- Încurajarea ocupării în forme atipice, alternative, inclusiv și mai ales prin sprijinirea ocupării gospodărești și a celei artisanale;
- Organizarea de campanii publice locale de informare și mediatizare privind consecințele îmbătrânirii pentru sensibilizarea publicului larg și pentru valorizarea rolului persoanelor vârstnice în societate și familie;
- Facilitarea implicării de către autoritățile publice locale a persoanelor vârstnice în luarea deciziilor cu privire la acțiunile și măsurile care le sunt destinate.



Obiectivul general nr. 2: Dezvoltarea unui sistem coerent, echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice

Obiectivul operațional 2.1: Întărirea capacității autorităților publice locale de a furniza servicii comunitare integrate persoanelor vârstnice

Activitatea O 2.1.

- Crearea/înființarea unei structuri destinată asistenței și protecției persoanelor vârstnice la nivelul autorităților publice locale;
- Dezvoltarea și implementarea unui sistem funcțional și eficient - local și județean – de evaluare și monitorizare a respectării drepturilor persoanelor vârstnice;
- Implicarea autorităților publice locale în activarea resurselor comunitare (valorizarea instituțiilor de cult, a medicilor de familie, a ONG –urilor locale, sindicatul pensionarilor, etc), dezvoltarea de parteneriate și colaborări interinstituționale în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice;
- Profesionalizarea resurselor umane, a specialiștilor care activează în domeniul serviciilor adresate persoanelor vârstnice.

Obiectivul operațional 2.2: Înființarea, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale de îngrijire și protecție a persoanelor vârstnice

Utilizarea unor oportunități de finanțare din fonduri structurale/programe de interes național/alte finanțări pentru:

- înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice: cămine pentru persoane vârstnice, centre de tip respiro/centre de criză, locuințe protejate pentru persoane vârstnice; centre pentru îngrijiri paleative a persoanelor vârstnice;
- înființarea de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice;
- Înființarea de centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, centre de zi de asistență și recuperare – atât la nivel județean cât și la nivelul comunităților locale;
- dezvoltarea unui set de servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni psihiatrice;
- sprijinirea unei inițiative integrate de evaluare și monitorizare a problematicii vârstnicilor și îmbătrânirii active (*Mapping Old Age and Active Ageing*).

Obiectivul operațional 2.3: Monitorizarea calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice

- elaborarea și implementarea unei metodologii de raportare și monitorizare a furnizorilor publici și privați de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice cu grade diferite de dependență și autonomie personală, a respectării standardelor de calitate, etc.;
- întărirea controlului instituțiilor publice care au acest rol în privința respectării standardelor minime de calitate și protecția persoanelor vârstnice împotriva abuzurilor, violenței, relelor tratamente.

7. RISCURI ȘI IPOTEZE ÎN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

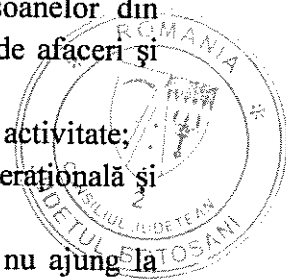
Situația socio-economică existentă, la nivel macroeconomic, generează unele riscuri care influențează evoluția problematicii protecției copilului și a familiei în situație de risc:

- scăderea nivelului de trai și creșterea nivelului de sărăcie al populației cu focus pe populația din mediul rural;
- creșterea ratei șomajului, lipsa locurilor de muncă;
- numărul mare de familii cu venit redus și cu locuințe improprii;
- creșterea migrației părinților în scopul de a identifica un loc de muncă;
- numărul mare de familii monoparentale, mame minore și de familii dezorganizate;
- familii cu probleme de interrelaționare, cu internalizarea unor valori ce expun copiii la abuzuri și violențe, cu nivel de educație scăzut, consum excesiv de alcool;
- izolare și marginalizare socială;
- dependența unor categorii de persoane, de sistemul de sprijin și prestații/beneficii sociale.

Alte elemente cu influențe negative:

- carențe și neconcordanțe în sistemul legislativ;
- carențe în sistemul sanitar (număr mare de persoane fără medic de familie, carențe în asistența medicală de specialitate, accesibilitate redusă la medicamente compensate și la alte servicii de specialitate, etc.);
- neadecvări în sistemul de învățământ (sistem inadecvat cerințelor socio-economice, lipsa pregătirii socio-profesionale a copiilor și tinerilor în concordanță cu piața muncii, lipsa școlilor de meserii și a școlilor profesionale, etc);
- implicare redusă a societății civile în problematica grupurilor vulnerabile, număr redus de organizații nonguvernamentale care activează în județul Botoșani în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, resurse limitate;
- mentalități și practici învechite;
- probleme de finanțare a serviciilor și a activităților în domeniul protecției drepturilor copilului;
- lipsa partenerilor la finanțarea proiectelor; respingerea cererilor de finanțare.
- rezistența la schimbare a personalului din centrele de plasament clasice;
- insucces în reintegrarea copiilor în familia naturală din cauza dezinteresului părinților față de soarta copiilor, precum eschivarea de responsabilitățile părintești;
- insucces în derularea campaniilor de sensibilizare a opiniei publice;
- percepțiile societății civile și reacția la reformă;
- dificultăți întâmpinate în adaptarea copiilor la modul de viață de tip familial;
- identificarea locațiilor pentru noile servicii;

- interesul scăzut al autorităților locale în rezolvarea problemelor persoanelor din comunitate; lipsa unei experiențe în implicarea comunității, a mediului de afaceri și cetățenilor în acțiuni sociale, de binefacere;
- sistemul actual de salarizare care facilitează migrația către alte domenii de activitate;
- lipsa resurselor umane specializate în mediul rural; lipsa de activitate operațională și constantă a Consiliului Comunitar Consultativ;
- serviciile sociale sunt concentrate în jurul municipiilor și a orașelor și nu ajung la beneficiarii din mediul rural;
- serviciile de prevenire și intervenție timpurie nu sunt dezvoltate și finanțate, conform nevoilor;
- neimplicarea în parteneriat activ a celor trei sisteme: social, medical și educațional care conduc la dezvoltarea armonioasă a copilului;
- lipsa unui sistem coerent de formare profesională continuă și insuficienta ofertă pe piață, în acest domeniu;
- lipsa fondurilor pentru susținerea activităților de prevenire și sprijin a copiilor/familiilor în situație de risc din cadrul comunităților locale;
- blocarea angajărilor în domeniul bugetar;
- neacceptarea proiectelor depuse către finanțare.



8. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE, FINANȚARE

Implementarea măsurilor stabilite în cadrul Strategiei impune un proces de planificare anuală bazat pe obiectivele generale și nevoile locale, precum și pe resursele materiale, financiare și umane disponibile.

Activitățile necesare pentru realizarea obiectivelor operaționale, precum și planificarea acestora vor fi sintetizate în Planurile anuale de acțiune întocmite în conformitate cu prevederile¹⁶ *Legii Asistenței Sociale 292/2011* respectiv în conformitate cu *Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 1086/2018*.

Astfel, planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale vor cuprinde date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare.

Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale se elaborează de către autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu obiectivele și direcțiile de acțiune prevăzute în Strategia locală dar și în acord cu *Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale*.

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei reprezintă activități de maximă importanță care pot determina revizuirea prezentei strategii și redefinirea unora dintre măsuri, în funcție de contextul social la nivelul comunităților, de evoluția nevoilor beneficiarilor și a numărului acestora, de alte modificări legislative în domeniu, de oportunități noi de finanțare..

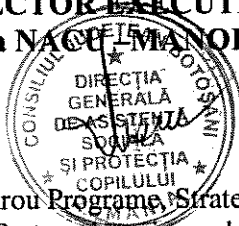
¹⁶ Art.112(...) (3) În domeniul organizării, administrării și acordării serviciilor sociale, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții principale: b) în urma consultării furnizorilor publici și privați, a asociațiilor profesionale și a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, care cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;

Având în vedere complexitatea intervențiilor planificate, pentru realizarea activităților se au în vedere mai multe surse de finanțare:

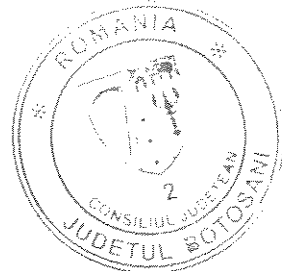
- bugetul de stat – sume defalcate pentru asistența socială conform Legii bugetului (servicii pentru copil și familie și servicii pentru persoane cu dizabilități);
- bugetul Consiliului Județean Botoșani;
- bugetele locale ale municipiilor, orașelor și comunelor din județ;
- fonduri nerambursabile (fonduri structurale, fonduri din programe de interes național sau alte programe cu finanțare nerambursabilă);
- donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice sau juridice,
- autofinanțare prin dezvoltare de programe de economie socială prin care să fie produse bunuri și servicii pentru piața economică.

**DIRECTOR EXECUTIV ,
Doina NACU-MANOLE**

Șef Birou Programe, Strategii, Monitorizare,
Parteneriate și coordonare APL,
Lăcrămioara Radu



**DIRECTOR EXECUTIV ADJUNCT,
Valentin – Alexandru COLBU**



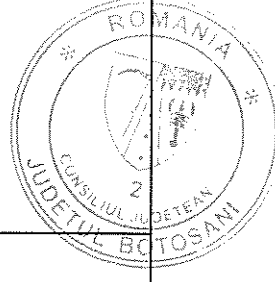
**PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI JUDEȚENE DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE
PENTRU PERIOADA 2019-2024**

COMPONENTA – PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

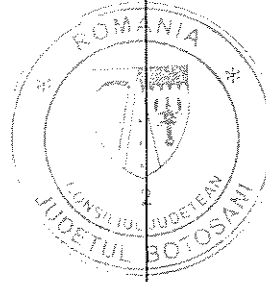
Domeniul principal de interes : Protecția și promovarea drepturilor copilului

I. Întărirea rolului familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor; îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate

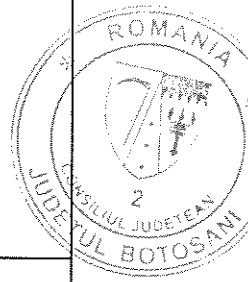
Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
1. Creșterea gradului de educație a părinților și adolescenților cu privire la valorile familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie care să determine o creștere a calității serviciilor sociale deservite de copiii	- creșterea capacității serviciilor publice de asistență socială pentru acordarea de servicii; acreditarea furnizorilor publici – SPAS și licențierea serviciilor create; - elaborarea unor proceduri pentru abordarea integrată a intervențiilor atât la nivel comunitar cât și la nivel județean; - revizuirea și implementarea procedurilor de lucru operaționale ale Centrului de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în scopul oferirii de servicii de calitate copiilor și părinților; - elaborarea și implementarea procedurilor de lucru în cadrul în cadrul Programului „Școala Părinților” care se va derula la Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii din	DGASPC Botoșani	Inspectoratul Școlar Județean Botoșani (ISJ) Casa Corpului Didactic Botoșani (CCD) Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Botoșani (CJRAE) ONG-uri Direcția de Sănătate Publică Botoșani (DSP) Cabinete Medicale Individuale	2019-2024 Bugete instituționale	Existența și utilizarea unor proceduri pentru abordarea integrată a intervențiilor atât la nivel comunitar cât și la nivel județean; Nr. de protocoale de colaborare între DGASPC, unitățile școlare, centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică, cabinete medicale individuale, ONG-uri, parohii/protopopiat Nr. de activități realizate în cadrul programului „Școala Părinților”,



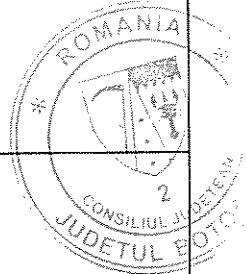
			Protopopiatul Botoșani		
cadrul DGASPC Botoșani, în colaborare cu centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică de la nivelul unităților de învățământ; - realizarea de activități de tipul: - o educație pentru sănătate, educație sexuală și planning familial; - o îmbunătățirea și dezvoltarea deprinderilor parentale de creștere, îngrijire și educare a copilului în vederea prevenirii abandonului și a altor forme de violență asupra copilului; - o organizarea de grupuri de suport pentru minorele gravide și tinerele mame/mame minore; - o consiliere premaritală pentru cei aflați la vârstă minimă legală pentru căsătorie și care doresc să se căsătorească; - o informarea familiei privind efectele instituționalizării asupra dezvoltării copilului (consiliere, organizarea de vizite împreună cu părinții în unitățile rezidențiale);					



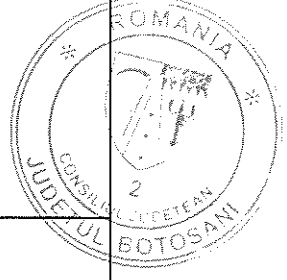
	- informarea părinților cu privire la efectele plecării la muncă în străinătate, precum și efectele divorțului asupra dezvoltării copilului; - implementarea programului de consiliere psiho-socială pentru copii/mame minore și părinți care fac parte din grupul țintă al serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, la solicitarea acestora/autorităților locale/unități sanitare;				
1.2. Accesibilizarea serviciilor destinate consolidării sistemului familial în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase a copilului	- diseminarea rezultatelor și promovarea exemplelor de bună practică din cadrul programului „Școala Părinților”, în vederea dezvoltării acestui tip de serviciu la nivelul comunităților locale; - coordonarea prin acordarea de sprijin metodologic autorităților locale pentru preluarea modelului „Școala Părinților”, și implementarea acestuia la nivel local; - dezvoltarea de către autoritățile locale a unor servicii de tipul Centrelor/compartimente locale de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în cadrul cărora se vor desfășura activități specifice programului „Școala Părinților”,	DGASPC Botoșani Autorități publice locale	Autorități publice locale ONG-uri Consiliul Comunitar Consultativ (CCC)	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de Autorități Publice locale care beneficiază de informare și modele de bună practică; Numărul de centre/compartimente de consiliere și sprijin pentru părinți și copii înființate Numărul de activități desfășurate în cadrul programului „Școala Părinților” din cadrul centrelor/ compartimentelor nou înființate Numărul persoanelor participante la activități:



	- continuarea implementării programului „Școala Părinților” în toate centrele/ compartimentele de consiliere pentru copii și părinți, centrul maternal, centrele de zi etc. - dezvoltarea unor strategii integrate, care să îmbine sprijinul acordat părinților în vederea facilitării accesului pe piața muncii cu servicii pentru copil și familie, în scopul menținerii unității familiale;				
1.3. Creșterea gradului de cunoaștere și de conștientizare de către copii și familiile acestora a drepturilor și responsabilităților lor și a serviciilor pe care aceștia le pot accesa	- promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părințești pentru asigurarea unui mediu familial securizant de creștere, îngrijire și educație; - dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului), desfășurate de fiecare instituție responsabilă în parte; - informarea părinților /reprezentanților legali ai copilului cu privire la legislația din domeniul protecției copilului și la serviciile existente pentru copii; - realizarea unor întâlniri de lucru cu rețelele comunitare de la nivelul unității	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani Autorități publice locale	ONG-uri Mass-media Rețeaua comunitară	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de campanii desfășurate Nr. de activități din cadrul campaniilor Nr. de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului) Rapoartele de activitate pentru activitățile desfășurate Nr. de materiale informative realizate/diseminate



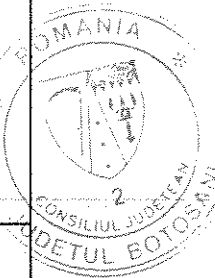
	tărilor administrativ teritoriale în vederea elaborării unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora și modalitățile de a sesiza încălcarea/nerespectarea acestora; diseminarea materialelor cu sprijinul rețelilor comunitare, în special în mediul rural;				
1.4. Promovarea dreptului fiecărui copil la o familie care să-i asigure creșterea și dezvoltarea sa armonioasă	- derularea unor campanii/acțiuni de informare a populației cu privire la adopția națională, respectiv asupra modificărilor legislative care au apărut în procedura adopției; - susținerea de acțiuni de promovare a adopțiilor pentru copii greu adoptabili (copii de vârstă mare, copii cu nevoi speciale, copii de altă etnie decât etnia română); - identificarea familiilor potențial adoptatoare care să vină în întâmpinarea nevoilor copilului adoptabil și să acționeze în interesul acestuia și monitorizarea	DGASPC Botoșani	ONG-uri Mass-media Instanțele de judecată	2019-2024 Bugete instituționale	Număr de campanii/acțiuni Număr de acțiuni ce vizează copiii greu adoptabili Număr de familii potențial adoptatoare identificate Număr de copii cu situația juridică clarificată în scopul adopției



				famiiliilor care au adoptat, perioada legală după încheierea adopției; - deschiderea procedurii de adopție pentru copiii din sistemul de protecție a copilului care nu au posibilitatea reintegrării/integrării în familia naturală sau extinsă; - evaluarea și pregătirea familiilor/persoanelor care solicită obținerea atestatăului de familie/persoană aptă să adopte;				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Promovarea și respectarea drepturilor și libertăților civile ale copiilor

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
2.1. Promovarea și asigurarea dreptului copilului separat de părinți de a avea legături directe cu aceștia și alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament. Dezvoltarea unor măsuri specifice de suport	- asigurarea suportului psihonoțional pentru copilul separat temporar de părinți în vederea adaptării la noul mediu de creștere și îngrijire, precum și pentru pregătirea reintegrării familiale, sociale ori socio-profesionale; - dezvoltarea unor programe de consiliere a părinților și a altor membri de familie de interes pentru copil, privind importanța menținerii relațiilor personale cu copilul și asigurarea	DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament	Serviciile publice de asistență socială (SPAS) ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Toți copiii separați temporar de părinți beneficiază de suport psihonoțional Nr. de copii reintegrați în familie
		DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament	SPAS-uri CCC-uri ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de părinți/membri de familie consiliați în scopul menținerii legăturilor personale cu copilul

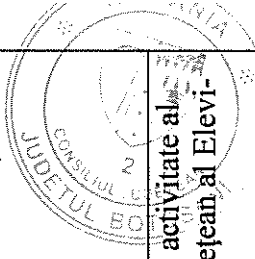


	suportului pentru revenirea copilului în cadrul sistemului familial;	APL- uri	DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament APL- uri	SPAS-uri CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de vizite sau alte forme de menținere a legăturilor cu copilul, efectuate de membrii familiilor copiilor separați temporar.
	-facilitarea contactelor directe și indirecte ale copilului separat temporar de părinții săi, cu aceștia și alte rude sau persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;					
	- organizarea de întâlniri cu membrii consiliilor comunitare consultative și cu alți actori comunitari (primari, secretari, asistenți sociali, asistenți medicali comunitari, etc), având ca temă de dezbateră rolul serviciilor comunitare pentru prevenirea separării copilului de familie, a importanței deosebite pe care o are intervenția timpurie dar și pentru reintegrarea copiilor separați temporar de părinți.		DGASPC Botoșani SPAS -uri	APL-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de întâlniri realizate cu membrii CCC
	- dezvoltarea de programe de consiliere pentru părinți care nu se înțeleg cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor și obligațiilor, precum și la modalitățile de menținere a legăturilor personale cu copilul, în scopul diminuării consecințelor negative asupra dezvoltării psihice emoționale a acestuia		DGASPC Botoșani SPAS -uri	CCC-uri ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de programe de consiliere pentru părinți
	- asigurarea suportului psihic emoțional pentru copiii ai căror părinți sunt separați, în divorț sau au divorțat a acestuia;		DGASPC Botoșani SPAS-uri	APL-uri CCC-uri CJRAE Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de copii/părinți care beneficiază de programe de consiliere / suport
	- informarea/îndrumarea/consilierea părinților care intenționează să plece la muncă în străinătate cu privire la		SPAS-uri DGASPC Botoșani	ONG-uri CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Fișă privind situația copiilor cu părinți plecați în străinătate
2.2 Promovarea importanței menținerii legăturilor personale cu copilul în situația copilului ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sunt separați sau se află în divorț/au divorțat						
2.3. Diminuarea impactului asupra copilului urmarea plecării						

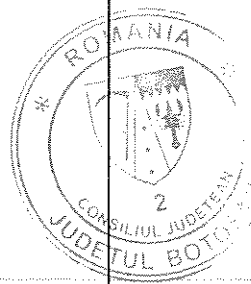


rri la muncă în stră- inătate a părinților, precum și sprijinirea copilor remigranți	drepturile și obligațiile acestora, con- form legislației în domeniul protecți- ei copilului și orientarea acestora către Compartimente de asistență socia- lă de la nivelul primăriilor; - dezvoltarea unor programe perso- nalizate de consiliere și suport pentru copii cu părinți plecați la muncă în străinătate; acordarea de servicii spe- cifice de consiliere psiho-socială copiilor cu părinți migranți și familii- lor de îngrijire; - crearea unei proceduri de lucru pri- vind colaborarea interinstituțională ISJ - CJRAE - SPAS - DGASPC în vederea identificării și raportării ca- zurilor de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, pre- cum și în vederea evaluării și moni- torizării situației acestora;	ISJ Botoșani	CJRAE Botoșani	stituționale	tate
		SPAS-uri DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri CCC-uri CJRAE Botoșani	2019-2024 Bugete in- stituționale	Nr. de copii/familii care beneficiază de servicii de consiliere
		APL-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DSP Botoșani	2019-2024 Bugete in- stituționale	Procedura de lucru privind colaborarea interinstituțio- nală ISJ - CJRAE - SPAS - DGASPC
	- înființarea de servicii comunitare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate (centre de zi, programe de consiliere, centre after- school, etc); - dezvoltarea de servicii specifice, adaptate nevoilor individuale, pentru sprijinirea reintegrării copiilor remigranți	SPAS-uri DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri CJRAE Botoșani	2019-2024 Bugete in- stituționale Surse de finanțare nerambur- sabile Fonduri europene	Nr. centrelor de zi nou înfi- ințate (sau a altor servicii comunitare, în funcție de nevoi) Nr. de copii remigranți in- cluși în programe specifice Nr de servicii specifice pen- tru reintegrarea copiilor remigranți
2.4. Reducerea	- realizarea unui sistem de raportare	DGASPC Botoșani	DSP Boto-	2019-2024	Raportul județean realizat în

semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate	a cazurilor de copii fără acte de identitate din comunități, precum și a comunităților cu risc de a exista copii fără acte de identitate;	APL-uri	șani/Unități sanitare Serviciul Județean de Evidență Informatizată a Persoanelor ISJ Botoșani	Bugete instituționale	baza rapoartelor comunităților întocmite în acest sens
	- monitorizarea comunităților la nivelul cărora au fost identificate cazuri de copii fără acte de identitate și intervenția în toate situațiile în care se încalcă dreptul la identitate;	DGASPC Botoșani APL-uri	DSP ISJ Botoșani SPAS-uri CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Scăderea nr. de copii fără acte de identitate
2.5. Creșterea gradului de cunoaștere în rândul populației a drepturilor și libertăților civile ale copiilor privind: libertatea de exprimare, libera asociere și participare la viața comunitară, depunerea de plângeri și solicitarea de intervenții, protejarea imaginii publice și a vieții intime, menținerea specificului etnic și cultural, precum și interzicerea	- elaborarea și diseminarea unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile civile și modalitățile de a sesiza încălcarea acestora; - realizarea unor programe/campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la drepturile copilului și mijloace de sesizare ale situațiilor de încălcare a acestora;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani APL-uri	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de materiale informative diseminate Informațiile sunt simple și ușor de reținut
	- realizarea de programe și activități specifice în unitățile de învățământ privind eliminarea violenței în școală și a pedepselor umilitoare din partea cadrelor didactice;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de programe/campanii/activități realizate
	- accesibilizarea participării copiilor la luarea deciziilor ce îi privesc (Consiliul copiilor); - informarea/consilierea copiilor și reprezentanților legali ai acestora cu	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor	2019-2024 Bugete instituționale	Programul de activitate al Consiliului Județean al Elevilor Nr de copii informați în

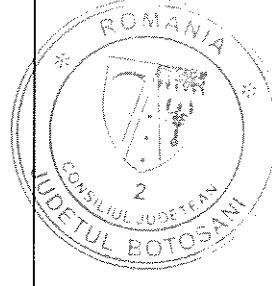


pedepselor fizice și a altor tratamente umilitoare și degradante.	privire la formele și activitățile concrete prin care copiii pot participa la procesul de luare a deciziilor care îi privesc – respectarea opiniei copilului în context familial/școlar/social și instituțional; - realizarea unor activități de informare a copiilor, în cadrul ședințelor de consiliere, cu privire la drepturile și responsabilitățile acestora, modalități de a sesiza încălcarea/nerespectarea drepturilor copilului;		CCC-uri		cadrul ședințelor de consiliere
2.6. Promovarea șanselor egale și nediscriminarea în scopul reducerii inegalităților în rândul copiilor	- realizarea de acțiuni de consultare a copiilor proveniți din medii defavorizate, inclusiv copii de etnie romă, copii cu dizabilități și sprijinirea implicării acestora în structurile participative (Consiliul copiilor);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani ONG-uri	APL Mass-media Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2014-2020 Bugete instituționale	Nr. de copii din medii defavorizate implicați în structuri participative
	- derularea de programe/campanii de sensibilizare în vederea eliminării atitudinilor discriminatorii cu privire la copii proveniți din medii defavorizate sau comunități de romi;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani ONG-uri	APL Mass-media Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri Grupul de lucru mixt pentru romi	2014-2020 Bugete instituționale	Impactul programelor/ campaniilor realizate în scopul eliminării discriminărilor

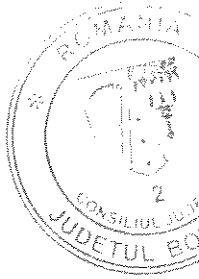


3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și de promovare a sănătății și bunăstării copiilor

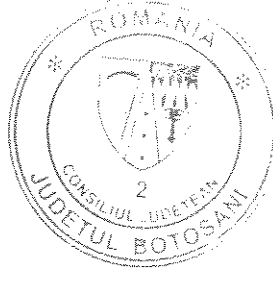
Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
3.1. Creșterea accesului copiilor cu handicap la serviciile de recuperare/reabilitare	-dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare/reabilitare pentru copilul cu handicap, cu HIV/SIDA, boli cronice grave/terminale (servicii specializate de zi, servicii de respiro, centre tip hospice și alte servicii de tip paleativ, asistenți maternali specializați, servicii mobile de recuperare/reabilitare la domiciliu, centre de dezvoltare pentru intervenția precoce etc.) – în funcție de nevoile specifice ale comunităților;	APL - uri DGASPC Botoșani DSP Botoșani	Cabinete medicale individuale ONG-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de copii cu nevoi speciale care beneficiază de servicii de recuperare/reabilitare, funcție de nevoile lor



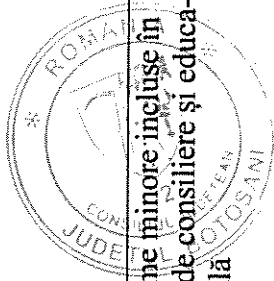
	- crearea de noi centre de zi si de recuperare pentru copii cu dizabilități în comunități în funcție de nevoile specifice ale comunităților (atât în mediu urban cât și în mediul rural); - înființarea <i>echipelor mobile</i> pentru a oferi servicii integrate copiilor cu dizabilități (care să asigure recuperarea copilului, coerența programelor de intervenție copil –familie-școală – comunitate – servicii pentru copii); - înființarea /dezvoltarea Centrelor de respiro respectiv Centrelor resursă pentru părinții copiilor cu dizabilități;	APL-uri DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS-uri Alți finanțatori	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de centre de zi si de recuperare pentru copii cu dizabilități în comunități în funcție de nevoile specifice ale comunităților Numărul de <i>echipelor mobile</i> pentru a oferi servicii integrate copiilor cu dizabilități Numărul Centrelor de respiro respectiv Centrelor resursă pentru părinții copiilor cu dizabilități;
	- dezvoltarea de servicii integrate (MEDICAL –SOCIAL EDU-CAȚIONAL –OCUPARE) la nivelul comunităților locale sau la nivelul unor grupuri (asociații) de comunități locale, în funcție de nevoile identificate prin strategii si planuri de acțiuni locale;	APL-uri GAL -uri	DGASPC Botoșani ONG-uri DSP Botoșani ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii comunitare integrate create la nivelul comunităților locale Nr. de proiecte accesate de către APL –uri în scopul dezvoltării serviciilor integrate
3.2. Creșterea calității serviciilor de îngrijire, recuperare și reabilitare, educație	- realizarea și derularea unor programe de formare a personalului specializat precum și a celorlalte categorii de persoane care îngrijesc copilul	DSP Botoșani Colegiul Medicilor Botoșani	ONG-uri acreditate ca furnizori de formare profesională	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de părinți/asistenți personali/tutori/asistenți maternali care efectuează cursurile de formare

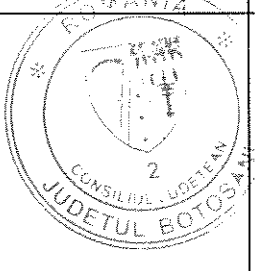


pentru copilul cu handicap.	cu handicap (părinți, tutori, asistenți personali, asistenți maternali, etc.) privind metode și tehnici de lucru specifice recuperării/reabilitării copilului, adaptate nevoilor acestuia; - inițierea unor programe de instruire, formare profesională a medicilor privind abordarea/intervenția medicală a copiilor cu dizabilități (cu prioritate pentru medicii de familie și medicii stomatologi); - promovarea unor cursuri de educație pentru sănătate (adresate adolescenților, părinților care au copii cu dizabilități, salariaților din servicii sociale pentru copii cu dizabilități); - dezvoltarea programelor de împuțernicire a părinților care au copii cu dizabilități, inclusiv susținerea dezvoltării organizaționale a asociațiilor de părinți.	DGASPC Botoșani ONG -uri	SPAS-uri Cabinete medicale individuale	onale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de programe de instruire, formare profesională a medicilor privind abordarea/intervenția medicală a copiilor cu dizabilități Numărul de organizații ale părinților copiilor cu dizabilități
3.3. Reducerea numărului de copii cu boli cronice/dizabilități ca urmare a comportamentelor neglijente ale părinților	- realizarea de campanii de informare a populației privind importanța adopției unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, consum de alcool/droguri/alte substanțe, etc.), sănătatea reproducerii, importanța și mijloace de prevenire a infecțiilor cu HIV/SIDA și alte boli cu transmitere sexuală, etc	DSP Botoșani DGASPC Botoșani APL -uri Agenția Județeană Antidrog Botoșani	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de campanii de informare a populației privind importanța adopției unui stil de viață sănătos



	- informarea și consilierea adolescenților cu privire la riscurile începerea vieții sexuale precoce (sarcini nedorite, B.T.S., HIV, folosirea metodelor contraceptive, riscuri în cazul avortului)	DSP Botoșani DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Unități școlare CJRAE Botoșani Cabinete medicale individuale	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de adolescenți informați cu privire la riscurile începerea vieții sexuale precoce
	- promovarea unor acțiuni comunitare pentru conștientizare de către copii și părinții acestora cu privire la asigurarea unui mod de viață sănătos, o igienă personală adecvată; realizarea și distribuirea unor materiale informative	DSP Botoșani APL -uri	SPAS –urile Asistenții medicali comunitari /Mediatorii sanitari	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de acțiuni comunitare pentru conștientizare
	- derularea de activități de susținere a educației pentru sănătate, de promovare a importanței planificării familiale și a educației sexuale pentru familie și comunitate;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani SPAS-uri	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de beneficiari ai programelor de educație parentală
	- realizarea de programe de consiliere și educație pentru mamele minore și familiile acestora;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani SPAS-uri	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de mame minore incluse în programe de consiliere și educație parentală
	-extinderea serviciilor medicale primare comunitare (colaborarea în echipă pluridisciplinară a asistentului medical comunitar cu asistentul/referentul social respectiv cu mediatorul sanitar/ școlar, asistentul medical școlar); Pregătirea asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de	DSP Botoșani APL -uri	Cabinete medicale individuale ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. de servicii medicale primare nou înființate Numărul de asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de asistență socială și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în

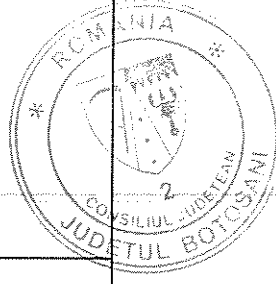


	asistență socială și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului precum și monitorizarea mamelor și minorevederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului.	SPAS-uri DGASPC Botoșani		Fonduri europene	risc de părăsire a copilului precum și monitorizarea mamelor și minorevederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului
	- sprijinirea, informarea, suportul și acompanierea dacă se impune a părinților în vederea accesării serviciilor medicale și sociale, precum și a prestațiilor sociale și a altor facilități, în scopul satisfacerii nevoilor minime de creștere și dezvoltare a copilului;	DSP Botoșani ISJ Botoșani		2014-2020 Bugete instituționale	Creșterea adresabilității părinților la servicii medicale și sociale
	- realizarea de campanii informative având ca temă educația pentru sănătate în rândul copiilor;	DSP Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor	2014-2020 Bugete instituționale	Nr. de campanii realizate Nr. de materiale informative distribuite
3.4. Creșterea gradului de educație pentru sănătate în rândul copiilor	- derularea în unitățile școlare a unor programe de educație pentru viață, educație sexuală, adoptarea unui stil de viață sănătos, riscul consumului de alcool, droguri și alte substanțe;	DSP Botoșani ISJ Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană Antidrog Botoșani	ONG-uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor SPAS-uri	2014-2020 Bugete instituționale	Nr. de programe realizate în școli
	- asigurarea accesului la programe de reabilitare/reintegrare socială pentru adolescenții consumatori de băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe.	DSP Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană Antidrog Botoșani	ONG-uri SPAS-uri Cabinete medicale individuale	2014-2020 Bugete instituționale	Nr. de copii/adolescenți beneficiari de programe de reabilitare

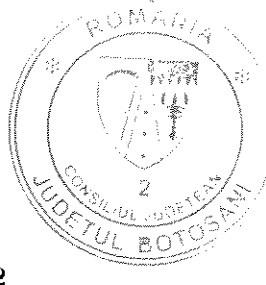
	- informarea și consilierea beneficiarilor cu privire la riscurile consumului de droguri și alte substanțe nocive, precum și cu privire la evitarea transformatării consumului experimental și ocazional în unul regulat; - înființarea unor servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament/adicții.	DSP Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană Antidrog Botoșani		2014-2020 Bugete instituționale	Nr de copii/adolescenți informați și consiliați Nr de servicii de zi destinate copiilor care au dezvoltat diverse tulburări de comportament/adicții
--	--	--	--	------------------------------------	--

4. Realizarea unui acces egal la educație, inclusiv la educația timpurie, pentru toți copiii

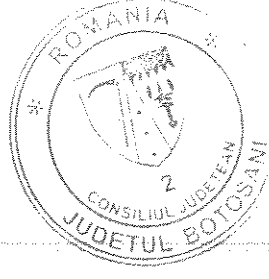
Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
4.1 Creșterea rolului consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice.	- identificarea comunităților în care există un risc ridicat de neșcolarizare, absentism și abandon școlar precum și identificarea cauzelor care le produc, în vederea dezvoltării unor strategii de combatere a acestora prin acțiuni comunitare care să stimuleze participarea școlară a tuturor copiilor defavorizați din punct de vedere socio-economic; intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;	APL-uri SPAS-uri	ISJ Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Raportul de analiză a comunităților la risc Strategia și planul de acțiune vizând prevenirea abandonului școlar realizat de fiecare Consiliul local

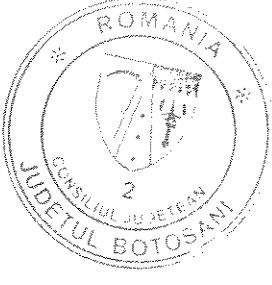


	- intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;	APL-uri SPAS-uri cu Rețelele comunitare	ISJ Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de intervenții cu scop de prevenire a abandonului
4.2. Scăderea numărului de copii neșcolarizați, cu absenteism școlar și a celor la risc de abandon școlar sau care au abandonat școala	- realizarea unei proceduri de identificare, intervenție și monitorizare a cazurilor de neșcolarizare și abandon școlar în parteneriat interinstituțional ISJ Botoșani - DGASPC Botoșani - SPAS-uri;	SPAS-uri ISJ Botoșani DGASPC Botoșani	APL-uri ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Parteneriatul interinstituțional Raport trimestriale de monitorizare
	- includerea copiilor neșcolarizați și a celor care au abandonat școala în programe de sprijin, precum și activități de consiliere, realizate în parteneriat de SPAS-uri, unitățile școlare și/sau ISJ și alte instituții relevante, în vederea integrării/reintegrării școlare a acestora;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani	SPAS-uri ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de copii incluși în programe
	- organizarea de programe educative "Săptămâna pentru prevenirea absenteismului școlar" în școlile în care incidența abandonului școlar este ridicată;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani	DGASPC Botoșani SPAS-uri ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de programe realizate pentru prevenirea abandonului școlar



	- formarea și extinderea rețelei de mediatori școlari în comunitățile județului (în mod deosebit în comunitățile cu o pondere ridicată a populației române) ;	ISJ Botoșani UAT-uri	DGASPC Botoșani CJRAE Botoșani ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de mediatori școlari
	- organizarea de programe de formare a cadrelor didactice în spiritul nondiscriminării și sprijinirii tuturor categoriilor de copii la risc de abandon (copii cu cerințe educative speciale, copii de etnie romă, copii proveniți din familii cu potențial economic scăzut, copii din mediul rural, etc.) în vederea adaptării și rămânării lor în sistemul de învățământ;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de programe de formare profesională
4.3 Dezvoltarea de servicii pentru copii cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate	- dezvoltarea parteneriatului școală-familie și implicarea părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani	SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Creșterea implicării părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor
	- crearea unor servicii educaționale destinate copiilor cu rezultate școlare deosebite sau cu talente speciale care provin din familii defavorizate	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani	APL -uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Nr. de servicii educaționale create



				bursabile Fonduri europene	Servicii educaționale nou înființate
4.4. Creșterea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la servicii educaționale adaptate nevoilor lor în vederea realizării educației inclusive	- diversificarea și adecvarea serviciilor educaționale pentru copii cu handicap și pentru cei cu dificultăți de adaptare școlară, concomitent cu creșterea numărului de servicii educaționale în școlile de masă, posibilități crescute de învățare la domiciliu pentru cei nedeplasabili și deschiderea învățământului special pentru copiii cu handicap asociat și grav, precum și stabilirea unui sistem clar de identificare și recunoaștere a serviciilor educaționale care sunt oferite de alți furnizori de servicii decât cei din sistemul educațional;	ISJ Botoșani	Consiliul Județean Botoșani – DGASPC Școlile de artă și meserii Botoșani CJRAE Botoșani ISJ Botoșani ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	
	- înființarea/dezvoltarea programelor de instruire a cadrelor didactice privind metodele de lucru cu copilul / tânărul cu dizabilități/cerințe educaționale speciale;	ISJ Botoșani Casa Corpului Didactic Botoșani	CJRAE Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. programelor de instruire a cadrelor didactice 

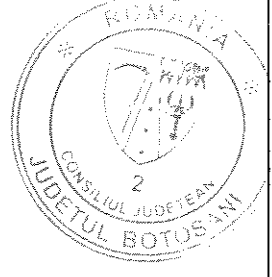
5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
5.1 Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă, precum și a activităților recreative și culturale	- identificarea bunelor practici privind organizarea și petrecerea timpului liber (organizarea și participarea la spectacole, organizarea de activități de cunoaștere a patrimoniului științific și cultural, excursii, tabere, dezvoltarea de hobby-uri, schimburi interculturale etc.) și promovarea acestora de către personalul din unitățile preșcolare și școlare, precum și în sistemul de protecție a copilului; -promovarea unor activități culturale în comunitate , gen Ziua Copilului, Ziua Pământului, Sărbătoarea primăverii, etc- la care să participe atât copii din familie cât și copii cu măsură de protecție de tip rezidențial respectiv de tip familial. -colaborarea DGASPC Botoșani cu Direcția Județeană pentru Tineret și Sport în scopul organizării unor tabere pentru copii (inclusiv copii cu dizabilități);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Clubul / Palatul Copiilor Școala Populară de Artă Instituții de cultură ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Bune practici și modele diseminate
		DGASPC Botoșani	Teatrul "Mihai Eminescu" Botoșani Teatrul pentru copii "Vasilache" Botoșani Instituții de cultură	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de activități organizate
		DGASPC Botoșani	Direcția Județeană pentru Tineret și Sport	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de tabere pentru copii (inclusiv copii cu dizabilități);
5.2. Eliminarea barierelor de tipul costului,	- crearea de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale	UAT-uri	ONG-uri	2019-2024	Nr. de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale

accesului și diferențelor culturale pentru asigurarea participării tuturor copiilor la joacă, recreere, sport și activități socio-culturale	etc., la nivelul tuturor comunităților locale;	ISJ Botoșani Instituții de cultură	Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	le nou înființate Nr. de copii care au acces la acestea
---	--	---------------------------------------	--	--

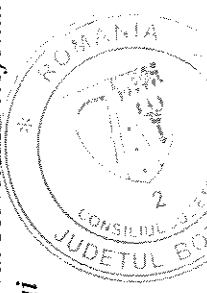
6. Monitorizarea drepturilor copilului

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
6. 1 Întărirea capacității instituționale a DGASPC în vederea îndeplinirii adecvate a obligațiilor ce îi revin, potrivit actelor normative interne și internaționale, în monitorizarea modului în care sunt promovate, respectate și implementate drepturile copilului	- analiza indicatorilor menționați în Planul Operațional în vederea identificării nevoii de studii /evaluări rapide pentru stabilirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a impactului Strategiei județene - realizarea de schimburi de experiență și promovarea modelelor de bune practici în domeniul protecției copilului în celelalte sectoare din sistemul asistenței sociale (educațional, medical);	DGASPC Botoșani	Toți partenerii menționați în Planul operațional județean (anexa la Strategie)	2019-2024 Bugete instituționale	Analiza cu studiile necesare
		DPC și DGASPC Botoșani ISJ Botoșani DSP Botoșani	ONG-uri Consiliile locale	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile	Numărul schimburilor de experiență și promovarea practicilor pozitive



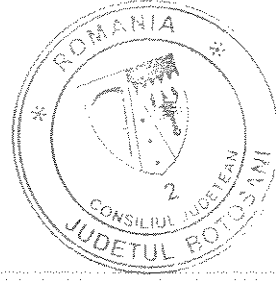
				Fonduri europene	
				2019-2024 Bugete instituționale	-Nr de proceduri create la nivelul SPAS-urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului,
6.2. Creșterea rolului serviciilor comunitare în intervenția primară și monitorizarea modului cum sunt respectate drepturile copilului	- crearea unei proceduri la nivelul SPAS-urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului, în vederea diminuării efectelor negative asupra dezvoltării acestora și prevenirii situațiilor de dificultate; - întărirea rolului Consiliului Comunitar consultativ în prevenirea situațiilor de risc pentru copii;	SPAS-uri DGASPC Botoșani	ONG-uri Unități școlare CCC-uri		

7. Asigurarea dreptului copilului la protecție împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională

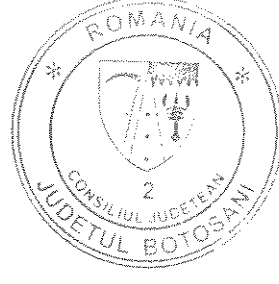
Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
7.1. Accesibilizarea mijloacelor de raportare a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație și alte forme de violență asupra copilului.	-derularea unor acțiuni de informare a populației și promovare a serviciului gratuit <i>Telefonul copilului</i> pentru semnalarea situațiilor de abuz asupra copilului, respectiv numărul unic județean 0231.983 și numărul unic european de urgență pentru copii 116111 - identificarea familiilor unde există risc de abuz asupra copiilor și realizarea unei intervenții multidisciplinare corespunzătoare;	DGASPC Botoșani Asociația Telefonul Copilului	Mass-media ONG-uri SPAS-uri ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de activități prin care s-a promovat serviciul <i>Telefonul copilului</i> 
		SPAS -uri DGASPC Botoșani	ONG-uri ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. familiilor unde există risc de abuz asupra copiilor Nr. de intervenții în situații de

			Inspectoratul de Poliție Județean Botoșani (IPJ)	onale	abuz
-diseminarea în rândul publicului larg a indicatorilor privind abuzul și neglijarea, precum și a celor care suspicionează o situație de exploatare, trafic și migrație ilegală a copiilor, în vederea facilitării raportărilor/semnalărilor și a identificării rapide a copiilor la risc pentru o intervenție timpurie	SPAS -uri DGASPC Botoșani	ONG-uri ISJ Botoșani Inspectoratul de Poliție Județean Botoșani (IPJ) Mass media Echipa intersectorială locală (EIL)	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de activități de diseminare	
-consilierea psiho-socială a părinților cu privire la modul de exercitare a drepturilor și responsabilităților parentale - în scopul respectării principiului interesului superior al copilului;	DGASPC Botoșani	SPAS -uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de părinți incluși în programe de consiliere	
-consilierea copiilor, în funcție de vârstă și de gradul lor de maturitate, privind drepturile fundamentale, serviciile de care pot beneficia în funcție de nevoile identificate și măsurile de protecție speciale prevăzute de lege;	DGASPC Botoșani	SPAS -uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de copii incluși în programe de consiliere	
-colaborarea cu serviciile publice de asistență socială / persoanele cu atribuții în domeniul asistenței sociale pe problematica protecției drepturilor copilului; intervenția în echipă în realizarea atribuțiilor prevăzute de lege;	DGASPC Botoșani	SPAS -uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr de asistenți sociali/persoane cu atribuții în asistența socială cu care DGASPC colaborează	

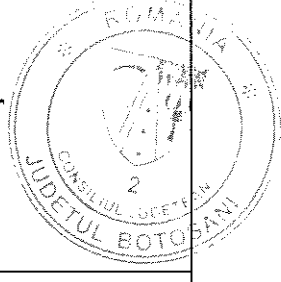
	-colaborarea cu alți furnizori de servicii cu atribuții în domeniu care inițiază campanii / programe / activități de informare în domeniul protecției copilului, conform protocoalelor/convențiilor de colaborare încheiate	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Unități școlare ONG-uri Asociații ale părinților	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de campanii / programe / activități de informare în domeniul protecției drepturilor copilului
7.2. Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor în special cu privire la problematica violenței asupra copilului, în vederea prevenirii tuturor formelor de abuz, neglijare, exploatare, trafic și migrație ilegală	- sensibilizarea opiniei publice prin debateri și informări precum și sprijinirea derulării programelor privind problematica maltratării copilului, în scopul prevenirii diverselor forme de abuz, neglijare și exploatare a copilului, inclusiv a traficului de copii și a migrației ilegale, în toate mediile cu care se află în relație copilul: familie, școală, instituții de protecție, locuri de detenție, locuri de muncă, comunitate;	UAT-uri DGASPC Botoșani ANITP – Centrul regional Suceava	IPJ Botoșani ISJ Botoșani CCC-uri ONG-uri Echipa Intersectorială Locală Botoșani (EIL) Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani (ITM)	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de programe de prevenire
	- realizarea unor programe/activități de educare a părinților în spiritul disciplinării pozitive a copilului și evitării violenței asupra acestuia;	DGASPC Botoșani	ISJ Botoșani ONG-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de programe/activități realizate Nr. de beneficiari



	- derularea unor campanii de informare în școli asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin copiilor în vederea conștientizării de către aceștia a riscurilor și mijloacelor de reacție urmare expunerii la diverse situații ce comportă un risc crescut de abuz, neglijare, exploatare, trafic, etc.	DGASPC Botoșani Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane (ANITP) – Centrul Regional Suceava	EIL Botoșani ISJ Botoșani IPJ Botoșani	2019-2024	Număr de campanii de informare Nr. de copii beneficiari
	- actualizarea și adaptarea procedurilor și instrumentelor de lucru specifice cazurilor de violență asupra copilului, în acord cu legislația specifică și noile forme de violență prin internet, mass-media etc.;	DGASPC Botoșani DPC	ONG-uri IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Procedura și instrumentele de lucru specifice situațiilor de violență asupra copilului
7.3. Creșterea eficienței serviciilor specializate de intervenție în cazurile de violență asupra copilului	- realizarea de activități (întâlniri, dezbateri, participarea la seminarii, conferințe, etc.) care să vizeze îmbunătățirea intervenției specializate în situațiile de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație ilegală și orice formă de violență asupra copilului	DGASPC Botoșani EIL Botoșani	IPJ Botoșani ISJ Botoșani ITM Botoșani ONG-uri SPAS-uri ANITP – Centrul Regional Suceava	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate
	- încheierea convențiilor de colaborare între instituțiile relevante de pe plan județean în vederea dezvoltării metodologiei – cadru pentru prevenirea și intervenția rapidă, în echipă multidisciplinară și în rețea în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic a copilului;	DGASPC Botoșani EIL Botoșani ANITP – Centrul Regional Suceava	IPJ Botoșani ISJ Botoșani ITM Botoșani ONG-uri	2014-2020 Bugete instituționale	Nr. de convenții de colaborare încheiate Obligațiile părților stabilite prin convenții

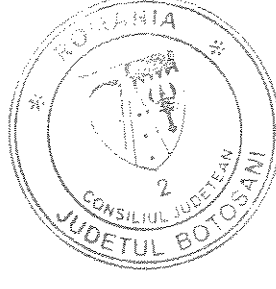


	lor acestora		DSP Botoșani	onale	Nr. de activități realizate cu agresorul
	- derularea unor activități si servicii specifice (informare, consiliere, orientare, etc.) pentru agresori;	DGASPC Botoșani SPAS-uri	DSP Botoșani IPJ Botoșani ONG-uri SPAS-uri Unitățile școlare	2019-2024 Bugete instituționale	
	-diminuarea/stoparea fenomenului de "bullying" prin derularea unor Campanii în școli, în comunitățile locale unde există risc crescut.	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani		2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de campanii/activități în școli
7.5 Conștientizarea copiilor privind importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a depune opinia, de a se asocia și participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural	-consilierea și informarea copiilor în funcție de vârstă și gradul de înțelegere al acestora cu privire la importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri Unitățile școlare	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de informări ale copiilor cu privire la importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații
	-desfășurarea unor activități de informare a copiilor/elevilor cu privire la prevenirea abuzurilor asupra copiilor.	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri Unitățile școlare	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de informări ale copiilor cu privire la prevenirea abuzurilor asupra copiilor
	-desfășurarea activităților prevăzute în protocoale de colaborare cu instituții în domeniu și implementarea mecanismului de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență, indiferent de locul de producere (familie, școală, comunitate, instituții).	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	SPAS-uri Unitățile școlare CJRAE Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de informări desfășurate conform protocoale de colaborare cu instituții în domeniu



8. Promovarea formării profesionale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
8.1. Dezvoltarea resursei umane din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului	-realizarea unui parteneriat cu furnizorii publici și privați în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în scopul desfășurării unor programe de formare profesională care să ofere o pregătire adecvată și sistemică, precum și familiarizarea cu drepturile copilului pentru toți profesioniștii care interacționează cu copiii sau iau decizii care îi privesc; -participarea la perfecționare și programe de formare continuă a tuturor specialiștilor din instituție; - identificarea, redactarea și depunerea cererilor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea resurselor umane prin formarea continuă a personalului de specialitate al Direcției ca solicitant eligibil în nume propriu sau ca partener al altor organizații; - realizarea unor schimburi de bune practici între servicii sociale cu parteneri publici sau privați din alte județe sau alte state.	DGASPC Botoșani	ONG-uri acreditate pentru formarea de personal Asociații profesionale (colegii profesionale) Alți finanțatori Furnizori publici și privați de servicii sociale	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Toți profesioniștii salariați care interacționează cu copii beneficiază de formare în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

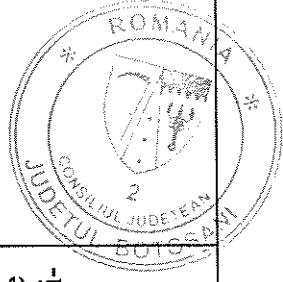


	- participarea specialiștilor care lucrează cu copii cu dizabilități la servicii la programe de formare profesională: terapia ABA, logopedie, limbaj mimico-gestual, PECS, TEACH, terapie senzorială				
--	--	--	--	--	--

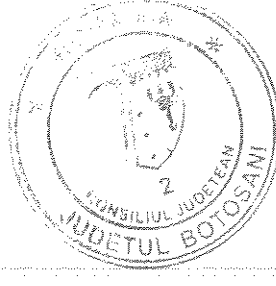
B.Subdomeniu de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

9. Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
9.1 Promovarea descentralizării serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie	- coordonarea metodică a activității de asistență socială din cadrul SPAS-urilor de către DGASPC și asigurarea suportului metodic (formare, informare, îndrumare, supervizare), în scopul creșterii calității serviciilor oferite de acestea; -sprijinirea comunităților locale pentru creșterea spiritului civic și activarea structurilor comunitare consultative în vederea implicării în activitățile de prevenire a separării copilului de familie; acordarea de suport tehnic din partea DGASPC pentru funcționarea structurilor comunitare consultative;	DGASPC Botoșani	APL-uri SPAS-uri CCC-uri ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Liste de prezenta/Minute ale întâlnirilor privind coordonarea SPAS de către DGASPC
		DGASPC Botoșani	APL-uri SPAS-uri CCC-uri Parohiile locale, Unități școlare, Posturile de poliție	2019-2024 Bugete instituționale	Metodologia de înființare, organizare și funcționare a structurilor comunitare consultative



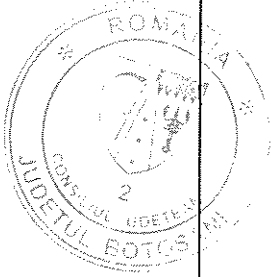
		locale, Cabinetele medicale individuale			
- sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezență activă în teren;	DGASPC Botoșani	APL-uri SPAS-uri ONG-uri		2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială beneficiază de formare și îndrumare
- sprijinirea autorităților locale pentru accesarea de fonduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii sociale în funcțiile de nevoile locale identificate (centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți și copii, servicii integrate, etc);	DGASPC Botoșani ONG-uri	APL-uri SPAS-uri CCC-uri		2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de proiecte depuse de autoritățile locale în vederea obținerii de fonduri pentru investiții în infrastructura socială Nr de servicii noi create
- promovarea și susținerea diversificării și înființării serviciilor integrate (sociale, medicale, educaționale) primare la nivelul comunităților locale (centre de consiliere și sprijin,	DGASPC Botoșani ONG-uri	APL-uri SPAS-uri CCC-uri		2019-2024 Bugete instituționale	Numărul serviciilor comunitare nou înființate Numărul de programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod



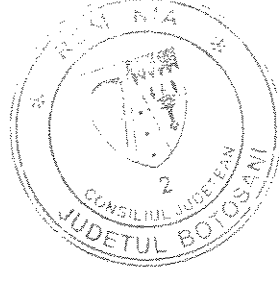
	centre de zi, centre after school etc.), în scopul reducerii ratei instituționalizării copiilor; de asemenea, dezvoltarea unor programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate (de exemplu situații de inundații sau alte calamități naturale); sprijinirea abordării multidisciplinare/integrate a cazurilor de copii și familiilor acestora aflate în risc social;			Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	izolat în comunitate
--	---	--	--	---	----------------------

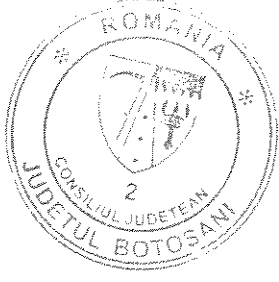
10. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
10.1 Extinderea parteneriatului public-privat și permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvernamentale	- realizarea unei baze permanente de comunicare a DGASPC Botoșani cu organizațiile neguvernamentale și alte organisme ale societății civile, în special asociații de copii și tineret;	DGASPC Botoșani	ONG-uri ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Includerea modalităților de comunicare permanentă cu organizațiile neguvernamentale în documentele interne ale instituției
	- colaborarea cu diverse ONG-uri și alți furnizori de servicii sociale în scopul stimulării atitudinii proactive din partea comunității și atragerii de sponsori și donatori pentru susținerea și stimularea copiilor din sistemul de protecție ori proveniți din medii sociale defavorizate și care obțin rezultate deosebite școlare, sportive, culturale, etc. (recompense, premii, rechizite, echipament sportiv, tabere,	DGASPC Botoșani	ONG-uri SPAS -uri ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de protocoale de colaborare Nr. de copii susținuți financiar și materiale

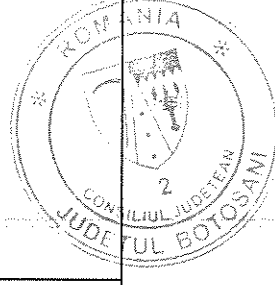


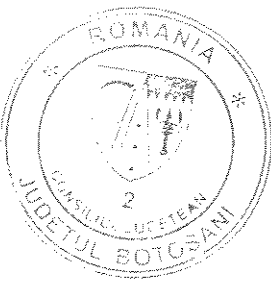
10.2 Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie	excursii, participarea la competiții/concursuri), precum și pentru finanțarea unor investiții pentru creșterea calității serviciilor destinate copiilor;	DGASPC Botoșani ANPDCA	ONG - uri	2019-2024 Bugete instituționale	Ordinele Ministrului Muncii din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului
	- colaborarea cu ANPDCA (implicarea în grupuri de lucru la nivel național) pentru finalizarea și aprobarea ghidurilor metodologice de implementare a aplicării standardelor minime obligatorii în domeniul protecției copilului, precum și a altor legi și metodologii de prevenire și intervenție în cazurile de copii aflați în situații de risc; -perfecționarea managementului de caz ca metodă de lucru în cazurile de copii aflați în situații de risc social; - promovarea dezinstituționalizării și creării de servicii de protecție de tip familial copiilor separați temporar de părinții lor, printr-un proces de închidere treptată a centrelor rezidențiale de tip vechi si crearea de structuri care să promoveze îngrijirea de tip familial (case de tip familial cu un nr maxim de 12 locuri/apartamente sociale);	DGASPC Botoșani ANPDCA	ONG-uri APL-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Închiderea tuturor centrelor de tip vechi/reorganizarea în unități de tip familial

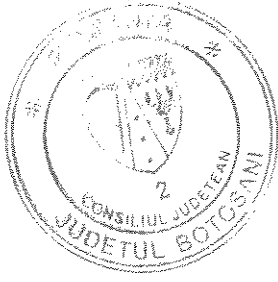


	- colaborarea cu instituțiile responsabile publice și private în vederea dezvoltării și aprobării unei proceduri unitare, de diagnosticare, evaluare, intervenție și monitorizare, care să fie folosită de toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială în instrumentarea cazurilor care privesc copii în situații de risc și familiile acestora;	DGASPC Botoșani SPAS-uri	ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Existența și folosirea de către asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială a unor proceduri și instrumente unitare
	- diversificarea, dezvoltarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-3 ani, copilul cu dizabilități, preluarea în regim de urgență, copii cu tulburări de comportament / de adaptare la un nou mediu sau copii cu anumite patologii rare, adolescenți/preadolescenți);	DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Date statistice: număr de asistenți maternali recrutați/formați, număr de copii plasați la acești asistenți maternali
	- dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, evaluare, formare continuă, orientare și monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire copiilor separați temporar de părinți; organizarea unor grupuri de suport cu asistenți maternali;	DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri SPAS-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Oferirea unor servicii de calitate copiilor plasați la un asistent maternal profesionist 
	- creșterea accesului copiilor cu măsuri	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-	Numărul copiilor cu măsură de

	ră de protecție în sistemul rezidențial, de asistență maternală respectiv plasament la rude la servicii medicale, educaționale, de suport, pentru petrecerea timpului liber și recreere;		Școala populară de artă Direcția de Tineret și Sport Botoșani Clubul Copiilor Instituții de cultură	2024 Bugetele instituționale	protecție care au primit suport pentru petrecerea timpului liber și recreere;
	- accesarea unor finanțări care să sprijine DGASPC în închiderea unităților rezidențiale de tip vechi (Centrul de plasament "Sf Nicolae" Trușești, Centrul de plasament "Dumbrava Minunată" Pomârla și Centrul de Plasament "Prietenia" Botoșani) și dezvoltarea unor alternative de tip familial (case de tip familial) care să respecte standardele în vigoare ; asigurarea investițiilor de infrastructură și dotare necesare funcționării la standarde de calitate a tuturor apartamentelor aflate în structura celor 3 complexuri de apartamente situate în municipiul Dorohoi și 1 complex de apartamente situat în municipiul Botoșani; de asemenea, asigurarea investițiilor de infrastructură și dotare necesare funcționării la standarde de calitate a tuturor caselor de tip familial din structura DGASPC;	DGASPC Botoșani	ANPDCA, MMFPSPV ONG-uri Potențiali finanțatori	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Unitățile rezidențiale corespund standardelor de calitate minime obligatorii

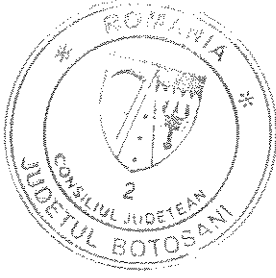


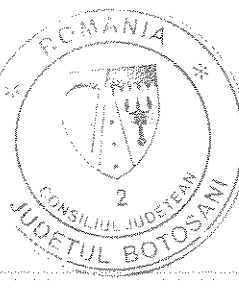
	- dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente IT în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale copiilor care beneficiază de o măsură de protecție în sistemul rezidențial; - licențierea tuturor serviciilor aflate în structura DGASPC – pentru care există standarde de calitate	DGASPC Botoșani	DGASPC ANPDCA, MMFPSPV Potențiali finanțatori ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Numărul de unități rezidențiale și de zi dotate cu echipamente și obiecte de mobilier. Toate serviciile rezidențiale furnizate de către DGASPC vor fi licențiate.
	- dezvoltarea, diversificarea și oferirea de servicii specializate (îngrijire, educare, petrecerea timpului liber, orientare în carieră) pentru o perioadă determinată copiilor separați temporar de părinți și pregătirea acestora pentru reintegrare familială/socio-profesională;	DGASPC Botoșani	ONG-uri AJOFM	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Copiii din sistemul de protecție a copilului beneficiază de servicii individualizate și adaptate nevoilor acestora 
	- inițierea de parteneriate cu ONG-uri acreditate ca furnizor de servicii sociale în vederea accesării fondurilor nerambursabile în scopul creșterii calității serviciilor acordate beneficiarilor, cât mai aproape de domiciliul acestora;	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Număr de parteneriate cu ONG-uri Număr de servicii noi dezvoltate
	-dezvoltarea unor programe de sprijin material (în colaborare cu ONG –uri	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024	Numărul de programe de sprijin material

10.3 Creșterea capacității instituției de a acorda servicii profesionale în scopul dezvoltării deprinderilor de viață independentă a copiilor/tinerilor	în domeniu) cu scopul sprijinirii familiei la reintegrarea copilului;			Bugete instituționale	
	-externalizarea/contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condiții de creșterea calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat.	DGASPC Botoșani	ONG-uri Furnizori publici și privați de servicii sociale	2019-2024 Bugete instituționale	Număr de contracte pentru externalizare/contractare de servicii sociale
	-dezvoltarea unor programe personalizate pentru copiii/tinerii aflați cu măsură de protecție specială în scopul dezvoltării capacităților de viață autonomă;	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de programe personalizate pentru copii/tinerii
	- crearea unor servicii care să contribuie la dezvoltarea unor deprinderi de viață autonomă a copiilor cu măsură de protecție (exemplu: Centru pentru deprinderi de viață independentă);	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	1 centru pentru deprinderi de viață independentă creat 
	- dezvoltarea unor servicii care să contribuie la orientarea profesională și vocațională a copiilor/tinerilor cu măsură de protecție, astfel încât pășirea sistemului de protecție a copilului	DGASPC Botoșani	ONG-uri AJOFM Angajatori Alți parteneri	2019-2024 Bugete instituționale	1 Centru de incluziune socială dezvoltat

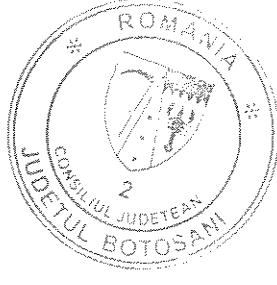
	lui să se realizeze în condiții optime (exemplu: Centru de incluziune socială);			Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	
--	---	--	--	---	--

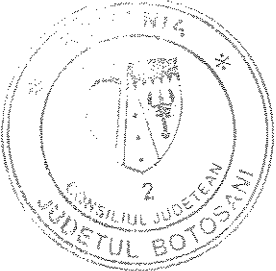
11. Protecția grupurilor vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu handicap, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție)

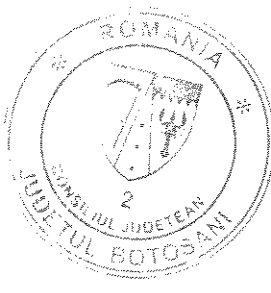
Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
11.1 Eradicarea fenomenului „copiii străzii” și asigurarea unor servicii de calitate copiilor identificați pe/în stradă .Crearea unui sistem de monitorizare și control	- evaluarea, în colaborare cu reprezentanții autorităților publice locale, a situațiilor copiilor identificați în/pe stradă în vederea identificării unor soluții, în interesul superior al acestora; - colaborarea cu autoritățile locale în vederea prevenirii fenomenului „copiii străzii”. - dezvoltarea de programe specifice lucrului cu grupul țintă „copiii străzii” și familiile acestora (identificare, evaluare, intervenție, monitorizare);	DGASPC Botoșani	ANPDCA ONG-uri SPAS-uri	2014-2020 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Intervenție specializată în situațiile de copii găsiți pe stradă/în stradă 
11.2 Prevenirea delin-	- crearea unei baze de date cu copiii străzii (copii identificați pe stradă/în stradă) în scopul monitorizării, evaluării și prevenirii recidivei;	DGASPC Botoșani SPAS-uri	IPJ Botoșani IJJ Botoșani Poliția Locală ONG-uri	2014-2020 Bugete instituționale	Existența unui sistem de control și monitorizare a fenomenului „copiii străzii,”
11.2 Prevenirea delin-	- înființarea (în funcție de nevoi) a	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024	Existența unor proceduri de

cvenței juvenile în rândul copiilor la risc, precum și a recidivei în cazul copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal.	unui serviciu de tip rezidențial pentru copiii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal în structura DGASPC, cu programe specifice de consiliere psiho-socială pentru copil (susținere, valorizare, educare, încurajare spre schimbarea comportamentelor și interiorizarea valorilor morale, socializare, creșterea empatiei și a respectului față de ceilalți, etc.) și familiile acestora (responsabilizare, înțelegerea normelor sociale și modalități de educare a copilului în spiritul acestora, mijloace de disciplinare pozitivă și supraveghere, nevoile de bază ale copilului și rolul familiei în dezvoltarea psiho - emoțională și comportamentală a copilului etc.) în scopul reintegrării socio-familiale și prevenirii recidivei;		SPAS-uri Serviciul de Probațiune Botoșani	Bugete instituționale	lucru eficiente pentru copiii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal și care au fost separați temporar de părinți Număr de copii care nu au mai săvârșit fapte penale urmare reintegrării
	- realizarea de activități de prevenire a delincvenței juvenile în colaborare cu alte instituții responsabile (informare, educare, consiliere, etc.)	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani SPAS-uri	IPJ Botoșani Serviciul de Probațiune Botoșani ONG-uri CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Număr de activități de prevenire a delincvenței juvenile
	-continuarea și dezvoltarea colaborării inter - instituționale cu privire la disciplinarea pozitivă a copilului și prevenirea delincvenței juvenile, în cadrul activităților de prevenire – informare – comunicare;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani SPAS-uri	IPJ Botoșani Serviciul de Probațiune Botoșani ONG-uri CCC-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de activități 

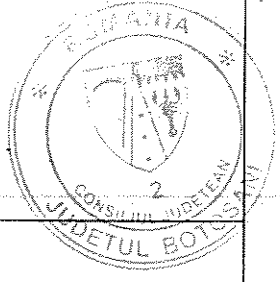
	- consiliere psiho - socială a părinților și copiilor privind prevederile Legii nr. 272/2004, inclusiv Cap. V “Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal” - consilierea psiho-socială a copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal cu accent pe motivarea acestora în vederea responsabilizării și autodiscipliniei, interiorizării valorilor morale legitimate social, reinserției sociale și prevenirii abandonului școlar - realizarea unui cadru favorabil audierii optime a minorului aflat în conflict cu legea	DGASPC Botoșani	Instanțele de judecată	Serviciul de Probațiune Botoșani IPJ Botoșani ONG-uri	2019-2024	Bugete instituționale	Numărul de consilieri
11.3 Conștientizarea copiilor privind importanța exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a fi asistați la audiere de către reprezentantul DGASPC	- elaborarea unor materiale informative pentru copii și părinți cu privire la riscurile delincvenței juvenile, drepturi și responsabilități parentale -însoțirea și asistarea copiilor la audiere în fața reprezentanților IPJ/Parchet	DGASPC Botoșani		IPJ Botoșani Instanțele de judecată	2019-2024	Bugete instituționale	Numărul de materiale elaborate și distribuite
11.4 Creșterea	-continuarea furnizării și	DGASPC Botoșani		Fundația SERA	2019-2024		Numărul de copii cu



calității serviciilor de îngrijire a copiilor cu handicap	îmbunătățirea constantă a serviciilor specifice pentru copii cu handicap din cele 6 case de tip familial Complexul de case de tip familial- „Sf. Mina,, Botoșani precum și a serviciilor specializate din cadrul Complexului de servicii comunitare pentru copilul aflat în dificultate „Sf. Spiridon,, Botoșani; -diversificarea serviciilor de recuperare oferite de Complexul de servicii ” Sf Spiridon” prin recrutarea de noi specialiști și înființarea de noi cabinete de specialitate: consiliere pentru părinți/apărători, interpret de limbaj mimico-gestual, terapii de comunicare alternative: PECS		Romania Fundația HHC Baia Mare ONG -uri	Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	dizabilități care beneficiază de serviciile celor două unități (rezidențiale și de zi)
	-înființarea de grupuri de suport moderate de facilitatori (psihologi, psihopedagogi, asistenți sociali, părinți ai copiilor cu dizabilități) pentru familiile copiilor cu dizabilități (pe categorii de dizabilități, pe vârste și dificultăți specifice).	DGASPC Botoșani	ONG -uri	2019-2024	Numărul de grupuri de suport pentru familiile copiilor cu dizabilități
	- desfășurarea de mese rotunde care au ca scop informarea părinților cu privire la aspecte legislative ce au în vedere copiii cu dizabilități (drepturi, facilități, demersuri pentru obținerea unor drepturi); - accesul părinților la cursuri destinate exclusiv lor construite pentru fiecare tip de dizabilitate în parte: dizabilități mentale,	DGASPC Botoșani	ONG –uri Asociații profesionale (colegii profesionale) DSP Botoșani Cabinete	2019-2024	 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene

	locomotorii, senzoriale, asociate, cursuri structurate pe module care să respecte etapele dezvoltării umane și să conțină aspecte teoretice și practice care să ajute părintele să îngrijească copilul în mod corespunzător, să îl susțină în demersul recuperator și să ia cele mai bune decizii împreună cu sau pentru acesta. - activități terapeutice individuale structurate pe domenii de dezvoltare (autonomie personală, motricitate, cognitiv, comunicare și limbaj și socializare); - consiliere psihologică individuală și de grup; - realizarea de schimburi de experiență cu ONG-uri și instituții abilitate, schimburi ce au ca scop îmbunătățirea tehnicii de lucru a specialiștilor implicați în procesul de recuperare a copiilor cu dizabilități;		medicale individuale Asociații ale părinților copiilor cu dizabilități		
	-dezvoltarea de servicii tip <i>echipe mobile</i> – care să acorde servicii de evaluare și recuperare pentru copii cu dizabilități din mediu rural, copii care nu pot accesa serviciile județene;	DGASPC Botoșani	DGASPC Botoșani ONG –uri partenere DSP Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri	Număr de echipe mobile funcționale Număr de copii cu dizabilități/nevoi speciale care pot beneficia de servicii de evaluare/recuperare acordate de către echipe mobile

11.5 Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului, precum și a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator și a celor aflați în evidențele serviciului de probațiune	- corelarea activităților desfășurate în cadrul serviciilor rezidențiale din sistemul de protecție specială a copilului cu cele realizate de autoritățile publice și instituțiile care au atribuții privind integrarea socio-profesională a tinerilor după părăsirea sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, în baza prevederilor strategiei din domeniu, inclusiv prin încheierea unor protocoale de colaborare; - dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, de tipul: - activități de consiliere vocațională și orientare profesională; - activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă; - activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării; - identificarea unei locuințe; - activități de formare profesională; - identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa	DGASPC Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani Penitenciarul Botoșani AJOFM Botoșani	DPC IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de protocoale de colaborare între instituții
	- dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, de tipul: - activități de consiliere vocațională și orientare profesională; - activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă; - activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării; - identificarea unei locuințe; - activități de formare profesională; - identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa	DGASPC Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani Penitenciarul Botoșani AJOFM Botoșani	ANPDCA ONG-uri ISJ Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de activități realizate în scopul facilitării (re)inserției socio-profesionale a tinerilor Nr. de tineri beneficiari de programe de sprijin Nr. de tineri (re)integrați socio-profesional

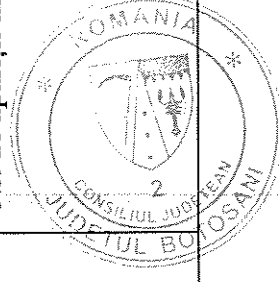


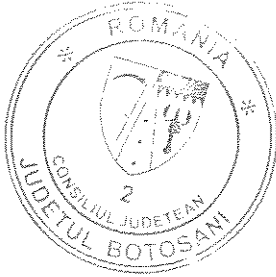
	locurilor de muncă; - medierea relațiilor cu angajatorul; - susținerea tinerilor pentru menținerea locului de muncă; - pregătirea și participarea tinerilor la simularea unor interviuri în vederea angajării.	DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de tineri care beneficiază de sprijin financiar
	- includerea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului în Programul de sprijin financiar realizat în parteneriat cu Fundația HHC România și alte ONG-uri, în scopul încurajării integrării și identificării mijloacelor de subzistență proprii și prevenirii marginalizării și excluderii sociale;	DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Numărul de tineri care beneficiază de sprijin financiar 1 Centru de tranziție pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului
	- identificarea fondurilor nerabursabile naționale/ internaționale necesare implementării măsurilor de sprijin a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului; - înființarea unui Centru de tranziție pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului în colaborare cu alți furnizori publici și privați de servicii sociale;	DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Numărul de tineri care vor lucra în unități de economie socială Număr unități de economie socială
	- accesarea unor linii de finanțare în colaborare cu ONG-uri sau alte organizații cu scopul dezvoltării unor unități de economie socială în care tinerii expuși marginalizării sociale să-și identifice un loc de muncă	DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	

II. COMPONENTA INCLUZIUNEA SOCIALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

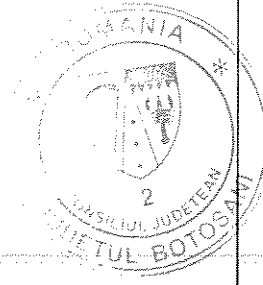
II.1 Asigurarea accesului, pe bază de egalitate cu ceilalți cetățeni, la toate resursele comunității - bunuri, servicii, inclusiv servicii publice ("societate deschisă")

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
1. Eliminarea barierelor fizice care limitează integrarea și participarea persoanelor cu dizabilități la viața socială	- informarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor, tutorilor, reprezentanților legali/convenționali cu privire la drepturile și facilitățile de care beneficiază în domeniul accesibilizării mediului fizic prin: materiale informative, mijloace mass-media, puncte de informare ("info-point") din instituțiile publice etc.;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale	Numărul de familii/persoane informate Nr. de apariții în mass-media a informațiilor privind drepturile persoanelor cu dizabilități
	- facilitarea accesului potențialilor beneficiari/reprezentanților legali/reprezentanților convenționali și/sau membrilor de familie la informații cu privire la scopul/funcțiile centrelor rezidențiale, oferta de servicii, condițiile de admitere, drepturile și obligațiile persoanelor beneficiare prin mediatizarea la nivelul comunității a materialelor informative (postări pe	DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de pliante, broșuri și alte materiale informative și promoționale distribuite Nr. de apariții în mass-media

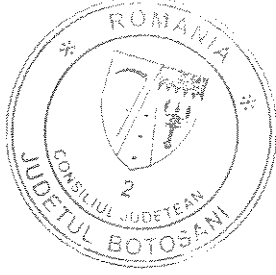


	site-urile centrelor sau, după caz, al furnizorului, filme și fotografii de informare sau publicitare, editare pliante, broșuri și alte materiale informative și promoționale, etc.);				
	- asigurarea de către autoritățile publice a unor modalități de comunicare și informare accesibile persoanelor cu dizabilități (ex: interpretare în limbaj mimico-gestual, transpunerea în formate accesibile a documentelor oficiale ale autorităților publice-inclusiv afișajul public : scriere Braille, înregistrări audio, versiuni simplificate, scriere cu caractere mari, pagini web accesibilizate, etc); standardizarea serviciului social de interpretariat în limbaj mimico-gestual în vederea facilitării implementării dispozițiilor locale - legat de acest aspect;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Botoșani Asociația Nevăzătorilor din România, filiala Botoșani	2019-2024 Bugete instituționale	Resursele alocate pentru facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la informare și comunicare Nr. de documente realizate în format accesibil persoanelor cu dizabilități 

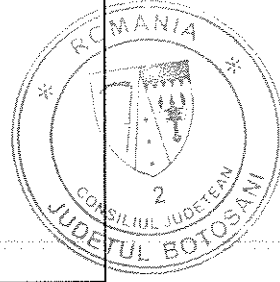
	- realizarea de campanii sociale privind informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la problematica integrării persoanelor cu dizabilități și drepturile acestora privind accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr. de campanii sociale realizate
	- asigurarea unor servicii/activități de consultanță și instruire pentru factorii implicați în accesibilizarea mediului fizic și informațional/comunicațional la nevoile persoanelor cu dizabilități (clădiri, transport, informații în limbaj accesibil persoanelor cu dificultăți senzoriale sau de învățare, etc.);	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr. de activități de consultanță și instruire pentru factorii implicați realizate
	- facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la utilizarea tehnologiilor asistive (sprijin în achiziționarea echipamentelor, instruire pentru utilizarea acestora, etc);	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr. de echipamente achiziționate/nr. persoane instruite pentru utilizarea acestora

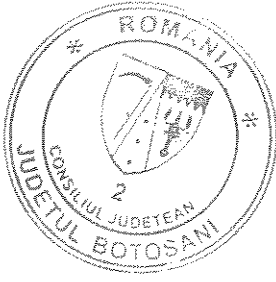


				europene	
	- implementarea unui pachet minim de servicii care să sprijine persoanele cu dizabilități și familiile/reprezentanții legali ai acestora în accesarea resurselor comunitare în scopul facilitării integrării sociale: informare, consiliere, mediere, acompaniere etc.;	DGASPC Botoșani AJPIS BOTOȘANI APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de persoane beneficiare de servicii de informare, consiliere, mediere, etc.
	- monitorizarea respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani AJPIS BOTOȘANI	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de activități de monitorizare a drepturilor persoanelor cu dizabilități



2. Promovarea valorilor și principiilor privitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la drepturile cetățenești ale persoanelor cu dizabilități, precum și la participarea activă a acestora la viața comunității	- alocarea de resurse adecvate nevoilor persoanelor cu dizabilități;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale	Resursele alocate pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități
	- eficientizarea procedurilor de obținere și/sau exercitare a drepturilor și facilităților prevăzute de legislația în vigoare;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugete instituționale	Procedurile de obținere și exercitare a drepturilor de către persoanele cu dizabilități
	- desfășurarea de campanii de conștientizare și/sau sensibilizare a opiniei publice în scopul combaterii stereotipurilor și prejudecăților asupra persoanelor cu dizabilități precum și în scopul creșterii respectului pentru diversitate și acceptarea persoanei cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale	Nr. de campanii de conștientizare/sensibilizare realizate

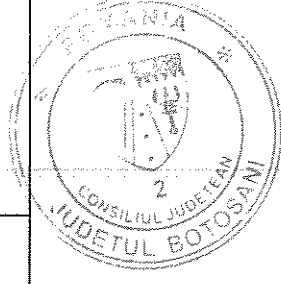


	- realizarea de întâlniri/dezbateri cu factorii locali în scopul creșterii implicării comunității la sprijinirea persoanelor cu dizabilități în procesul de incluziune și participare la viața socială;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de întâlniri cu factorii locali
	- implicarea efectivă a persoanelor cu dizabilități și/sau reprezentanții legali ai acestora la dezbateri și luări de decizii care îi privesc și care le influențează viața;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni/dezbateri la care au fost implicate persoane cu dizabilități/reprezentanți legali
	- dezvoltarea serviciilor de îngrijire la nivelul comunităților locale (servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu, unități rezidențiale de capacitate mică – locuințe protejate, servicii comunitare de suport, asistenți personali, asistenți personali profesioniști, cantine "pe roți" pentru persoane cu dizabilități, etc).	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr. de servicii de zi, unități de îngrijire la domiciliu etc create 

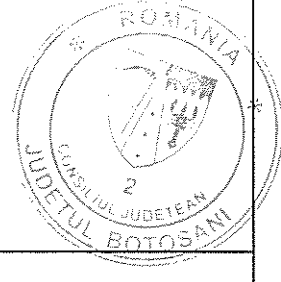
	- înființarea la nivelul autorităților publice locale a unui sistem de teleasistență pentru persoane cu dizabilități.	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugete instituționale Surse de finanțare nerabursabile Fonduri europene	Nr. sistemelor înființate Nr. de persoane care beneficiază de sistemul de teleasistență
--	---	--	--	--	--

II.2 Exercițarea deplină a drepturilor de cetățeni ai României și respectiv ai Uniunii Europene de către persoanele cu dizabilități

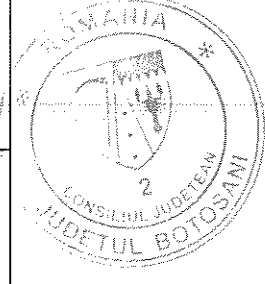
2.1 Creșterea nivelului de educație privind drepturile civile și modalitățile de exercitare ale acestora de către persoanele cu dizabilități și/sau reprezentanții legali ai acestora	- realizarea unei proceduri privind circuitul informațional unitar și eficient care să servească interesului persoanei cu dizabilități; asigurarea infrastructurii de tehnologie a informației și de resurse umane necesare pentru a susține circuitul informațional în condiții de confidențialitate a datelor;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugete instituționale	Existența unei proceduri unitare privind accesul și utilizarea informațiilor privitoare la persoanele cu dizabilități; Existența unor resurse umane și tehnologice care utilizează circuitul informațional
---	--	----------------------------	---	------------------------------------	---



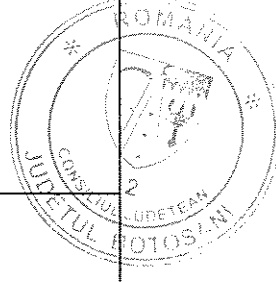
	- crearea unei structuri de informare și consiliere psiho-socială și juridică, atât pentru persoanele cu dizabilități cât și pentru membrii familiilor acestora sau a reprezentanților legali/convenționali;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de centre de informare și consiliere Nr. de persoane care beneficiază de informare și consiliere
	- dezvoltarea de programe psiho-sociale specifice, care să susțină efectiv persoana cu dizabilități și/sau reprezentanții legali/convenționali ai acestora în exercitarea drepturilor, prin creșterea autonomiei personale, a demnității și securității fizice și emoționale, a inițiativei, responsabilității și a capacității proprii de decizie;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri APL -uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de programe specifice realizate cu și pentru persoanele cu dizabilități/reprezentanții legali Nr. de beneficiari ai programelor specifice
	- încurajarea implicării active a persoanelor cu dizabilități în proiecte și acțiuni, ori asocierii în diverse organizații care să susțină drepturile acestora și egalitatea de șanse, precum și să promoveze principiul de reformare a societății prin accesibilizarea resurselor în acord cu nevoile acestei categorii de persoane;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități implicate în proiecte/asociate în diverse structuri organizaționale



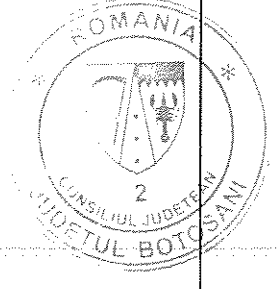
2.2 Consolidarea parteneriatului local și implicarea comunității în scopul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități	- crearea de parteneriate cu instituții publice și private, cu furnizori publici și privați de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acorduri de parteneriat încheiate cu instituții publice și private Nr. de protocoale de colaborare încheiate de DGASPC în interesul persoanelor cu dizabilități
	- consolidarea colaborării dintre DGASPC Botoșani și persoanele juridice, publice sau private, instituțiile de cult recunoscute de lege în vederea elaborării și implementării de proiecte care au ca obiectiv dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități;	DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Protopopiatul Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de proiecte elaborate și implementate
	- promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat;	DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de voluntari implicați în problematica persoanele cu dizabilități;



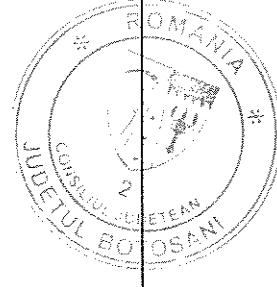
	- organizarea, în colaborare/ în parteneriat cu ONG-urile cu activitate în domeniu și cu asociațiile profesionale, de activități cultural-sportive și de petrecere a timpului liber pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de activități organizate pentru persoanele cu dizabilități
	- implicarea persoanelor cu dizabilități în proiecte ale diversilor furnizori publici și privați de servicii sociale inclusiv prin activități de voluntariat;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități voluntare în diverse proiecte ale ONG-urilor partenere
	- diversificarea surselor financiare prin organizarea, în parteneriat cu ONG-urile, a unor campanii de colectare de fonduri (acțiuni culturale, expoziții cu vânzare etc.), în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de campanii de strângere de fonduri realizate în parteneriat cu ONG-urile



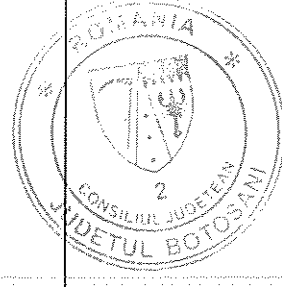
	- accesarea de fonduri în vederea creării de unități de economie socială în colaborare cu alți furnizori de servicii sociale sau instituții publice sau private;	DGASPC Botoșani APL -uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de unități de economie socială
	- consolidarea colaborării cu instituții publice și private în scopul identificării unor locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități	DGASPC Botoșani Agentia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani APL -uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități angajate
	- activarea Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap din județul Botoșani – structură fără personalitate juridică, cu rol consultativ, organizată în baza Legii 448/2006, care funcționează pe lângă DGASPC;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean Botoșani IPJ Botoșani APIIS Botoșani DSP Botoșani CAS Botoșani Casa Județeană de Pensii AJOFM Botoșani Asociația Nevăzătorilor-Filia Botoșani Asociația Națională	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de sedinte/intruniri ale Comitetului de analiză a problemelor persoanelor cu handicap din județul Botoșani



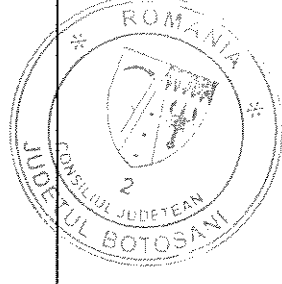
2.3. Prevenirea separării și promovarea dreptului persoanelor cu dizabilități la o viață independentă, privată și de familie	- crearea unui sistem integrat de servicii de sprijin pentru persoanele cu dizabilități și familiile acestora, care să se bazeze pe comunitate și să răspundă nevoilor corelate ale acestora prin accesibilizarea resurselor obișnuite ale comunității: facilități, servicii și produse privind locuința, sănătate și recuperare, cultură, educație și formare profesională, integrare socio-profesională, etc., în scopul prevenirii instituționalizării și menținerii în familie și comunitate;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale AJPIS Botoșani DGASPC Botoșani APL -uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii integrate pentru persoanele adulte dezvoltate la nivel comunitar
--	--	---	---	---	---



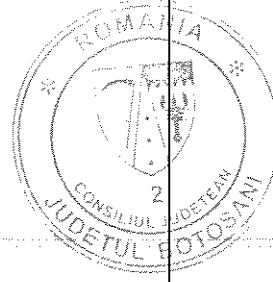
	- înființarea/extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor de zi care permit menținerea persoanei cu dizabilități în mediul propriu de viață, în familie și comunitate; dezvoltarea de servicii de sprijin pentru familiile persoanelor cu dizabilități (centre de resurse, programe de formare, grupuri de suport, echipe mobile de intervenție și recuperare la domiciliu, etc);	DGASPC Botoșani APL -uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Serviciul de îngrijire la domiciliu/serviciul de zi Nr. de persoane cu dizabilități care beneficiază de servicii de îngrijire la domiciliu
	- extinderea serviciilor de asistență personală (asistent personal, asistent personal profesionist) și dezvoltarea de noi tipuri de servicii de asistență personală pentru viață independentă, precum și facilitarea accesului persoanei cu dizabilități la aceste tipuri de servicii;	DGASPC Botoșani APL -uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Serviciul asistenți personali profesioniști funcțional Nr. de beneficiari de servicii de asistență personală



	- sprijinirea funcționării la nivel local a structurilor comunitare consultative cu atribuții în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, în scopul prevenirii separării;	DGASPC Botoșani APL -uri	ONG -uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de structuri comunitare consultative pe problemele persoanelor cu dizabilități create la nivelul autorităților locale
	- realizarea unei proceduri de prevenire, identificare, evaluare și monitorizare a cazurilor de ascundere, abandonare, neglijare și segregare a persoanelor adulte și a copiilor cu dizabilități;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale AJPIS Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG -uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unor proceduri specifice de prevenire, identificare și monitorizare a cazurilor de persoane adulte/copii cu dizabilități aflați în situații de risc
	- dezvoltarea la nivel local de servicii alternative de sprijin pentru copii cu dizabilități și familiile acestora, în scopul asigurării recuperării, reabilitării, educației și integrării socio-profesionale, astfel încât să se prevină separarea din cauza lipsei infrastructurii care să răspundă nevoilor speciale ale acestei categorii de copii;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii integrate pentru copii cu dizabilități dezvoltate la nivel comunitar



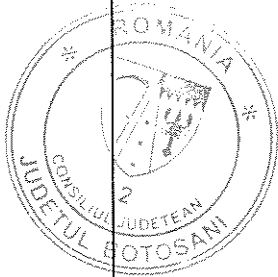
	- implicarea familiei și responsabilizarea acestora cu privire la nevoile de îngrijire, reabilitare și integrarea socială ale persoanelor cu dizabilități în scopul menținerii acestora în cadrul sistemului familial;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de cazuri de persoane cu dizabilități (adulți și copii) pentru care s-a prevenit instituționalizarea
	- asigurarea măsurilor privind confidențialitatea datelor referitoare la viața intimă și privată a persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) AJPIS Botoșani ONG-uri Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unei proceduri unitare în condiții de confidențialitate a informațiilor referitoare la persoanele cu dizabilități
	- acordarea de sprijin metodologic SPAS – urilor/DAS-urilor în accesarea de fonduri pentru proiecte ce vizează problematica persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de proiecte scrise/implementate de autoritățile locale în interesul persoanelor cu dizabilități



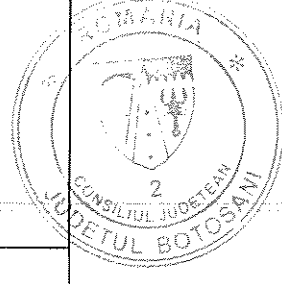
	- susținerea financiară a persoanelor cu dizabilități prin acordarea de beneficii sociale în acord cu nevoile acestora și legislația în domeniu.	Ministerul Muncii și Justiției Sociale AJPIS Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de beneficiari, persoane cu dizabilități (adulți și copii), care beneficiază de prestații sociale
--	--	--	--	--------------------------------------	---

II.3 Asigurarea și promovarea condițiilor pentru deplina exercitare a drepturilor și libertăților cetățenești de către persoanele cu dizabilități, în condiții de nediscriminare în raport cu ceilalți membri ai societății

3.1. Asigurarea respectării principiului nondiscriminării și egalității de șanse pentru toți cetățenii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități	- realizarea de campanii de informare și sensibilizare a populației privind interzicerea abuzului, torturii și a relor tratamente asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți);	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de campanii de informare/sensibilizare
--	---	----------------------------	--	--------------------------------------	--

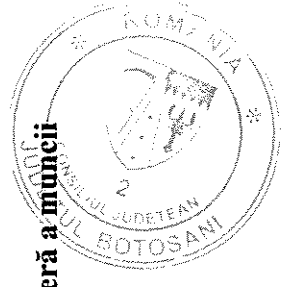


	- realizarea unor proceduri specifice de prevenire, intervenție (identificare, semnalare, soluționare) și monitorizare a cazurilor supuse riscului de tratament degradant sau de violență asupra persoanelor cu dizabilități (copii și adulți)	Ministerul Muncii și Justiției Sociale AJPIS Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri ONG-uri Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unor proceduri specifice de prevenire, intervenție și monitorizare a cazurilor la risc sau de violență asupra persoanelor cu dizabilități
	- acordarea unei atenții deosebite cazurilor de violență asupra femeilor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani AJPIS Botoșani IPJ Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. cazurilor de violență asupra femeilor cu dizabilități

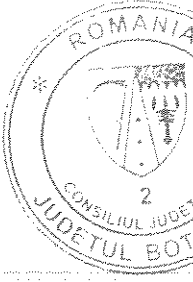


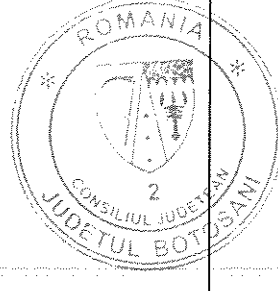
	- organizarea de întâlniri/dezbateri cu reprezentanții instituțiilor/ personalul de specialitate care intră în contact cu persoanele cu dizabilități (adulți și copii), asociații ale beneficiarilor și a părinților copiilor cu dizabilități în scopul prevenirii situațiilor de discriminare și violență asupra acestora;	DGASPC Botoșani AJPIS Botoșani APL-uri	ONG-uri CCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) IPJ Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de întâlniri/dezbateri cu reprezentanți ai instituțiilor/personalul de specialitate
	- monitorizarea respectării dreptului persoanelor cu dizabilități la egalitate de șanse.	DGASPC Botoșani AJPIS Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni realizate de Inspecția Socială în vederea verificării modului de respectare a dreptului la egalitate de șanse ale persoanelor cu dizabilități

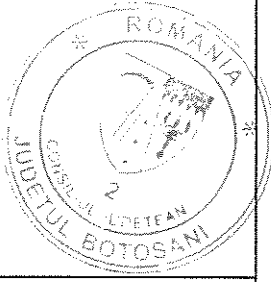
II.4 Asigurarea accesului la muncă a unui număr cât mai mare de persoane cu dizabilități, în special pe piața liberă a muncii



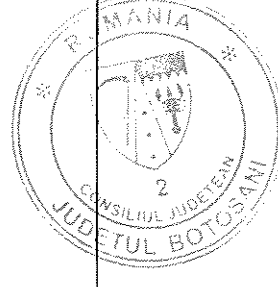
4.1. Asigurarea tranziției de la protecția pasivă la protecția activă a persoanelor adulte cu dizabilități prin stimularea angajării acestora pe piața muncii	- realizarea și implementarea unor proceduri privind prevenirea discriminării în selecția, angajarea, menținerea și promovarea în muncă a persoanelor cu dizabilități și monitorizarea respectării măsurilor de protecția muncii, interzicerea muncii copiilor și protecția tinerilor la locul de muncă, interzicerea sclaviei și a muncii forțate; organizarea de întâlniri cu angajatori/potențial angajatori;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județenă pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri ITM Botoșani Mass-media	2019-2024	Existența unor proceduri pentru susținerea angajării persoanelor cu dizabilități apte de muncă
	- susținerea persoanelor cu dizabilități apte de muncă pentru integrare socio-profesională, prin activități specifice de sprijin pentru angajare, promovare și menținerea locului de muncă în condiții de echitate socială: servicii de recuperare și menținere a sănătății, evaluare a capacității și aptitudinilor de muncă, consiliere și orientare profesională, sprijin pentru calificare/recalificare, sprijin pentru găsirea și menținerea locului de muncă (angajare asistată), transport adaptat la /de la locul de muncă etc. și adaptarea locului de muncă - „reasonable accommodation.”;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județenă pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de activități specifice de sprijinire a persoanelor cu dizabilități apte de muncă în căutarea și menținerea unui loc de muncă Nr. de persoane cu dizabilități care vor beneficia de locuri de muncă adaptate



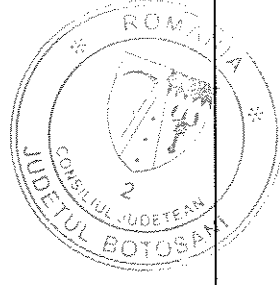


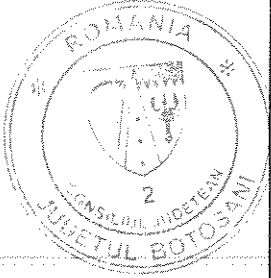
	- sprijinirea pentru angajarea pe piața liberă a muncii a persoanelor cu dizabilități prin măsuri de „muncă asistată”; evaluarea capacității și aptitudinilor de muncă;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri CCC-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de beneficiari ai activităților specifice
	- consilierea tinerilor antreprenori din rândul persoanelor cu dizabilități pentru a demara afaceri în sectoarele secundar și terțiar în mediul rural, folosind forța de muncă din rândul persoanelor dezavantajate social;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de tineri antreprenori consiliați Nr. de afaceri derulate de antreprenori - persoane cu dizabilități
	- sprijin pentru calificare/recalificare, prin participarea la cursuri.	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de beneficiari cu dizabilități care au beneficiat de cursuri de calificare/recalificare
4.2. Diversificarea serviciilor de sprijin în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități	- crearea – la nivel județean – a unui centru de resurse pentru persoanele cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și pentru angajatori;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. centrelor de resurse pentru persoanele cu dizabilități create 

	- crearea unor grupuri de suport pentru persoanele cu dizabilități în scopul creșterii încrederii în capacitățile proprii precum și a șanselor de integrare socială și profesională;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de grupuri de suport pentru persoanele cu dizabilități create Nr. de participanți la grupurile de suport
	- organizarea de întâlniri cu posibili angajatori pentru stimularea și sprijinirea lor în a angaja personal din rândul persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	Angajatori publici și/sau privați Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de angajatori beneficiari de servicii de informare, îndrumare, consiliere
	- acordarea sprijinului pentru înființarea de „întreprinderi sociale”, ca structuri de tranziție la economia de piață;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Direcția Muncii Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de întreprinderi sociale create

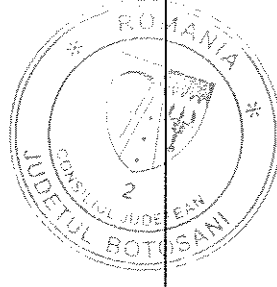


	-dotarea centrelor rezidențiale cu infrastructura necesară unei terapii ocupaționale adecvate în vederea formării/dezvoltării abilităților și deprinderilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. centrelor rezidențiale care beneficiază de infrastructura necesară unei terapii ocupaționale adecvate
	- încurajarea creării de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii (prin derularea de activități competitive cu cele existente, eficientizarea calificării la locul de muncă etc.);	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de locuri de muncă protejate create
	- sprijinirea proiectelor ce au ca obiectiv angajarea persoanelor cu dizabilități, „adaptarea rezonabilă” la locul de muncă, etc.;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de proiecte inițiate/implementate de instituții publice și private în scopul facilitării angajării persoanelor cu dizabilități

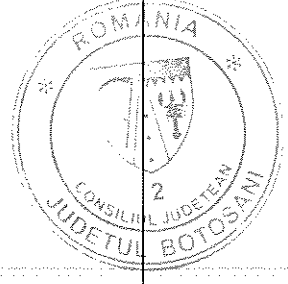


	- dezvoltarea unui dialog/parteneriat social între toți factorii implicați în domeniul ocupării forței de muncă – instituții de educație și formare profesională, instituții de asistență socială, O.N.G.-uri, angajatorii din sectorul public și/sau privat, etc. în scopul creșterii șanselor persoanelor cu dizabilități în accesarea unui loc de muncă și integrarea pe piața muncii;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ISJ Botoșani Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Convențiile de parteneriat cu diverse instituții din domeniul ocupării forței de muncă
	- crearea unor mecanisme de monitorizare a impactului măsurilor sociale în favoarea încadrării în muncă a persoanelor cu dizabilități;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unui mecanism de monitorizare a impactului asupra persoanelor cu dizabilități a măsurilor privind facilitarea integrării socio-profesionale
	- încurajarea creării unui atelier protejat, la nivelul D.G.A.S.P.C. Botoșani, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii;	Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. persoanelor cu dizabilități care beneficiază de serviciile atelierului protejat 

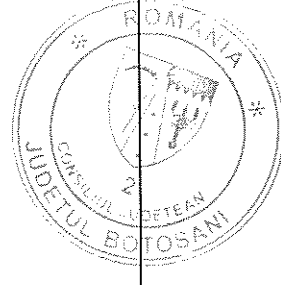
	- creșterea capacității Centrului de Incluziune Socială prin dezvoltarea de noi programe, angajarea de specialiști și profesionalizarea acestora precum și crearea unor practici de mediere și suport pe piața muncii pentru tinerii cu dizabilități.	Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. tinerilor care au beneficiat de mediere și suport
4.3. Facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele cu dizabilități	- crearea unei baze de date cu persoanele cu dizabilități apte de muncă;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de persoane cu dizabilități apte de muncă înscrise în baza de date
	- identificarea abilităților și competențelor persoanelor cu dizabilități utilizând instrumente specifice (testul CASPER) și orientarea în carieră în acord cu acestea;	DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială (DAS)	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de persoane cu dizabilități evaluate utilizând instrumente specifice (CASPER)



- încurajarea accesării programelor de formare continuă a adulților de către persoanele adulte cu dizabilități;	Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de persoane cu dizabilități care vor accesa programe de formare profesională continuă
	DGASPC Botoșani APL-uri	Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de protocoale de colaborare încheiate cu mass-media
	- organizarea de acțiuni de promovare a aptitudinilor speciale și a talentelor persoanelor cu dizabilități („Ziua internațională a persoanelor cu dizabilități”, Târguri specifice, expoziții, spectacole, etc);	DGASPC Botoșani APL-uri	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale	Nr. de acțiuni de promovare a talentelor și aptitudinilor persoanelor cu dizabilități

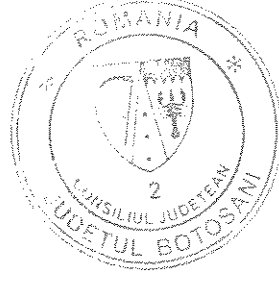


	- eficientizarea modalităților de evaluare complexă a persoanelor cu dizabilități și implementarea unui sistem complex de evaluare cu accent pe identificarea potențialului de integrare socio-profesională;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Evaluarea complexă a persoanelor cu dizabilități urmărește identificarea potențialului pentru integrare socio-profesională Nr. de proceduri eficientizate
	- participarea persoanelor cu dizabilități la <i>Bursa locurilor de muncă</i>	Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. persoanelor cu dizabilități care au participat la Bursa locurilor de muncă
4.4. Dezvoltarea "întreprinderilor sociale", precum și a oricărei forme de angajare protejată (unități protejate, locuri de muncă protejate), ca structuri de sprijin în tranziția persoanelor cu dizabilități către piața	- crearea/dezvoltarea la nivelul județului de "întreprinderi sociale" (unități de economie socială), ca structuri de tranziție la economia de piață, valorificând oportunitățile de finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de întreprinderi sociale create/dezvoltate

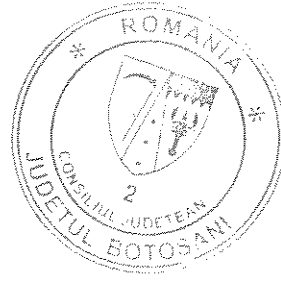


liberă a muncii	- accesarea fondurilor structurale pentru asigurarea de locuri de muncă protejate, în măsură să pregătească tranziția persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a muncii (prin derularea unor activități competitive cu cele de pe piața liberă a muncii, eficientizarea calificării la locul de muncă, etc);	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Valoarea fondurilor structurale accesate pentru asigurarea de locuri de muncă protejate
	- dezvoltarea proiectelor ce au ca obiectiv calificarea / recalificarea și angajarea persoanelor cu dizabilități, "adaptarea rezonabilă" la locul de muncă, cu finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare.	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituțiilor ale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de proiecte cu finanțare din Fondul Social European sau alte surse de finanțare.

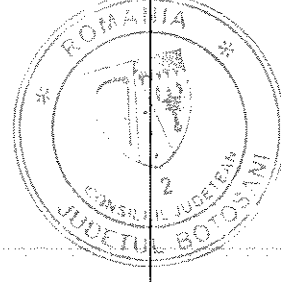
II.5 Promovarea educației incluzive și a educației permanente pentru persoanele cu dizabilități



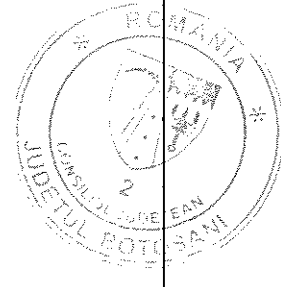
5.1. Facilitarea accesului la educație și formare profesională pentru persoanele cu dizabilități, în toate formele și nivelele de învățământ școlar și profesional	- implementarea unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității și evaluarea complexă a copilului cu dizabilități;	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unui sistem integrat de depistare precoce a dizabilității
	- identificarea timpurie a nevoilor educaționale speciale în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;	CJRAE Botoșani ISJ Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unui sistem de identificare timpurie a nevoilor de învățare a persoanelor cu dizabilități
	- susținerea unor programe privind asigurarea fără discriminare a accesului persoanelor cu dizabilități la învățământul incluziv primar și secundar, gratuit, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc, la învățământ superior, formare profesională, educație pentru adulți și formare continuă, fără discriminare și în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de programe de susținere a accesului la educație și formare profesională pentru persoanele cu dizabilități



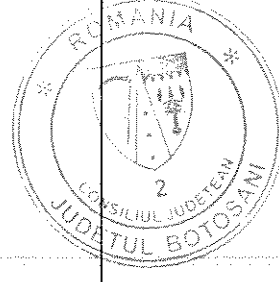
	- crearea infrastructurii privind accesul copiilor la educație, formare profesională, activități recreative și alte activități care să permită integrarea socială a acestora și dezvoltarea personalității lor;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Dezvoltarea infrastructurii privind accesul fără discriminare a copiilor la educație și formare profesională în comunitate
	- respectarea dreptului persoanei cu dizabilități de a alege și o altă formă de educație (școala specială, învățământ la distanță, învățământ la domiciliu, etc.) în situațiile în care cerințele sale de învățare nu pot fi rezolvate cu expertiza și măsurile de sprijin complementar din școala de masă;	ISJ Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Accesibilizarea mijloacelor de informare a persoanelor cu dizabilități cu privire la oferta educațională și de formare profesională
	- informarea persoanelor cu dizabilități, prin mijloace accesibile, cu privire la oferta de educație și formare profesională, a învățământului de masă și special, disponibilă în comunitate;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. pe persoane care au fost informate/consiliate cu privire la oferta de educație și formare profesională



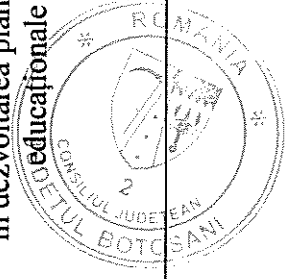
	- formarea profesioniștilor în domenii de strictă specializare pentru lucrul cu persoanele cu dizabilități: autism, maladia L. Down, logopedie, demutizare, scriere Braille, limbajul semnelor, boala Parkinson, etc.	Ministerul Educației Naționale Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de profesioniști formați pentru lucrul cu persoanele cu dizabilități (adulți și copii)
5.2. Îmbunătățirea sistemului de învățământ în acord cu nevoile de învățare și formare a persoanelor cu dizabilități	- accesibilizarea învățământului de masă la toate nivelurile prin: a) adaptarea mediului fizic construit (inclusiv toalete) și transport; b) adaptarea mijloacelor și metodelor didactice (ex. limbajul semnelor, limbaj mimico – gestual, curriculum școlar flexibil, mijloace de instruire/învățare - scrierea Braille, texte mărite ori simplificate, site-uri web ș.a., tehnologii electronice asistive de instruire/învățare); c) asigurarea serviciilor de sprijin individualizat pentru educația incluzivă și viață independentă;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)	DGASPC Botoșani ONG-uri APL-uri Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Botoșani Asociația Nevăzătorilor din România, filiala Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de unități școlare care vor accesibiliza învățământul de masă la toate nivelele Nr. de unități școlare care vor fi dotate cu materiale destinate facilitării învățării de către elevii/cursanții cu probleme de învățare



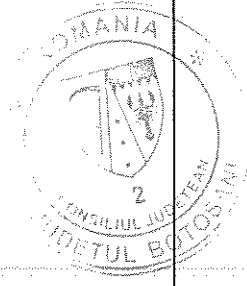
	- identificarea numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau CES școlarizați în învățământul de masă, cât și a celor care au vârsta corespunzătoare dar nu mai frecventează școala	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Crearea unei baze de date cu numărului și profilului copiilor cu dizabilități și/sau CES
	- dezvoltarea bazei materiale din școli pentru desfășurarea unor activități de reabilitare/abilitare (recuperare) a elevilor/cursanților cu probleme de învățare (cabinete de kinetoterapie, logopedie, educație senzorială);	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE) APL-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de cabinete deschise/dotate cu echipament corespunzător pentru desfășurarea unor activități de reabilitare/abilitare (recuperare) a elevilor/cursanților cu probleme de învățare



	- îmbunătățirea permanentă a sistemului de evaluare/reevaluare a capacităților de învățare a persoanelor cu dizabilități, copii și adulți, pentru identificarea cât mai timpurie a cerințelor educaționale speciale ale acestora, în vederea asigurării unor măsuri de sprijin flexibile, educație/formare, conforme cu nivelul de dezvoltare al aptitudinilor și deprinderilor de învățare;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE) DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unui sistem de identificare timpurie a nevoilor de învățare a persoanelor cu dizabilități
	- planificarea și monitorizarea măsurilor de sprijin educațional în vederea actualizării continue a acestora, în funcție de progresul școlar și în perspectiva ocupării unui loc de muncă a măsurilor de sprijin pentru educație/formare;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Botoșani (CJRAE)	DGASPC Botoșani ONG-uri APL-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Măsurile de sprijin educațional pentru persoanele cu dizabilități corespund nevoilor existente pe piața muncii
	- implicarea elevilor/cursanților cu dizabilități, a părinților/tutorilor/reprezentanților legali ca parteneri activi în proiectarea, realizarea și monitorizarea planurilor individualizate de sprijin pentru educație/formare profesională a elevilor;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de elevi/cursanți/reprezentanți legali implicați în dezvoltarea planurilor educaționale



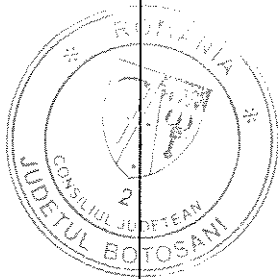
		Botoșani (CJRAE)			
	- pregătirea și perfecționarea continuă a personalului didactic pentru satisfacerea cerințelor învățământului incluziv (cunoașterea problematicei dizabilității și utilizarea modalităților, mijloacelor și formateelor augmentative și alternative adecvate de comunicare, a tehnicilor și materialelor educaționale potrivite pentru susținerea persoanelor cu dizabilități).	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională	ONG-uri APL-uri	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de cadre didactice care vor beneficia de programe de pregătire și formare în domeniul învățământului incluziv
5.3 Asigurarea unor condiții optime de tranziție de la școală la viața activă pentru copiii/tinerii cu dizabilități	- dezvoltarea și eficientizarea serviciilor de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/persoanelor adulte cu dizabilități;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de centre de consiliere, orientare școlară și profesională a copiilor/persoanelor adulte cu dizabilități;
	- extinderea programelor specifice în centrele de zi pentru copii cu dizabilități și pentru grupă de vârstă mai mare de 14 ani;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. centrelor de zi care oferă servicii și pentru grupa de vârstă mai mare de 14 ani



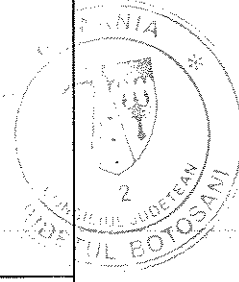
	- promovarea unui dialog/parteneriat instituțional între factorii implicați în procesul de formare profesională și factorii / instituțiile implicate în plasarea/angajarea forței de muncă (ISJ, CJRAE, autorități locale, ONG uri, angajatori) în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a forței de muncă.	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de parteneriate încheiate în vederea creșterii șanselor de încadrare a persoanelor cu dizabilități pe piața liberă a forței de muncă.
--	--	---	---	--	---

II.6 Promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități prin măsuri de protecție socială.

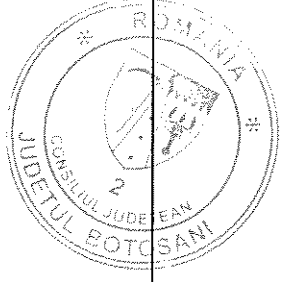
6.1. Continuarea reformei instituționale și administrative a centrelor de tip rezidențial pentru persoane adulte cu handicap, aflate în subordinea DGASPC Botoșani în vederea acordării serviciilor în acord cu standardele	- dezvoltarea alternativelor la instituționalizarea de tip clasic prin crearea de servicii noi valorificând oportunități de finanțare prin fonduri structurale / programe de interes național/alte finanțări: locuințe protejate, centre de zi, centre de respiro, etc	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr de locuințe protejate, centre de zi, centre de respiro, etc deschise
---	--	--	--	---	---



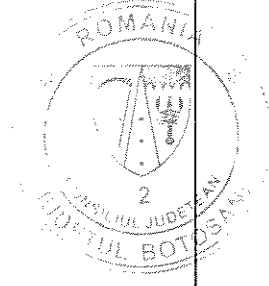
minime obligatorii	- crearea și profesionalizarea permanentă a unei rețele de asistenți personali profesioniști care să aibă capacitatea de a oferi servicii de îngrijire și protecție persoanelor cu handicap grav sau accentuat în scopul continuării procesului de dezinstituționalizare și prevenirii instituționalizării;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de asistenți personali profesioniști angajați
	- funcționarea centrelor rezidențiale și de zi conform standardelor de calitate în vigoare și licențierea acestora; dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice, echipamente asistive - funcție de nevoi, în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale persoanelor cu dizabilități care beneficiază de protecție în sistemul rezidențial	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani APL	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Centrele rezidențiale pentru persoanele adulte cu dizabilități din structura DGASPC Botoșani corespund standardelor minime de cost și a celor de calitate Licențierea tuturor centrelor rezidențiale din structura DGASPC Botoșani

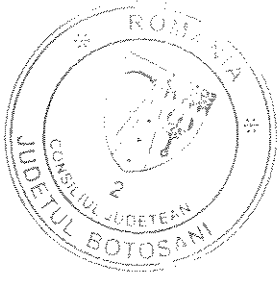


	- restructurarea/reorganizarea /reamenajarea Centrelor de asistență și îngrijire Adășeni, Leorda și Dorohoi și Centrelor de recuperare și reabilitare Ionășeni și Dersca în scopul oferirii unor condiții optime de îngrijire, asistență, recuperare - pentru un nr. de maxim 50 de beneficiari /unitate rezidențială – conform standardelor în vigoare ;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani	APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene Program e de interes național	Nr. de centre reorganizate/noi înființate care să asigure condiții optime de îngrijire, asistență, recuperare - pentru un nr. de maxim 50 de beneficiari /unitate rezidențială
	-utilizarea metodei managementului de caz în evaluarea persoanelor cu dizabilități instituționalizate;	DGASPC Botoșani	APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. persoanelor cu dizabilități instituționalizate evaluate prin utilizarea metodei managementului de caz
	-amenajarea/reabilitarea/modernizarea și dotarea cu infrastructură necesară unei terapii ocupaționale adecvate a Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională Botoșani;	Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani	ONG-uri Sponsori publici/privati	2019-2024 Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Existența unei dotări specifice misiunii CITO Botoșani

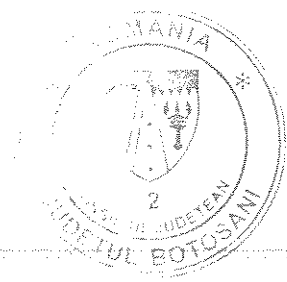


	- încurajarea și sprijinirea persoanelor cu dizabilități din serviciile de protecție specială să participe la viața comunității prin crearea și/sau menținerea contactelor sociale sau, după caz, prin reintegrarea în familie/comunitate;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr de beneficiari reintegrați în familie/comunitate
	- încurajarea și sprijinirea participării persoanelor cu dizabilități la activități sportive, de recreere și culturale de masă, precum și la evenimente dedicate lor (ex. Jocurile Paralimpice, etc) desfășurate în țară sau în alte țări din cadrul UE;	Ministerul Tineretului și Sportului DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. persoanelor cu dizabilități care participă la activități sportive, de recreere și culturale de masă
	- crearea unor unități de tip rezidențial de mici dimensiuni (capacitatea de maxim 50 de locuri) pentru a oferi servicii persoanelor cu anumite afecțiuni și care nu pot beneficia de suport specializat (emoțional și fizic) în familie (ex. centru rezidențial pentru persoane cu Demența Alzheimer, Boala Parkinson și alte afecțiuni neurologice degenerative);	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de unități înființate

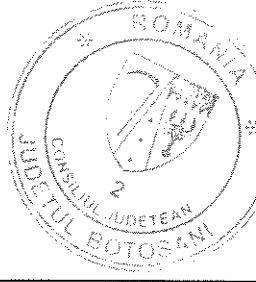


	- dezvoltarea de noi structuri adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități, de tipul: - centru de pregătire pentru o viață independentă; - centre de abilitare și reabilitare; - centru de tip „respiro ” /centre de criză – care să se adreseze atât persoanelor care solicită instituționalizarea în scopul prevenirii acestei măsuri cât și persoanelor dezinstituționalizate și care traversează o perioadă de criză; - centru de intervenție în situații de urgență pentru persoana cu dizabilități; - locuințe protejate care facilitează procesul de integrare în comunitate, făcând tranziția de la instituțiile de tip vechi, prin dobândirea de competențe, deprinderi și abilități necesare integrării; - centre de zi, beneficiarii acestor servicii urmând a fi persoanele cu dizabilități care vor fi dezinstituționalizate din centrele rezidențiale, precum și persoanele cu dizabilități din comunitate, în vederea prevenirii instituționalizării acestora. Astfel, acest lucru va conduce, pe lângă oferirea de suport în comunitate pentru persoanele	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene Programe de interes național	Un centru respiro pentru persoanele cu dizabilități Existența unor noi structuri adresate nevoilor persoanelor adulte cu dizabilități	
--	---	--	---	---	--	--

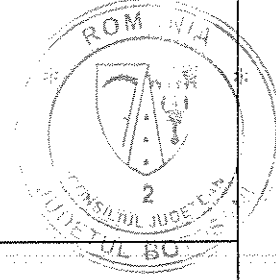
	dezinstituționalizate, și la reducerea intrărilor în instituțiile de tip rezidențial; - echipe mobile – pentru acordarea de servicii la domiciliu persoanelor (inclusiv copii, tineri) cu dizabilități.				
	- formarea continuă a personalului implicat în protecția și îngrijirea persoanelor cu dizabilități și angajare de personal de specialitate care să răspundă nevoilor persoanelor cu dizabilități;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. persoanelor de specialitate angajate Nr. angajaților care au participat la cursuri de formare/specializare



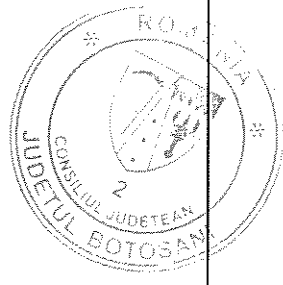
	- externalizarea/contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condiții de creșterea calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat în raport cu tipurile de servicii acordate;	Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de servicii externalizate cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condiții de creșterea calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat în raport cu tipurile de servicii acordate;
6.3. Creșterea calității, eficienței și sustenabilității serviciilor de protecție socială specială	- revizuirea metodologiei de evaluare a persoanei cu dizabilități prin trecerea de la sistemul de evaluare-certificare a unui „grad și tip de handicap/dizabilitate”, la un sistem de identificare a nevoilor individuale de sprijin, în baza inventarierii capacităților și limitărilor funcționale individuale relevante ale persoanei, în conformitate cu cerințele „modelului social” de abordare a dizabilității;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcții de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unei metodologii de evaluare-certificare cu accent pe nevoile individuale de integrare socio-profesională
	- întocmirea și/sau actualizarea tuturor documentelor prevăzute de legislația în domeniu, în vigoare, (procedurile și toate instrumentele de lucru, fișele de post ale personalului sau orice alte documente necesare în procesul de acordare a serviciilor),	DGASPC Botoșani		2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de documente întocmite/actualizate prevăzute de legislația în domeniu astfel încât acestea să fie corelate cu modificările legislative;



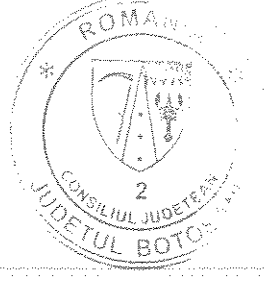
	astfel încât acestea să fie corelate cu modificările legislative;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Furnizarea unor servicii specializate planificate în acord cu nevoile individuale ale persoanelor cu dizabilități și ale familiilor/reprezentanților legali ai acestora
	- revizuirea sistemului de planificare a măsurilor de asistență socială prin asigurarea de "pachete" de facilități și servicii, flexibile (fixe și opționale) în baza evaluării nevoilor individuale de sprijin ale persoanelor cu dizabilități;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri DGASPC-uri din alte județe Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de schimburi de experiență realizate cu alte județe/alte state
	- realizarea unor schimburi de bune practici cu instituții publice și private din alte județe sau alte state;				
	- revizuirea standardelor de calitate pentru persoanele cu dizabilități, pe tipuri de dizabilitate (vizual, auditiv, psihic, etc);	Ministerul Muncii și Justiției Sociale DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. standarde de calitate revizuite



6.4. Optimizarea tranziției tinerilor din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială a adultului cu dizabilități	- planificarea tranziției tânărului cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție specială pentru adulți (evaluarea nevoilor de sprijin, identificarea celei mai bune alternative de îngrijire din perspectiva nevoilor , abilităților și aptitudinilor acestora, informarea tânărului cu dizabilități privind alternativa la îngrijire);	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. tinerilor cu dizabilități din sistemul de protecție a copilului care au beneficiat de aceste servicii
	- implicarea copilului/tânărului cu dizabilități în programe de dezvoltare /formare/consolidare a deprinderilor de viață autonomă în vederea planificării tranziției acestora din instituții rezidențiale la un mod de viață independent;	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de copii cu dizabilități care beneficiază de servicii/măsuri de protecție și de pregătire pentru o viață independentă
	-transferarea tânărului cu dizabilități în forme alternative de protecție și îngrijire, apropiate modelului de îngrijire cunoscut de el (locuințe protejate, asistent personal profesionist, etc);	DGASPC Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr. tinerilor cu dizabilități transferați în forme alternative de protecție și îngrijire

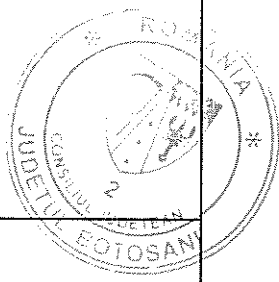


	-dezvoltarea serviciilor sociale de tip centre de zi și locuințe protejate în vederea asigurării tranziției tinerilor cu dizabilități de la sistemul de protecție specială a copilului către sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, precum și a prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități din comunitate	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani	ONG-uri APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr. centrelor de zi și a locuințe protejate înființate
	-dezvoltarea serviciilor de suport pentru socializare, activități culturale și sportive pentru tinerii cu dizabilități, sprijin pentru integrarea în muncă (inclusiv munca asistată) a acestora în funcție de tipul de dizabilitate;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr. tinerilor cu dizabilități care beneficiază de servicii de suport pentru socializare, activități culturale și sportive etc



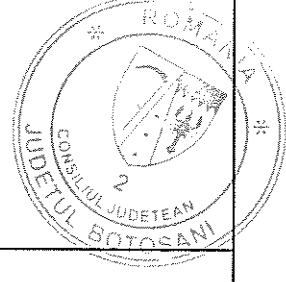
II.7. Asigurarea accesului la servicii și facilități privind sănătatea, în condiții de echitate socială și în baza consimțământului liber exprimat

7.1. Facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la îngrijire medicală și programe de sănătate de masă, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății și recuperare destinate persoanelor cu dizabilități, la aceeași calitate și la fel de accesibile ca preț ca și pentru ceilalți cetățeni.	- informarea persoanelor cu dizabilități, în formate accesibile, cu privire la drepturile lor și la oferta de servicii de sănătate din comunitate, inclusiv a serviciilor medicale și de recuperare destinate acestora;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri CCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Botoșani Asociația Nevăzătorilor din România, filiala Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de beneficiari ai activităților/program elor de informare
	- consultarea persoanelor cu dizabilități pentru a decide în cunoștință de cauză în ceea ce privește măsurile de îngrijire medicală ce le sunt destinate, furnizorii de servicii ș.a.;	DGASPC Botoșani APL-uri Cabinetele Medicale Individuale	ONG-uri CCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de persoane cu dizabilități/reprezent anți legali care vor fi consultate cu privire la măsurile de îngrijire medicală

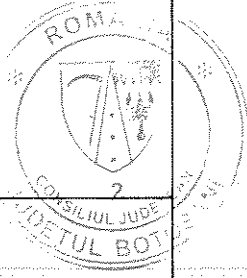


	- dezvoltarea serviciilor de abilitare/reabilitare (recuperare) pentru persoanele cu dizabilități, în vederea unui trai pe cât posibil independent și a integrării/reintegrării în muncă a persoanei adulte cu dizabilități, în perioada vieții active;	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri CCC-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii de abilitare/reabilitare create
	- creșterea capacității de a acorda servicii de calitate si licențierea Centrului de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu Botoșani;	Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani	Centrul de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu Botoșani;	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii acordate conform standardelor de calitate Licențierea Centrului de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu Botoșani;
	- promovarea măsurilor și inițiativelor privind sănătatea mintală, inclusiv prin sprijinirea angajării în muncă a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, apte de muncă, în condițiile legii;	Centrul de Sănătate Mintală Botoșani DGASPC Botoșani DSP Botoșani	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de inițiative privind sănătatea mintală
	- pregătirea personalului din domeniul sănătății privind cerințele specifice dizabilității dar și în ceea ce privește competențele și metodele privind abordarea problemelor de	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de persoane beneficiare de programe de pregătire în domeniul sănătății persoanelor

	sănătate ale persoanelor cu dizabilități;	și Justiției Sociale DSP Botoșani	de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS)		cu dizabilități
	- asigurarea personalului de specialitate, a dotărilor, medicamentelor și a materialelor necesare acordării unor serviciilor medicale de calitate în cadrul centrelor rezidențiale aflate în subordinea DGASPC Botoșani;	Consiliul Județean Botoșani (CJ) DGASPC Botoșani	ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. personalului de specialitate Acordarea unor servicii medicale de calitate în cadrul centrelor rezidențiale aflate în subordinea DGASPC Botoșani;
7.2. Promovarea măsurilor de prevenire a riscurilor apariției dizabilității	- implementarea programelor de educație pentru sănătate la nivel județean;	Ministerul Educației Naționale ISJ Botoșani Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională	DGASPC Botoșani ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. programelor de educație
	- acțiuni de informare și educare în comunitate privind accesarea serviciilor cuprinse în pachetul de bază de sănătate, respectiv cu Programele Naționale de Sănătate cu incidență crescută în domeniu;	Cabinetele Medicale Individuale DSP Botoșani APL-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni de informare și educare



	- definirea unui rol activ a medicului de familie și a altor specialiști din comunitate (asistent social, asistent medical comunitar, mediator sanitar, asistent medical școlar) în depistarea precoce a persoanei cu dizabilități și orientarea acesteia către servicii eficiente de prevenție primară și secundară;	Cabinetele Medicale Individuale DSP Botoșani APL-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Elaborarea unor proceduri unitare de depistare precoce a persoanei cu dizabilități și orientarea acesteia către servicii eficiente de prevenție primară și secundară
	- implementarea de măsuri și programe de prevenire a riscurilor apariției dizabilități (prevenție primară) sau agravării dizabilității (prevenție secundară);	Ministerul Sănătății DSP Botoșani Cabinete Medicale Individuale APL-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS)/Direcțiile de asistență socială(DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de programe derulate pentru prevenirea dizabilității
	- includerea în planurile și programele privind dizabilitatea a unor măsuri vizând siguranța și sănătatea angajaților la locul de muncă, inclusiv în ceea ce privește prevenirea apariției unor probleme de sănătate mintală a personalului angajat.	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Ministerul Sănătății ITM Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri Angajatori publici/privati	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni de verificare a siguranței și sănătății la locul de muncă



III. COMPONENTA – PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI DOMESTICE

III.1. Dezvoltarea serviciilor sociale adecvate nevoilor identificate și care să asigure acces facil, asistență de calitate tuturor victimelor și măsuri pentru agresori

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termene și surse de finanțare	Indicatori/Rezultate
Creșterea capacității de intervenție a profesioniștilor care intră în contact cu victimele și agresorii și situațiile de violență domestică	- implementarea unei proceduri de lucru operaționale, conforme cu legislația în vigoare, pentru prevenirea și intervenția în cazurile de violență domestică	DGASPC Botoșani Botoșani	Compartimentul Asistență Socială/Primărie IPJ Secții de Poliție/Posturi de Poliție Rurală Poliția Locală Jandarmeria	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. procedurilor de lucru operaționale conforme cu legislația în vigoare implementate
	- implementarea unor instrumente de lucru unitare, ghiduri comune care să respecte legislația în vigoare și care să ofere un tablou complet asupra cazurilor specifice ;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de instrumente unitare elaborate și implementate
	-informarea reprezentanților autorităților locale și a altor instituții publice cu privire la modalitățile de intervenție unitară, interdisciplinară și interinstituțională în cazurile de violență domestică;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media CCC-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr autorităților locale și a altor instituții publice care au beneficiat de informare
	-creșterea capacității de prevenție a autorităților publice locale, a instituțiilor publice, a furnizorilor publici și privați în situațiile de	DGASPC Botoșani	IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. cazurilor de prevenție

violență domestică, corelat cu violența asupra copilului – implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență;	APL-uri CCC-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Procedurile de obținere și exercitare a drepturilor de către persoanele victime ale violenței în familie	Implementarea unui mecanism eficient de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de violență
-consolidarea unor practici prin care să fie respectate drepturile victimelor violenței în familie, inclusiv dreptul la protecție specială, adecvată situației și nevoilor sale (ordin de protecție prin care agresorului i se interzice apropierea de victimă).	IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri CCC-uri			

III.2. Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști

Formarea profesională a specialiștilor în domeniul violenței domestice (asistenți sociali, psihologi, juriști, medici, asistenți medicali, poliști etc)	- creșterea numărului de specialiști în paralel cu participarea la programe de formare profesională pentru îmbunătățirea cunoștințelor, practicilor și modalităților de intervenție pentru prevenirea și combaterea violenței domestice;	DGASPC Botoșani IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri CCC -uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de profesioniști angajați Nr. de profesioniști formați/specializați pentru prevenirea și combaterea violenței domestice;
-schimburi de experiență, transfer de bune practici și promovarea abordărilor inovative ale		DGASPC Botoșani IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani APL-uri	IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani Tribunalul	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de schimburi de experiență realizate cu alte județe/alte state/ furnizorii

	serviciilor sociale oferite atât de către furnizorii publici cât și de cei privați de servicii sociale;		Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)		publici-privați
--	---	--	---	--	-----------------

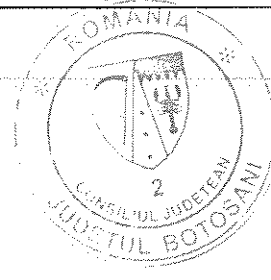
III.3 Creșterea capacității furnizorilor publici și privați pentru a asigura servicii de calitate victimelor violenței domestice

Înființarea și dezvoltarea continuă a unor servicii specializate destinate victimelor violenței domestice	-înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență a victimelor violenței în familie (domestice) – centru de primire în regim de urgență/centru de recuperare /locuință protejată care să asigure cazare pe o perioadă determinată, consiliere juridică, socială, psihologică, suport emoțional, alte activități/servicii;	DGASPC Botoșani APL -uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de centre rezidențiale de îngrijire și asistență a victimelor violenței înființate
	-înființarea de servicii pentru agresori;	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de servicii pentru agresor înființate
	-înființarea de centre de zi pentru victimele violenței în familie (centre de consiliere pentru prevenirea și	DGASPC Botoșani APL-uri ONG-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. centrelor de zi înființate (centre de consiliere pentru prevenirea și

	combateră violenței în familie / centre de informare și sensibilizare a populației, etc)			Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	combateră violenței în familie / centre de informare și sensibilizare a populației) Nr. persoanelor care au beneficiat de informare/ nr. campanii de sensibilizare
--	--	--	--	---	---

III.4 Dezvoltarea de servicii de prevenție și protecție în conformitate cu legislația în vigoare

Dezvoltarea serviciilor/programelor de intervenție preventivă și a celor de protecție și sprijin; desfășurarea unor programe educative pentru părinți și copii, în vederea prevenirii violenței domestice, inclusiv prin parteneriate școlare – comunitate - familie	- cooperarea eficientă între toate instituțiile și autoritățile relevante ale statului, precum și organizațiile neguvernamentale din domeniu respectiv alte entități relevante în domeniul protejării și sprijinirii victimelor violenței domestice, cu scopul de a dezvolta programe și servicii care să adreseze un număr cât mai mare de potențiali beneficiari și nevoi ale acestora; (poliție, serviciile specializate de asistență socială, care funcționează în subordinea autorităților locale, serviciul de medicină legală, unitate sanitară și/sau organizații neguvernamentale)	Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Muncii și Justiției Sociale	IPJ Botoșani Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența serviciilor/programelor de intervenție preventivă și a celor de protecție și sprijin Nr. de programe educative pentru părinți și copii desfășurate
--	---	---	---	--------------------------------------	---



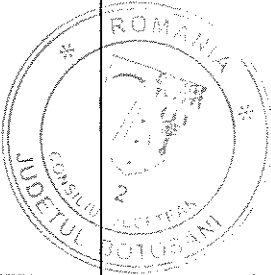
-reducerea toleranței față de violența în familie și creșterea eficacității programelor de prevenire (Campanii publice, mediatizarea în presa locală a efectelor nocive ale violenței asupra copiilor, practici non violente, etc);	DGASPC Botoșani IPJ Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de campanii de conștientizare/sensibilizare realizate
-dezvoltarea de comportamente și atitudini nonviolente pentru atingerea obiectivului "toleranță zero" pentru violența domestică;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri IPJ Botoșani Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de persoane care au beneficiat de informare/consiliere în acest sens
-asigurarea protecției victimei violenței domestice prin ordine de protecție și asistarea specializată ;	Judecătoria Botoșani IPJ Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. persoanelor care au beneficiat de ordin de protecție și asistare specializată
-creșterea gradului de cunoaștere și conștientizare în rândul populației a efectelor nocive pe care le are violența asupra dezvoltării copiilor;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de campanii realizate
-acțiuni de informare a victimelor violenței privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile (măsurile de consiliere juridică, servicii de consiliere juridică, psihologică, găzduire, suport, cazare, reinserție socială, etc);	DGASPC Botoșani APL-uri	IPJ Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de victime ale violenței care au beneficiat de acțiuni de informare privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile
-acompanierea victimelor în accesarea serviciilor medicale și sociale existente în	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. victimeloracompaniate în vederea accesării

	comunitate, în conformitate cu legislația în vigoare;	DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri		serviciilor medicale
	-furnizarea complementară a serviciilor pentru a răspunde mai bine nevoilor grupului țintă.	DGASPC Botoșani APL-uri	Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	
	-consilierea psiho-socială realizată în cazurile de violență domestică pentru reducerea consecințelor pe care violența asupra victimei o antrenează în plan psihologic, social și medical.	DGASPC Botoșani Spitalul Județean de Urgență Mavromati Botoșani APL-uri		2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. programelor de consiliere/persoanelor consultate

III.5. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice

Înființarea și întărirea rolului echipelor mobile de intervenție de urgență, la nivel județean / local în domeniul violenței domestice	-desfășurarea de acțiuni comune la nivel interinstituțional pentru prevenirea și combaterea fenomenului de violență domestică, în baza unui protocol de colaborare privind instrumentarea cazurilor de violență domestică;	DGASPC Botoșani	Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani Parquetul de pe lângă Judecătoria Botoșani APL-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de protocoale încheiate /acțiuni comune la nivel interinstituțional
	-operaționalizarea activității și întărirea rolului (coordonată de către DGASPC – conform legislației în	DGASPC Botoșani	Membrii echipei EIL	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr de întâlniri /an a echipei EIL

	vigoare) în gestionarea situațiilor de violență domestică, prin colaborare interdisciplinară și schimb permanent de informații raportat la cazurile instrumentate	DGASPC Botoșani	Judecătoria Botoșani Tribunalul Botoșani Parchetul de pe lângă Judecătoria Botoșani Spitalul Județean de Urgență Mavromati Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Crearea/dezvoltarea unui sistem de monitorizarea victimelor violenței în familie
	-dezvoltarea unui sistem de monitorizare a victimelor violenței în familie – la nivel județean – prin contribuția tuturor instituțiilor implicate;	APL-uri Serviciile publice de asistență socială (SPAS/DAS) CCC-uri	DGASPC Botoșani ONG-uri	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de măsuri identificate de instituțiile responsabile în vederea creșterii coeziunii sociale în comunitățile izolate
	-identificarea unor măsuri optime de creștere a coeziunii sociale în comunitățile izolate astfel încât oamenii să se cunoască mai bine între ei, în vederea prevenirii izolării sociale a victimelor.				

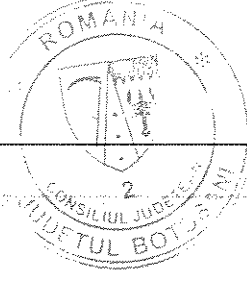


IV. COMPONENTA – PROTECȚIA PERSOANELOR VÂRSTNICE

IV. 1. Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice și asigurarea condițiilor pentru îmbătrânirea activă și o viață demnă

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsa	Parteneri	Termene și surse de	Indicatori/Rezultate
------------------------	------------	---------------------------	-----------	---------------------	----------------------

	bili		finanțare	
Asigurarea accesului persoanelor vârstnice la servicii sociale, medicale, de ocupare, de educație – pe tot parcursul vieții	Implicarea autorităților locale în facilitarea accesului persoanelor vârstnice la sistemul de servicii sociale și de sănătate	APL-uri Cabinetele Medicale Individuale	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	Nr. de întâlniri /informări realizate de autoritățile locale Nr. persoanelor informate
	Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală, medicul de familie, alți furnizori privați și publici de servicii medicale cu scopul de a îmbunătăți accesul persoanelor vârstnice la servicii de calitate	APL-uri DSP Botoșani Cabinetele Medicale Individuale	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani ONG-uri Mass-media	Nr. de parteneriate încheiate
	Suport acordat vârstnicilor vulnerabili în accesarea sistemului de beneficii sociale și a programelor guvernamentale pentru îmbunătățirea propriei situații economice	APL-uri Casa Județeană de Pensii Botoșani Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Parohii locale	Nr. de vârstnici vulnerabili care au beneficiat de suport

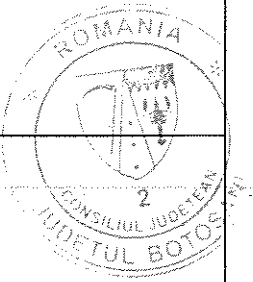


Promovarea implicării și participării persoanelor vârstnice la viața comunității	Crearea de oportunități pentru implicarea persoanelor vârstnice în activități sociale, culturale și civice; dezvoltarea în comunitățile locale a unor servicii locale tip ”Clubul pensionarilor”	APL-uri DGASPC Botoșani Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Mass-media Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. persoanelor vârstnice implicate în activități sociale, culturale, civice; Nr. de servicii locale tip „Clubul pensionarilor” înființate	
	Dezvoltarea unei culturi pro-active și participative în rândul populației vârstnice după pensionare, prin implicarea acestora în activități inter-generaționale, de economie socială și de voluntariat	APL-uri ONG-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) DGASPC Botoșani Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni/activități realizate Nr. de persoane vârstnice participante	
	Încurajarea ocupării în forme atipice, alternative, inclusiv și mai ales prin sprijinirea ocupării gospodărești și a celei artisanale	APL-uri ONG-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de acțiuni/activități realizate Nr. de persoane vârstnice participante	
	Organizarea de campanii publice	DGASPC Botoșani	Mass-media ONG-uri	2019-2024 Bugetele	Nr. de campanii publice organizate	

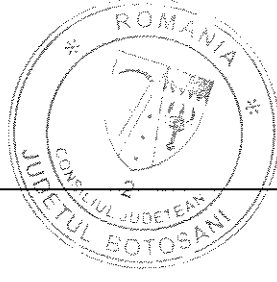
	locale de informare și mediatizare privind consecințele îmbătrânirii pentru sensibilizarea publicului larg și pentru valorizarea rolului persoanelor vârstnice în societate și familie	APL-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Mass-media	instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Nr. de întâlniri /informări realizate de autoritățile locale
	Facilitarea implicării de către autoritățile publice locale a persoanelor vârstnice în luarea deciziilor cu privire la acțiunile și măsurile care le sunt destinate	APL-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) DGASPC Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	

IV.2 Dezvoltarea unui sistem coerent, echitabil și sustenabil de servicii sociale adresate persoanelor vârstnice

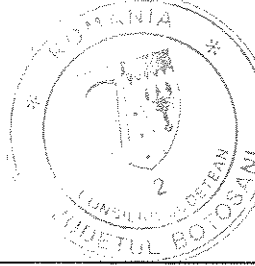
Întărirea capacității autorităților publice locale de a furniza servicii comunitare integrate persoanelor vârstnice	Crearea/înființarea unei structuri destinată asistenței și protecției persoanelor vârstnice la nivelul autorităților publice locale	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice APL-uri	DGASPC Botoșani Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de structuri destinată asistenței și protecției persoanelor vârstnice create
---	---	--	---	--------------------------------------	--

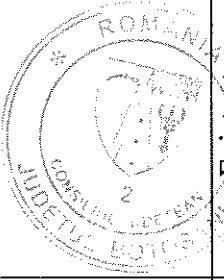


		Botoșani ONG-uri			
Dezvoltarea și implementarea unui sistem funcțional și eficient - județean - local și județean - de evaluare și monitorizare a respectării drepturilor persoanelor vârstnice	Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice APL-uri DGASPC Botoșani	ONG-uri Sindicatul Pensionarilor Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența unui sistem funcțional și eficient - local și județean - de evaluare și monitorizare a respectării drepturilor persoanelor vârstnice	
Implicarea autorităților publice locale în activarea resurselor comunitare (valorizarea instituțiilor de cult, a medicilor de familie, a ONG -urilor locale, sindicatul pensionarilor, etc), dezvoltarea de parteneriate și colaborări interinstituționale în scopul îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice	APL-uri	ONG-urile Parohiile locale Cabinetele Medicale Individuale Sindicatul Pensionarilor Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de parteneriate încheiate	
Profesionalizarea resurselor umane, a specialiștilor care activează în domeniul	DGASPC Botoșani APL-uri	Furnizori publici/privati Serviciile publice de asistență socială/Direcții de	2019-2024 Bugetele instituționale	Nr. de profesioniști formați pentru lucrul cu persoanele vârstnice	



	serviciilor adresate persoanelor vârstnice	Centre rezidențiale pentru persoane vârstnice publice/private	asistență socială (SPAS/DAS) ONG-uri		Nr. de centre rezidențiale înființate
Înființarea, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale de îngrijire și protecție a persoanelor vârstnice	Înființarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice; cămine pentru persoane vârstnice, centre de tip respiro/centre de criză, locuințe protejate pentru persoane vârstnice; centre pentru îngrijiri paleative a persoanelor vârstnice	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS))	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	Nr de unități de îngrijire la domiciliu create
	Înființarea de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean Botoșani DGASPC Botoșani CAS Botoșani APL-uri	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare neranbursabile Fonduri europene	
	Înființarea de centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber, centre de zi de asistență și recuperare – atât la nivel județean cât	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Județean	ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare neranbursabile	Nr. de centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber înființate



	și la nivelul comunităților locale	Botoșani DGASPC Botoșani APL-uri	Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Fonduri europene	
	Dezvoltarea unui set de servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni psihiatrice	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Justiției Sociale Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice	Spitale Județene Cabinete Medicale Individuale DGASPC Botoșani ONG-uri Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Existența unor servicii comprehensive, socio-medicale pentru prevenirea precoce, tratamentul și îngrijirea persoanelor vârstnice cu afecțiuni psihiatrice
	Sprijinirea unei inițiative integrate de evaluare și monitorizare a problematicii vârstnicilor și îmbătrânirii active (Mapping Old Age and Active Ageing)	Ministerul Sănătății Ministerul Muncii și Justiției Sociale APL-uri Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice	ONG-uri DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS) Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	2019-2024 Bugetele instituționale Surse de finanțare nerambursabile Fonduri europene	Creare unui sistem de evaluare și monitorizare a problematicii vârstnicilor 
	Elaborarea și implementarea unei metodologii de raportare și monitorizare a furnizorilor publici și privați de servicii	Ministerul Muncii și Justiției Sociale APL-uri Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice	DGASPC Botoșani Serviciile publice de asistență socială/Direcții de asistență socială (SPAS/DAS)	2019-2024 Bugetele instituționale	Existența metodologiei de raportare și monitorizare

Monitorizarea calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice	sociale destinate persoanelor vârstnice cu grade diferite de dependență și autonomie personală, a respectării standardelor de calitate, etc	ONG-uri Consiliul Județean al Persoanelor Vârstnice Botoșani	Nr. de acțiuni de verificare a respectării standardelor minime de calitate și protecția persoanelor vârstnice împotriva abuzurilor, violenței, rețelilor tratamente
	Intărirea controlului instituțiilor publice care au acest rol în privința respectării standardelor minime de calitate și protecția persoanelor vârstnice împotriva abuzurilor, violenței, rețelilor tratamente	Ministerul Muncii și Justiției Sociale Ministerul Sănătății AJPIȘ Botoșani Inspectoratul Teritorial de Muncă Botoșani Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice	2019-2024 Bugetele instituționale

DIRECTOR EXECUTIV ,

Doina NACU MANOLE



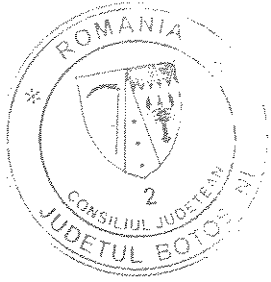
DIRECTOR EXECUTIV ADJUNCT,

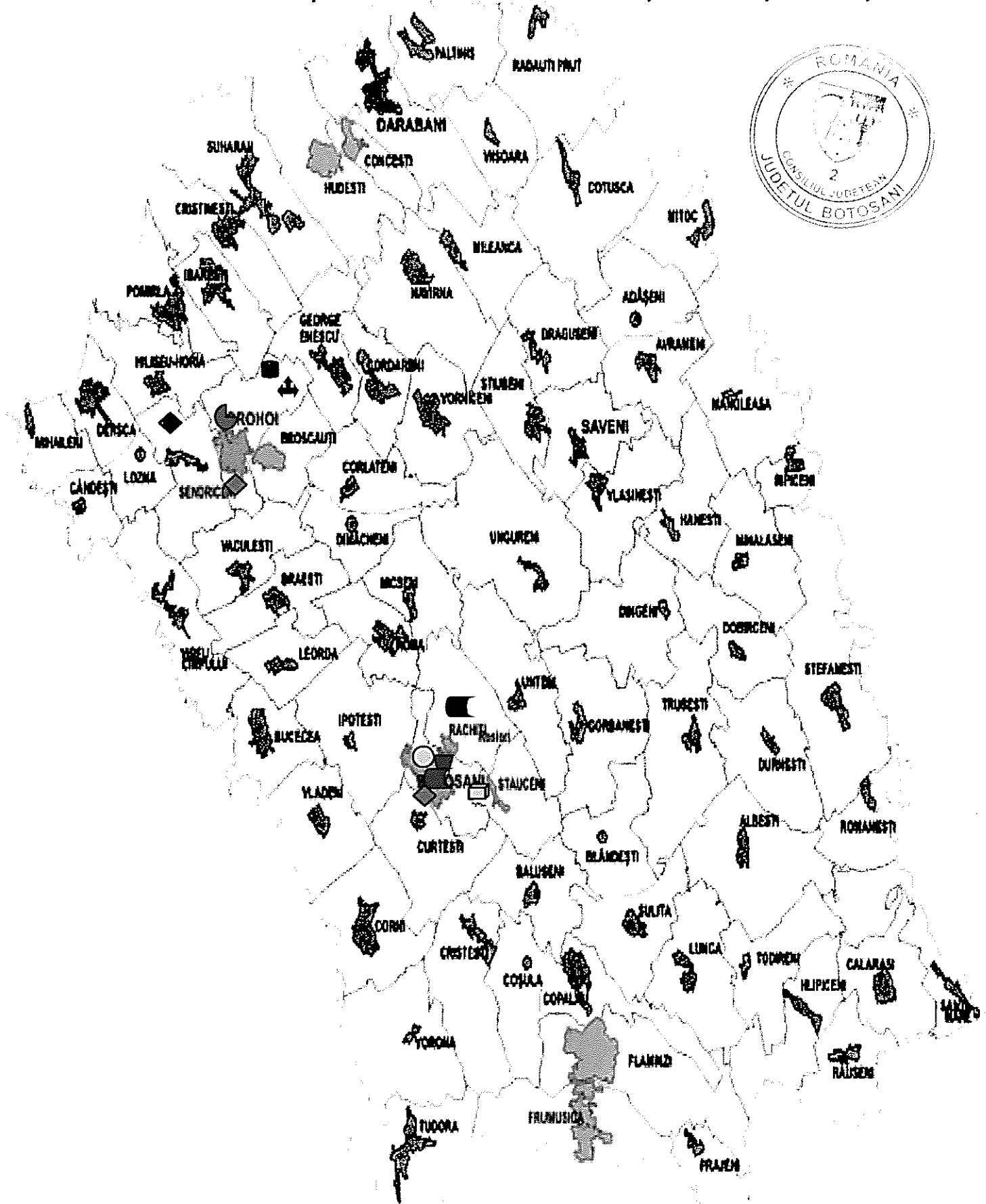
Valentin – Alexandru COLBU



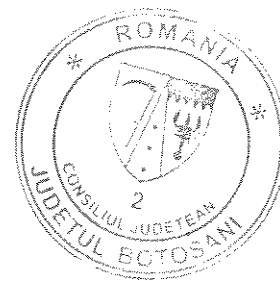
Șef Birou Programe, Strategii, Monitorizare, Parteneriate și coordonare APL,

Lăcrămioara Radu

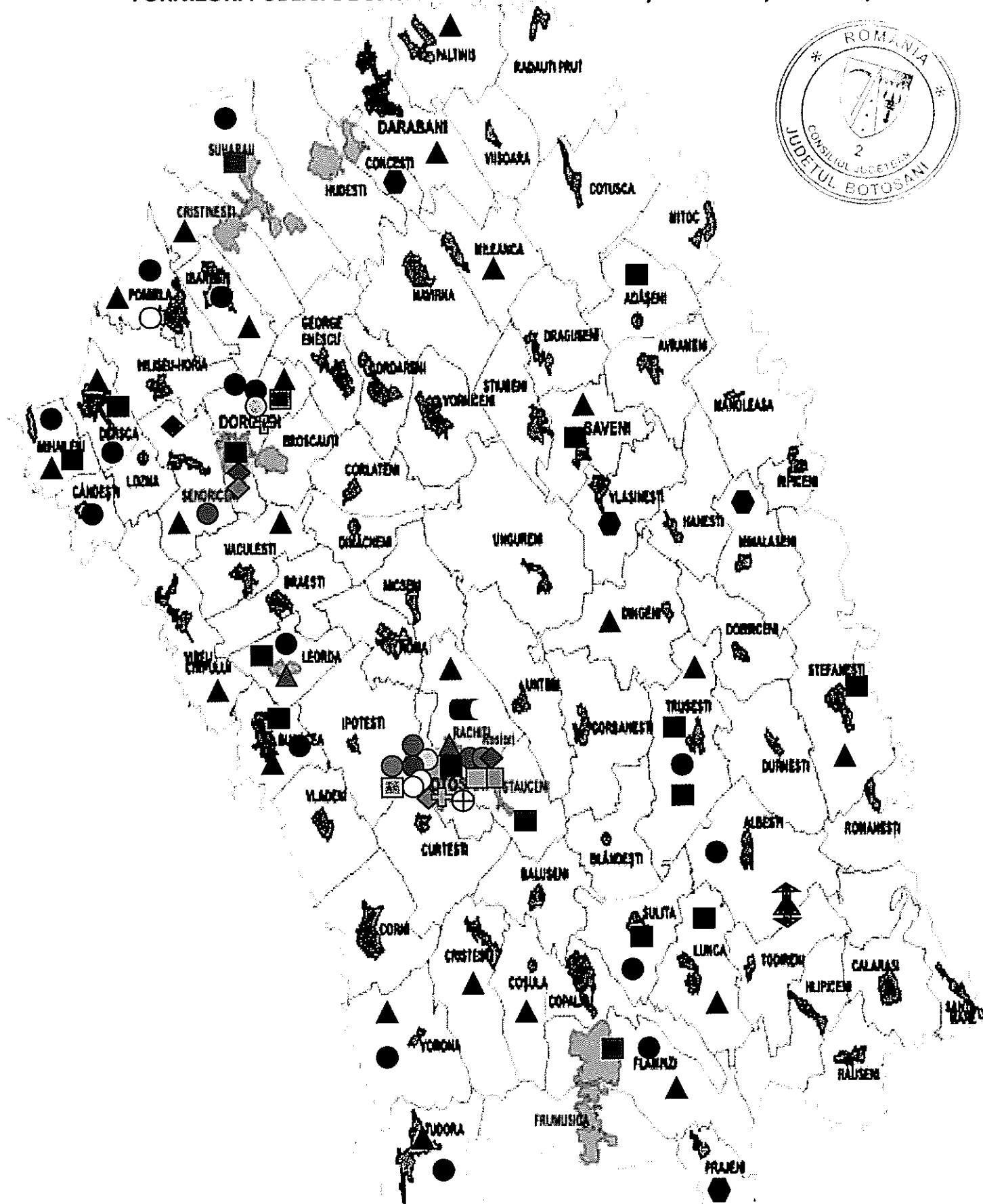




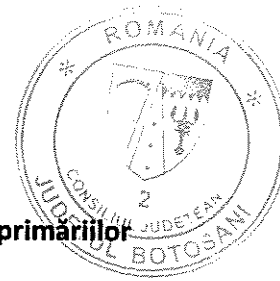
LEGENDĂ:



-  - centre de zi pentru copii, în subordinea OPA (Botoșani)
-  - centru de zi pentru copii cu dizabilități OPA (Botoșani)
-  - centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități în subordinea OPA (Dorohoi)
-  - Centrul de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie/OPA (Dorohoi)
-  - cămin pentru persoane vârstnice private (Botoșani, Răchii)
-  - Centru privat rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități (Dorohoi)
-  - Centrul comunitar de zi pentru copii și tineri (Crucea Roșie România/Botoșani)
-  - Cantina de ajutor social /Centre de preparare și distribuire a hranei (Botoșani, Dorohoi și Șendriceni)



LEGENDĂ:



-  - furnizori publici de servicii primare (SPLAS/ DAS/ Primării)
-  - centre de zi pentru copii, în subordinea DGASPC/DAS/ SPAS – urilor/ primăriilor
-  - Centre After-school (Mihălășeni, Concești, Prăjeni și Vlăsinești)
-  - centru de zi pentru copii cu dizabilități (OPA Botoșani/Dorohoi)
-  - Creșa Municipală Botoșani, în subordinea DAS Botoșani
-  - centre de plasament de tip clasic, în subordinea DGASPC Botoșani
-  - complexe de apartamente în subordinea, DGASPC Botoșani
-  - case de tip familial în subordinea, DGASPC Botoșani
-  - Centrul maternal, în subordinea DGASPC Botoșani
-  - Adăpostul pentru victimele violenței în familie, în subordinea DAS Botoșani
-  - Centrul Social de Urgență pentru persoanele fără adăpost, în subordinea DAS Botoșani
-  - Servicii de îngrijire la domiciliu în subordinea DAS– urilor (Botoșani și Dorohoi)
-  - cămin pentru persoane vârstnice publice (în subordinea primăriilor – Trușești, Lunca)
-  - Centrul pentru terapie ocupațională, în subordinea DGASPC Botoșani
-  - centre de recuperare și reabilitare pentru adulți, în subordinea DGASPC Botoșani
-  - centre de îngrijire și asistență pentru adulți, în subordinea DGASPC Botoșani
-  - Unități de asistență medico-socială
-  - cantine de ajutor social în subordinea DAS - urilor (Botoșani și Dorohoi)
-  - Cantina de ajutor social în subordinea Protopopiatului Botoșani/Centre de preparare și distribuire a hranei (Botoșani, Dorohoi și Șendriceni)
-  - Protopopiate (Botoșani și Dorohoi)
-  - Penitenciarul Botoșani
-  Asociația intercomunitară Todireni - Albești